

Biblioteka

ANTOLOGIJA

ZBORNIK NADE

Grupa autora

Izdavač:

Kreativna radionica Balkan

Za izdavača:

Vesna Petrinović

Redakcijski kolegijum:

Marina Đenadić, Tijana Krstec, Snežana Samčević Cvetkoski, mr
Milenko Mihajlović, Petar Marš (čika Peca), Stevan Krstec

Lektor:

Dr Stevan Jakšić

Dizajn korice:

Zvonimir Stanković

Dizajn teksta:

Vesna Petrinović

Marketing:

www.krbalkan.rs

Štampa:

SZGR Jovan

Tiraž:

300

ISBN 978-86-6403-177-6

Copyright©Kreativna radionica Balkan

Zbornik nade

Beograd
2023.

Hornik
nade

ТРАКТАТ О НАДИ

*Кад животни брод почне да Ти тоне,
кад духови зли крену да Те гоне,
када Ти се чини да смак света стиже,
када Ти се чини да је крај све ближе,
у олујној ноћи појави се зрачак,
ком мораш да верујеш, јер је наде трачак!
Како живот каже, добри људи моји,
НАДЕ увек има, зато веруј у њу,
јер НАДА постоји, јер НАДА постоји!*

Извод из „кореспонденције” три сестре чијим је утицајима изложен цео људски род током целог његовог постојања:

„Драга Надо, поздрављају Те Твоје рођене сестре Вера и Љубав, које очекују да им, као и увек до сада, повратиш поуздање у њихове вредности, које све више урушавају Сумња, Неверство и Мржња. Ти знаш да нас три представљамо врлине које се исказују несебичним милосрђем, добронамерношћу према другима и заједници, и поверењем у живот без страха. Зато истрај да Те имамо, јер без Тебе неће бити ни нас, а светом ће завладати незнађе, лаж и завист...”

„Драге моје сестре, о нама, нашим обавезама предодређеним Васељенским нам одређеним дужностима, све је речено у списима староставним и законима људским и природним. И зато, од како је света и века, од великог Аристотела до познатих, признатих и непризнатих, мислилаца људског рода, о нама су писане књиге, биле смо предмет многих уче-

них расправа, нема „чорбе”, односно књиге, филма, често и закона, у којима нисмо бар споменуте, а да не кажем, хвале-не, куће, игнорисане...

Признајем да сте вас две биле много чешће њихов садржај, у многим случајевима се много тога вртело око ВЕРЕ И ЛЈУБАВИ, док сам се ја, НАДА, појављивала само ако је то било неопходно, да помогне, ако може, или да призна да је беспомоћна.”

Нека песме у овој књизи и размишљања о НАДИ, као услови неопходне храбрости да би се савладале разне бојазни, допринесу убеђењу да она увек постоји и да у њу треба веровати. И нека буду повод за нова писана остварења о њеним сестрама ЛЈУБАВИ и ВЕРИ.

НАДА је оптимистичко ишчекивање догађаја, који су понекад безначајни, али често и од пресудног значаја за живот онога који од ње очекује одлучујућу подршку и помоћ. Иако се често указује само као идеја, наговештај њеног постојања и њене појаве су од највећег значаја за важне одлуке Надонадаоца. При помену њеног прелепог имена, мора се имати у виду симболика која се намеће сама по себи: мајчинска или сестринска брига за оне који су је тражили и којима се указала. Интересантно је да ни у једном другом језику НАДА не може да се поистовети са најближим чланом породице, који је по исконским природним законима ту да охрабри, помогне и допринесе да се савладају и преброде тешкоће и проблеми. Она је увек „на нашој” страни, она би по правилу требало да донесе „боље сутра”, мада би ономе ко се нада, више одговарало да то буде данас. Добро је што не постоји НАДА у „горе” сутра, јер би то онда било супротно од оног што јој је делом дужности у нашим животима дато у задатак: да буде мотор оптимизма, делања и немирења са судбином и у тренуцима очаја, да наговести срећан исход могућих неприлика... Она је често трачак светлости у мрачном тунелу нечијег

живота, она је конопац спаса, који се са непознатих висина спустио у бездан да помогне души, ненадано нашлој на дну амбиса... НАДА је и једна од најлепших речи које пријају нашим чулима слуха, она зауставља сузе туге и очаја, она преокреће душевни јад и чемер у открића правих чари живљења. Она у људским поступцима заузима једно од најважнијих места: често се „меша” у избор животног сапутника, животног позива, без ње нема ни правог запослења, па чак ни политичког ангажовања... НАДА је присутна, и то у највећој мери, код оних који немају, али и код оних који имају све: „први” се надају да постану они „други”, а „други” да им се неће десити да буду први... Нажалост, она није „надлежна” и нема ту моћ - коме ће да помогне и ко ће од ње имати користи? Деси јој се, и због тога јој је криво, да послужи лопову да се нада да ће проћи некажњено, властодршцима да неће остати без моћи власти... НАДА је увек на правој страни, улива подстрек, допушта маштање, наговештава срећан исход, често је непредвидива, може да блесне, али и да нестане... Често се појави ниоткуда, дође и кад није позвана и очекивана..., песници су јој додали разне епитете: да може да буде ружичаста, бледа, нереална, варљива, лажна... Ове последње су веома честе и могу да изазову велике последице.

И на крају, пре откривања тајни чије су НАДЕ у овом Зборнику, остаје нам да се НАДАМО да ће поруке писаца стићи до многих којима су њихове речи НАДА, да за све нас још увек има - НАДЕ.

*Пеца Петровић – Марш (Чика Пеца)
НАДОЛОГ
„Креативне радионице Балкан”*

5 ДО 12

Моја душа је остарила преко ноћи.

Лежи у постељи док откуцава сат.
Ни мирис твоје коже, ни уздах твој,
ни твоја коса на јастуку, Лоло,
не могу је извући из овог ништавила.

Лежи у постељи док откуцава сат.
А претходне ноћи је славила, пила,
за кафанским столом волела себе;
Неког ког ти никад ниси могла, Лоло.

Моја душа је остарила преко ноћи.

МОЛИТВА

Боже, преклињем те, немој је узети
Још увијек је прерано за крај
Пусти, нека израсту њена крила
Нека на земљи изгради свој рај

Зар ћеш дозволити да лије сузе
И да недужна, малена душица назебе
Зар ћеш украсти из маминог наручја
Неког ко силно вјерује у тебе

Буди милостив, наш Небески Оче
Учинићеш велику невољу и штету
То мило створење својом памећу
Могло би од злобе сачувати планету

Дозволи јој да позлати свако поље
Које нагази њена снажна пета
Ех, када би било неке среће
Да буду здрава сва дјеца овог свијета

- * Нас покреће нада да ће једном све бити боље. Али када једном све буде било боље, шта ли ће да покреће будуће генерације...
- * Неки припремају децу за суров свет, а неки покушавају да свет направе мање суровим.
- * Никада не одустај од снова, колико год да си глуп!
- * Не треба ми неко да ми улепша дан, само ми треба да ми дан нико не упропасти.
- * Он је најхрабрији лик на свету. Највише се плаши женског одбијања, а ипак нон-стоп смара жене!
- * Седим у соби своје девојке и њен папагај каже:
– Мој дечко је очајан у сексу.
Искрено се надам да моја девојка има још једног дечка!
- * Ако остарим заједно са њом, нећу морати да објавим пуно књига и да постанем велики писац да бих био испуњен.
- * Контроверзне особе постају легенде. Идем да смишљам трачеве о себи...
- * Најслободнији дан у животу је када схватиш да не мораш бити савршен и безгрешан, и да они који те осуђују што ниси савршен и безгрешан, исто су несавршени и грешни. Некоме тај дан дође са 15 година, некоме са 65, али битно је да дође.
- * Неуспешан си а још се ниси убио, мислим да је, само по себи, то већ довољан успех.

ОПТИМИЗАМ

Не може увек бити овако лоше,
колико год да вас у то убеђују,
није све створено само за олоше,
знајте да вас песимисти залуђују.

Њих баш брига ако вам наде поруше,
хоће да сви од песимизма болују,
а ако вам мало ведри дух нањуше,
због оптимизма ће да вас осуђују.

Иако живимо у времену дивљем,
избегавајте отровне разговоре
са сваким песимистичким давитељем.

Лепше је надати се времену бољем,
него само чекати да буде горе,
јер живот је бесмислен са таквим циљем.

PORODICA

Gledala sam buđenje deteta. Kao cvetić. Otvara okice, rukicama mrda. Prstići tek poneki pokret urade.

On još sanjiv, po nešto kaže bebačim jezikom. Sve to mirno, nežno, polako iz sna prelazi u fazu buđenja. Kao cvet koji se postepeno otvara i fascinira gledaoca lepotom, bojom, sjajem. Divna dečija duša, bez agresije polako dolazi u budno stanje i osmeh mu ozari lice.

Tako se budi dečak srećan, zadovoljan i voljen.

Majka mu prilazi tiho i nežno podiže ga i stavlja na grudi da ga hrani. Spona ta dva sveta se stapa u jedan veliki svet, zajednički, neodvojiv. Vezan strunama svemira, genima, božanskim nitima,

Otac prilazi svojim zaštitničkim stavom, nežno gleda oba lika i srećno se osmehuje. Dečak se odvoji od majke kada je sit. Tada se osmehuje i ocu i majci. Njihova radost se razmenjuje kroz energiju davanja, uzimanja, prožimanja. Sveta porodica je u ljubavi, požrtvovanju, učenju, trpljenju, saradnji i nadanju.

U pola sata, dok gledam, stane jedna velika ljubav za ceo život.

Postanak, rađanje, razvoj biološki, psihološki procesi.

Zaustavim pogled na ikoni Bogorodice i kažem

„Pomiluj ih i spasi”!

ИЗНАД ОБЛАКА

Сред шума и гора Бог побада шестар
и мери распон од мене до тебе...
Питам се да ли сам можда престар
да те, заљубљен, имам крај себе...

Ах, нова јутра зашто се крију!?
Дрво живота суво... Опиљци...
Не желим да ме целог прекрију
боли срца и љубавни ожиљци...

Не бирам место, не бирам време...
Када се тмина нада мном згусне,
тад руке моје ка теби стреме
да милују те... И вреле усне

Да изљубим ти... Твоје ципеле,
уморне, тешке, к'о од олова,
на врхове су многе приспеле,
у духу одважног пустинова...

Реци ми, успавана лепотице,
када си изнад небеског свода
осетиш ли моћни лет птице
и да ли спознаш шта је слобода?

Ах, душа моја за твојом табана,
пратећи где је трава полегла...
Хартија ми је похабана
али ми ниси из песме побегла...

КОРОНА

Кораком тешким ка ушћу креће
скрхана тугом мртва колона...
За покој душе пале јој свеће...
Над њом ореол свеца... Корона...

Одузме Господ шта ти подари...
Ниједна неће бити к'о она ...
Овде још увек зло господари...
Сунце се склања... Сутон... Корона...

Рељеф Венере мења се након
нарта силних митских горгџа...
Чедности њеној последњи наклон
одајем... Плачем... Тонем... Корона...

Олује, муње, громови, ватре...
Над судбом краљева и морона...
Опасни вирус прети да сатре
љубав и снове... Тама... Корона...

Не знам да ли сам гробар ил' песник...
Или сам бледа сенка полтрона...
У реквијему бедни учесник...
У нотној свесци прекид... Корона...

А ум ми бистри мисли сабране...
Реци ми, Боже, зашто! Што она?
Пре него што нам живот забране
Ђавоље слуге... Збогом! Корона...

ОКО МОГ ОКА

Посрће срце као продавац јелки на ветру,
„ноћна се кандила гасе”,
где ће потонути они што немају море под прозорима,
тихо у себе.
Понекад копам тунеле испод пода кад не могу да заспим,
рукама копам,
сакривам тело у подземни свет где само тама цвета.
А када градом корачам, то само је силуета те доње,
дубоке мене,
дланова пуних земље,
у спаваћици која личи на море или на понорницу.
Понеко види траг таме усечен на мом лицу,
тај сиви полумесец,
око мог ока у ком је мали грумен земље уместо
цвећа плавог.

Посрће срце као продавац јелки на ветру,
где ће се попети они којима посечена су сва стабла,
себи на руку, на раме, до месеца.
Поново копам тунеле испод пода,
не могу да заспим,
можда те нађем у подземном свету где само тама цвета
док негде изнад нас твоја је нежна силуета.

НАДА

Побегао је из града јер га је тамо прогонила стварност у којој је животарио. Усамљен код куће, усамљен на послу, усамљен на улици...

Сада седи сам на пропланку зароњен у своје мисли. Не чује цвркут птица. Не види зеленило пролећа. Не осећа мирис расцветалог багрема...

Прилази му и тапше га по рамену. Подиже поглед и види девојку у хаљини на којој су заплесале све постојеће боје на свету.

– Како ти је име? – прошапута.

– Нада! – рекла је тихо и отишла, а он је чуо цвркут и угледао птицу на обехареној грани.

– Како опојно мирише багрем! – помисли.

ESPERANZA

Evo me! Tu sam!

Stalno uz tebe!

Pomisliš – Nisi!

E, onda sve zebe.

Reke presahnu...

Akordi zaneme...

Nebo posivi...

Zoveš me tada...

A odazivam se

na ime NADA!

ЖИВИМ ДА ТЕ ВОЛИМ

Живим да те чувам, ти си моја
Зар да умор краде осмјех твој?
Упрљан од крви и од зноја
С ким год треба повешћу ја бој.

Мада једва, живим да се смијеш
Да ти сузе буду увијек стране.
Тим осмјехом и мене огријеш
и превијеш и најтеже ране.

Живим да те волим, то још могу
Све што ми остаје да ти дам -
Искрен стисак и молитве Богу
Како си кад нећеш да сазнам...

Живим да би била цвјетних боја
и кроз тебе животу се дивим!
Храна души та је љубав твоја
Јер кроз тебе могу још да живим!

ВРЕМЕ ЈЕ ЗА ЉУБАВ

Време је за љубав,
Свет је јадан
Нисмо деца
Па да размишљамо шта ће неко рећи.
Ја волим а то је свету страно,
Ту су правила и игре глади,
Немају они душу која се љубављу слади.
Сада смо другачији,
Сада је право време,
Да испишемо ново поглавље наше приче,
Време је за љубав,
Пусти људе што једни на друге личе.
Твоја

ČEMU SVE...

Čemu žurba, jurimo nešto,
A to nešto, migolji se vešto,
Pa lica ima hiljadu i jedno,
Da li je baš toliko vredno?

Tražimo neku posebnu stvar,
Eh, da nas ona usreći bar.
I želimo nešto posebno eto,
Al prođe čekajući još jedno leto.

Žudimo gladni uvek za tim,
Velikim, a u stvari malim,
Ne znajući da toga nema,
Da samo u nama đavo drema.

Pusti sve misli koje jure bezglavo,
Shvati da to nije ono pravo,
Prigrli male, sitne stvari,
Uživaj s njima, više ne krvvari.

Jer ništa na ovom svetu naše nije,
Osim osećanja koja srce lije,
Pa prospi ljubav i dobrotu svu,
Uživaj u svakom pravom trenutku.

Došli smo na ovaj svet goli,
Radili naporno, sticali do boli.
Otići ćemo isto tako, praznih ruku,
Ne pravi sebi nepotrebnu muku.

LEPOTA

Sve manje stojim pred ogledalom. Nisu kompleksi mladosti koja izmiče, tragovi mirenja da je svako živo biće na kraju svoga bitisanja senka sebe bivšeg. Dovoljno sam popravljala pred tom istom napravom viđenje vlastite nesavršenosti.

Mladost priznaje lepotu. Nekada mi se čini samo nju. Likuje nad svojim odrazom, živi u zavaravanju da je sve ostalo manje važno, skoro nebitno. Pati zbog nekog grama viška, bubuljice koja se ne može prekriti šminkom. Hvala Bogu da sam tu fazu života „prebobala” i da mogu mirno da pojedem dva kolača ako mi je ćejf. Ovaj zapis možda liči na samoodbranu, ali je napisan drugim povodom. U banji sam, a razlog nije bitan, niti ja, u ovoj priči. Preživljavam agoniju susretanja sa mladim očima kojima je bolest ugasila svetiljke radosti. Gledam prelepo lice mlade devojke koja se bori da stane na vlastite noge. Vidim joj na licu snove koje mladost nosi, ali i spoznaju da je kažnjena nemogućnošću da ih realizuje. Posmatram joj oči. Dužice skoro boje zenica. Mrak. Primetila je moj pogled. Na tren razišlo se malo tog mraka. Komuniciramo dušama... Mojom iz koje izbija optimizam i njenom svom u grču.

Nešto snažno, prelepo, zasija joj na čitavom licu dok se nekontrolisano pretvaralo u osmeh. Bilo je to najlepše lice koje sam ikad srela.

VREME I INES

Vreme me rastače, ja mu prkosim,
vučem za sobom prtljage snova,
iznova slažem slagalice...
Volim.

Lice ne krijem od kala, vejavice,
krijem se od vlastitog ogledala,
oživljavam sutra...
Žudim.

Neću da ostarim kad svi ostarite,
oprosti, Arsene, od dobrih se krade,
od preostalog otima...
Žurim.

Pa ti prkosim, Ines se ne da,
Ines u ženi, leptiru, cvetu...
u ptici Ines, običnom migu...
Vapim.

NA POLA RATOVANJA

Nađi me među freskama
davno prošlih vremena.
Negde između
Francuske revolucije
i ujedinjenja Nemačke
čekaću te na
nikad ispisanim listovima
srpskih buna,
koje su se desile u meni.
Čekaću te na granici
mnogobrojnih
i bespotrebnih ratova,
na obali Dubrovnika
i u izgužvanim
Andrićevim romanima.
Negde na pola ratovanja,
shvatićeš
da sam uvek bila
deo
tvojih
istorijskih ideala.

KADA SI MI NEDOSTAJAO

Kada si mi nedostajao
tražila sam te u knjigama,
u smešnim romanima
i tragičnim dramama.
Tražila sam te na obali Dunava,
u Budimpešti
i nekim ulicama nepoznatim.
Kada si mi nedostajao
tražila sam te u porušenim gradovima,
istorijskim arhivima i oronulim muzejima.
Tražila sam te u teatru,
u pesmama na radiju, polomljenim pločama
i nekim novim pismima.
Tražila sam te u starim vekovima,
između velikih vladara, porobljenih zatvorenika
i istorijskih izvora,
u palim anđelima,
prokletim zapisima, večnim ljubavima
i trenutnim osmesima.
Tražila sam te tražeći sebe,
a na dnu moje Pandorine kutije ostaće nada,
da ću u ovom podzemlju od života
biti zauvek,
makar tvoja Persefona.

TI SI MOJE SVE

Dok me svojim dlanovima nježno dodiruješ
poput baršunastih krila leptira
a usnama daruješ nektare rajskih vrtova
u zagrljaju tvom ja sam sigurna tako jako
kao što je u majčinom krilu svako.

U meni daljinom ti čežnju razbuktavaš
svojim postojanjem život mi produžavaš
poput zvukova violine svojim riječima
u meni silnu nježnost budiš
a ja izgaram od želje da me stalno ljubiš.

Silno želim da ležiš u postelji moje strasti
da putuješ mojim tijelom bez mape i kompasa
da ti u zalog dušu i tijelo svoje dam
da te svojim očima strasno gledam
da te sebično čuvam i nikome ne dam.

Nikada ti nisam rekla koliko te volim
koliko mi znači ta ljubav tvoja...
Evo sad ću konačno da priznam –
ti si moje sve, ti si moj raj, ja to dobro znam!

HOĆU DA ŽIVIM

Ne dozvoli da umrem dragi moj
Ako i moram sad da umrem
Ubij me pjesmama koje volim
Daj mi da slušam samo nešto lijepo
Hoću da plešem a ti da me gledaš
Pogledom da me miluješ, dušu da mi diraš.

Ne dozvoli da umrem bar noćas ja
Dušu mogu samo tebi da dam
Da je zauvijek čuvaš u duši svojoj
A ako ne želiš, ako to nećeš, onda nemoj!

Znam da još me voliš, a možda i griješim...
Prihvatam i to, sve zablude i tvoje laži
I laž mi treba da živim još malo
Bar dok se ne ukaže novi dan, jer mi je stalo.

Zagrli me čvrsto, ne dozvoli da nestanem
Nedaj me molim te, nek mi život još ne prestane
Posljednjim poljupcem ti smrt zaustavi
Možda i vratiš mom tijelu život kojeg si krao
Dok si me nekad lažno ljubiti znao!

Zorica Manojlović

OTIĆI ĆU

Hoću da odem negdje daleko
da me nikada i niko
pronaći neće moći.
Otići ću,
a hoću li moći bez tebe
preživjeti besane noći?

Kako da odem,
kada si mi srce zarobio
i za mene si kao droga?
Kako da se odrekнем svega,
živim bez tebe
i bez dodira tvoga?

Skupit' ću snagu,
otići ću, pobjeći od svega,
mislina ne dati da te se sjete...
Pobjeći ću i od tebe
jer sam u duši još isto
nevino i uplašeno dijete.

GRADIMO MOSTOVE SREĆE

Kad gajiš nadu,
nemoj da te sumnja boli!
Ponekad, sreća se rađa
gdje zaspali su snovi.
Zaželi želju iskreno
da te nebo čuje!
U nadi živi, vjeruj
jer postojanima mjesec
snove ostvaruje!

Kad si tužan uzdahni duboko,
pogledaj u nebeski svod!
Kad padaju zvijezde
šire ljubav svud okolo...
Nemoj sumnje da te grizu
jer dušu razbole!
Vjeruj uvijek da te volim
i da si jedino moje!

Ljubav te moja čuva
u svakom času i trenu...
Gradimo mostove sreće
da nam želje ne uvenu!

SVE JE BOG

Da li vi znate da nije Bog deka sa krsta koji sudi?
Bog su planine, reke, priroda. Bog su životinje i ljudi.
Da li vi znate da nije prut za kazne poslat iz raja?
Disciplina se stiće pravilima koje prati dečija graja.
Da li vi znate da nisu ikone ono čemu se trebate moliti?
Ikona jedina je u vama, naučite kako sebe voleti.
Da li vi znate da nije crkva čoveku drug niti dom?
Crkva je mesto gde čika sa bradom brine o džepu svom.
Da li vi znate da niste veliki zato što slavite slavu?
Veliki ste kada čuvate prirodu, drvo, šumu i travu.
Da li vi znate da nije ljubav kada se uzima tuđe?
Ljubav je kada svoje čuvate, volite sve jače i luđe.
Da li vi znate da su vas pogrešno učili?
Jer nisu ni sami znali, pa su se i sami mučili.
Poverujte da drugačije može,
dovoljno za svakoga ima kada se svi slože.
Zamenite strah mirom a svađu slogom,
budite srećni sa sobom, Bogom.
Zamenite ljutnju osmehom, prirodi se divite,
zagrlite sve što vas okružuje i ljubav živite.

BERAČI SNOVA

Pod kišobran života sakupljam snove,
gradim ih u kule vešto,
kroz njih upletem svu svoju maštu,
i obavezno dodam ono „nešto”.

Svu silnu emociju koja čuči u meni,
ispišem je svojim perom,
dodam ljubavi i mnogo nade,
i najvažnije, ukrasim verom.

Kada krenu kapi kiše da stvaraju zvuke,
ja sastavim stih pa ispadne delo,
ne idem više nikud iz te sigurne luke,
snove pretvaram u stvarnost smelo.

U mislima su mi uvek moji najvoljeniji pogledi,
otud zahvalnosti tone,
otud snage i moći,
zato sve izazove srce pobedi,
vrati se u svoje bezbedne zone,
sanja i stvara uz svoje sigurne noći.

Pod kišobran života čuvam svoj mir,
kroz maštu sanjivo ređam slova.
A kako mi to uspeva? To zna svemir.
To znamo samo ja i svi drugi berači snova.

NO NAME

Космонаути који нису видјели свемир
А видјели су тебе,
Било им је довољно

Смишљали су разновразне лажи
Да би описали твоју љепоту
А једина истина је била,
Да си другачија.

Од тада,
Од како си најљепша
Свемир је добио цијену,
А земља љепоту.

NEĆU

Večeras neću kao i obično,
stajati po strani i čekati tebe
da me primetiš.

Neću!

Bićeš izbačen iz moje glave,
iz moje duše.

Večeras, kao i nadalje,
neću više gužvati
tvoju postelju.

Neću!

Sam ćeš se širiti u svom
krevetu,
niko prelaziti neće na tvoju stranu
i škripati zubima.

Barem to neću biti
ja!

Naći ćeš mi zamenu,
tu i tamo,
koja će ti ići uz dlaku
i raditi stvari kako ti želiš,
jer ja više neću sarađivati.
Neću!

Cveće u kosi,
a ja ga tu ne stavih.
Prolećni vetar.

...

U susretu sa
duhom, shvatih, te stvari
nisu ni važne.

...

Vetar Istine
miomiris prinosi,
uprkos buri.

...

Veverica, hop!
ljulja se granje, a list
pade na zemlju.

SAKRIJ ME

Sakrij me u decembar
Krilom meke tišine
Za novi maj i septembar
I sutra što nema ime

Sakrij me tkanjem od snijega
Od zlobe sumornih ljudi
Na vrh ledenog brijega
Gdje nova nada se budi

Sakrij me nečujno, lako
Uzdahom pahulje bijele
I brani vatreno, jako
Od vasiona cijele

Sakrij me zauvijek, trajno
U svaku tananu misao
I voli beskrajno, tajno
K'o postojanja smisao

НЕСТВАРНА НОЋ

Ноћ та се напросто деси...
Слутиш јој вреже...
Она због које срце заигра
кад он рекао би:
„Не напуштај плес драга
док све у нама, за нама, сеже!”

За том искричавом нити
хрлила к’о лептирица
да у нестварности мреже,
оне фине бити,
зграбиш недосањано,
пробудиш успавано...
Трен један, као рајска птица,
трајеш неспутано.

Ноћ ти се догодила...
Дохватила да ли си, моја мила,
тај златоусти пој?
У паучину наде умрсила,
а срце више
ни да украде нема ко.

МАЈКА

Во утробата ќе те носи,
во стегите ќе те држи,
солзите твои нејзини ќе бидат,
по чело ќе те гали,
болката да ти ја намали - мајка.
Мајка, и лицето кога ќе и се мршти,
и челото кога ќе и се збрчка,
за тебе насмевка ќе нацрта,
оти ти си нејзиното чедо,
нејзиното свето.
Мајка, како панцир ќе те штити,
со љубов ќе те кити.
Мајка, човек вреден,
ден заменлив за неа - ниту еден.

SLOBODA

U njenom oku koračaju brda
Gore boje
Smeju se vetrovi

Kada je tužna nebo plače
Ptice učute
Trava ne raste

U njenom oku čamac plovi
Pevaju ribe
Sanja novembar

Kada je srećna
Zovu je sloboda

Nikad ti neću reći zašto

ZA TVOJU LJUBAV (DRAGANI)

Rekao bih što čuti bi htela,
Al' nema oči to srce moje.
A i da ima, da li bi smela
Uzeti što je odavno Tvoje?

Pričao bih Ti noćima setnim,
Svoje gluposti i svoje tajne.
I tajio bih jedva приметnim
Osmehom sreće oči mi sjajne.

Recitovao tuđe i svoje
Pesme što nikada čula nisi.
naslik'o nikad viđene boje,
Prelepe, bajne, ko što i Ti si.

Skrivao bih, kol'ko bih mog'o,
Suze stradanja i dah gorčine.
Za nežne godine bilo bi mnogo
Nemirnih reči, tužne sudbine.

Možda ne bi sve to bilo dosta,
Jer ja sam prosjak kome se deli.
Od ljudskih čuda nada mi osta.
Zbog njene moći srce Te želi.

БОЕМИМА

Кроз отворен прозор музика се чује
Густ дим цигарета у ритму је прати
Напуклим гласом песма пут путује
Пролазнике поздрави, у мисли им сврати.

Сећања буди на бесане ноћи
Будне зоре окупане знојем
Звуке виолине што са гостима ће поћи
Пратећи их тужним, јецајућим појем.

Певале се песме о души што боли
Сетне, које плачу о љубави прошлој
О очима које ће заувек да воли
Са сузом у оку крадом надошлој.

Кад заплаче један због бола што кида
Или што га песма подсети на неког
Капале би сузе и другима без стида
Као доказ да су ипак срца меког.

СЕМЕ ЖИВОТА

Записано у времену
Ношено у развејаном семену
Никло у широким браздама
Расло поплочаним стазама.
Стасало уз огњиште
И варнице док прште
Свака је жеља била
У пламен се улила
Срца озебла угрејала
У даху се испричала.
Тихо, само уво да чује
Док мисли гласно брује
Шум наде слапом одјекује
Као у кошници пчеле што зује.
Склизну низ усне
Пре него их згусне
Дим што се са огњишта вије
И као гнездо свије.
Остави запис у пепелу
О свог живота делу.

NADA JE LEPTIR

Vidio sam nadu
U svako doba
Na svakom mjestu
Čekala je

I tebe i mene
I znane i neznane
I sretne i tužne
Drugačiji svijet

Ne voli noć
Kao leptir
Njena je svjetlost
Što crta dan

Ne voli vjetar
Što mjenja kišu
To bi nebo
Trebalo da radi

Zamišljam te
A ti si tu
Dok godine prolaze
Nadam se
Da je sutra daleko

ПОНОТЪ

Сат на столу откуцава поноћ,
моја душа тражи помоћ,
јер у дубини жеље тоне...
Какве ме то сад мисли гоне?
Гледам биљке
на прозору,
свако вече су са мношче чекале зору...
На месечини листови им се бледо зелене....
Размишљах...
Поклопиле су се казалице...
Мислиш ли сада на мене?
Секундара полако кружи,
одбројава нови минут...
Хајде ми се придружи,
да чекамо следећи сат,
да те гледам као да си експонат
у музеју...
У музеју мојих поноћних мисли,
мојих нада...
Желим да ме грлиш сада,
да тонем у очима твојим,
да у њима сјајне искре од месечине бројим...
Да будеш ту, док се месец пробија
 кроз завесу моје собе,
не допусти да нас осећања здроби...
Пусти их ка мени,
можда то нешто ову поноћ промени...

ULIČNA SVJETILJKA

Neko šušti
Negdje neko
Šušti u tami
Ne vidim to lice što se krije u maminom krilu
Umrvljeno kamenje razbacuje raspucalom metlom
Dodir što se krije, obasjava ovo svjetlo
Kada pridoh tamo gdje ni prazan čovjek neće
I pokori muke tuđe, ali sad su moje veće
Zašto svi lete ka tamo, ako tamo nema sreće
Ako ubi leptira što dodirnu te raspucale vreće
Zašto me ta bijela svjetlost sa sobom vodila
Tako brzo provlačila bez ijednog ožiljka
I leptira ubila, što se skrio iza potiljka
Ti zauvijek ćeš biti samo lijepa
Samo lijepa ulična svjetiljka

MOŽDA SPAVA

Nemiri sto put do duše nađu
ispod oka gledaju u mene
koračam koracima pustim
po beznađu tražim spas.

Ulične violine pesmu sviraju
kanape sreće bacaju do mene
vuku me mrežom skrivenom
da mi spokoj brže dođe.

Nije srce puklo na delove
njega odavno već nema tu
možda spava iznad svakog zla
nemiran sam ove noći ja.

Osmeh pružam na dlanove svoje
da mi sutra bude bolje
ljudi da ne vide tugu
anđeli za rukav me vuku.

KASNO POZNANSTVO

Tog novembarskog popodneva, Simeon je sedeo u bašti kafića među gomilom koja je upijala preostale sunčane zrake, sada već uigrane jeseni. Iako je bilo pomalo hladno, zraci koji su prodirali pomalo i do njegovih ruku u džepovima, umeli su da pripitome Simeonov pomalo intezivni, nemirni duh. Prijala mu je samoća, ponekad čini mu se i previše. Tek toliko da se pomislim da možda tako ne treba.

Ljudi su svuda oko negde prolazili, žurili. Ukrštali jedni drugima puteve, odlazeći i dolazeći u nekim svojim, samo njima poznatim krajnjim destinacijama. Posmatrao ih je tako Simeon bez prevelike zainteresovanosti. Kao da je rešio da pusti život da oko njega tromo teče, a da se njega ne tiče. Da ga ne pomera. Lutaćao mu je pogled nezainteresovano, sa jednog kraja ulice na drugi. Sunce je brzo zalazilo, grad je polagano navlačio senke po krovovima kao pospano dete cipele. I grad i ljudi, svako je već dobro poznao i igrao svoju dodeljenu životnu ulogu.

Novembarska noć se spuštala sve do nožnih prstiju. Počele su da se zagrevaju ulične svetiljke. Treperela je svetlost iza prozorskih okvira. Tu na trgu, ispred njega, šepurila se impozantna zgrada hotela. Ipak, kao da u njoj nije bilo gostiju. Tek ovde-onde ostala je osvetljena neka prostorija.

Ono što je Simeonu privuklo pažnju jeste Senka koja stoji kraj prozora. Nepomično je zurila, pa možda baš u njega. Nisu se pomerili ni Senka ni on. Svet se oko njih umarao i gasio dok su njih dvoje ćutali i posmatrali jedno drugo. Senka i Simeon kao da su se od sveta otrgli i pobegli u svoju tišinu.

Simeon je posmatrao znatiželjno kako, sa rukama u džepovima, Senka stoji nemo i posmatra svet pred sobom. Možda konačno spremna da se sa njime suoči. Pomišlja Senka: „Lukav si svete, kao zmija. Poznajem te. I tek sada sam spremna za tvoju igru”. A svet pred Senkom načas utihne. Kao da razmišlja o njenim kočepnim rečima. Ipak, svet je već dovoljno star i mudar da nastavi po svom. Svet je svoju igru koju naziva život doveo do savršenstva. Dovoljno je silan i jak da se na Senku ne obazire.

Senka je stegla svoje pesnice. Zna da ne sme da se povuče. Već je nastavila da izaziva svet svojom luckastom gordošću, pomalo naivna. Sama. Ovog puta spremna je da ide do kraja, te kratko uzdahnu i popravi stav. Kroz život se ne može pogurenih ramena. „Zaigramo”, reče sada još sigurnija u sebe.

Ova Senka prkosna i pomalo smešna, dopala se Simeonu. Osnažila je njegovu volju za borbom i pobedom. Osetio je Simeon kako mu krv razigrano i živo teče venama. Osetio je snagu da se usprotivi i on svetu. Iz početka. Mangupski tvrdoglavo. Kao stari kicoš.

A onda je Simeonu postalo jasno da iza stakla osvetljenog prozora impozantnog hotela koji je do tog trenutka posmatrao, nema nikog. Samo je svetlo bacalo senku privida. Nije bilo nikog u toj sobi. Nije bilo nikakve Senke. A ono što je Simeon izdaleka video i što je posmatrao imalo je njegove oči, njegovu kosu i njegove ruke u džepovima. Senka sa stegnutim pesnicama, to je on. Simeon.

A kako se čini, tek sada su se upoznali.

LJUBAV MOJA

Vratih se sa duga puta,
Bila je kasna noć, gluho doba,
Ona me čekala,
U krevetu, ušuškana u ćebence,
Sa otvorenom knjigom i rukom na njoj,
Tako je i usnula,
Pridoh tiho, na prstima,
Oči mi je bijehu gladne,
A ona predivna,
Sa kosom prosutom po jastuku,
Poželih talase svile da poljubim,
Ali, ne bih da je budim,
Velike, jedre grudi ocrtavaju se na majici,
Napinju se u ritmu njenog toplog daha,
Htjedoh da ih ljubim,
Ali, kasno je i ne bih da je budim,
Vratić joj med medeni,
Ušice mali su slatkiši,
A, smaragdi iza kapaka snivaju,
Želih silno sve da ljubim,
Ali, zaista je kasno i zašto da je budim,
Onda osjetih njenu ruku na mom vratu,
Nježnim zagrljajem privukla me sebi,
Usne šećerne spojiše se sa mojim,
I neka je kasno,
Al' sve do zore ću da je ljubim...

НЕВИДЉИВИ ОЖИЉАК

Чета за четом, строј за стројем, примичу се селу мојем.
Знам да неће бити добро, игра моје око модро.
Дрхти срце ко у миша, слива ми се с чела киша.
Зграбих брата ја за руку, па му дадох јабуку.
Он је био сасвим мали, родитељи нису знали:
Куда поћи, куд се скрити?
Шта учинити, а преживети?
Бануше на наша врата, одведоше оца, брата,
Мајка јадна и не била, у болу се удавила.
Сами Бог ми снаге дао, кроз прозор сам тад испао,
Па кроз поље, па кроз шуму, па у бару, па у јаму.
Нисам знао шта је страх све док није пао мрак.
Вратише се онда слике, па угледах те војнике.
Најежих се сав од страха, а остадох и без даха.
Не знам где ћу, а ни коме, назад нема дому моме.
Ноћи брзо јутра роде, на стрељање сад их воде.
Све невине, уплакане, оне што се и не бране.
Зачас сташе сви у врсту, нађоше се распети на крсту,
А већ после пар минута одлетеше од онуда
На крилима арханђела, узнела их небо вера.

SOKAK

Ispričat ću Vam priču o sokaku. Sokaku mog djetinjstva i mladosti. Ta ulica je mijenjala nazive, a za nas koji smo živjeli u njoj bila i ostala sokak. Sokak više i nije na kraju našeg grada. Sada je to moderna ulica sa asfaltom i uličnom rasvjetom. Nekad je bio samo makadam. Tu smo rasli i padali u vrijeme kad je bio pun djece. Godine prolaze, a većina nas u sokak dolazimo s vremena na vrijeme da vidimo naše roditelje koji su ostali tu i broje dane kad ćemo opet doći. Širiti priču ne mogu. Emocije. A naš šećer sokak je bio i ostao mjera ljubavi i uspomena.

Arijana Stanković

*Zamišljena devojka,
akril na platnu*

Planina Rtanj, akril na platnu

Arijana Stanković

Pet slika u jednoj, akril

*Ludwig van Beethoven,
senčenje*

СЕТИ СЕ ДА УВЕК ИМАШ МЕНЕ

Када зазвоне звона
или ти се бар тако учини,
кад понестане ти снова
или ти они постану кошмари,
када помислиш да ти је тешко
или ти заиста тако буде,
када помислиш да крај је
и да те живот издаје,
када се све пред тобом руши
и када је једини мотив који видиш - мотив смрти,
када живот уместо да заустави време
заустави тебе,
када помислиш
да никога на овом свету немаш
и када помислиш
да је тренутак да одустанеш од себе
сети се да увек имаш мене!

O, ČUDNO ČUDO MOJE

O, čudnih čuda, čudno čudo
moje neviđeno u čudu
probuđeno, čudne te misli
more od čežnje sva čuda
gore.

O, čudo moje neiščuđeno,
ovom svetu čudno tvoje
čudo neispričano, čudnom
suzom nakvašeno.

O, čudo moje, šta još da
kažem čudno, kad se i čudo
srećno probudilo u čudesnom
čudu pogleda tvog.

O, čudo moje, kako je čudno
što o tebi bez čuda ne mogu
pisati, jer čudom se čudo
dogodilo, da mene čudnu
u tom čudu ljubiš.

МАСЛАЧАК

Поспано јутарње сунце, бацало је своје зраке на пространу ливаду. Позивало је пупољке да се отворе, да ишарају зелени тепих најлепшим бојама. Један по један, цветови су се отварали у најлепшим тоновима, а ширили су опојне мирисе. Разбудили су се и инсекти, пчелице, осице, троми бумбари, сви намамљени мирисима и опијени соковима ливадског цвећа. На ливади за- влада општа граја, коју направи ова мала раја.

Једино је дремљиви маслачак у хладу старог храста мировао. Чекао је малу вилу. Слушао је приче од старог цвећа о дивном девојчурку која разговара са њима, прави прелепе венчиће и нај- лепше мирисе од цветног нектара. Пожелео је да је упозна, а у том чекању више није био тако млад и жут, већ је сав побелео.

Дан је одмицао, а на ливаду је стигло и стадо крава. Пасти- ри су краве довели на испашу, због сочне траве, али маслачак се препао да ће и њега краве попасти. А када му се један рогати во опасно приближио, однекуд се створила мала вила. Имала је дугу златну косицу везану у репић и нежну, белу хаљиницу. У рукама је носила малог шарпланинца. Псић је лајао на кравице и отјерао рогоњу од маслачка, а онда се весело заиграо са шаре- ним лептировима.

Вила нежно узе у своје руке пахуљастог маслачка. Поми- лова га руменим образом, подиже га високо и дуну по њему. Својим дахом дала му је снагу да полети, високо, високо.

Летео је маслачак дуго, гледао бистре реке и високе пла- нине, села и градове, веселу децу у игри, заљубљене девојке и младиће... А онда угледа једну прелепу ливаду, лепу као што је била она са које је полетео. На њој беше пуно цвећа. И маслачак одлучи ту да слети. Затвори своје очице и спусти се да се ту по- ново роди.

TADIJA

Tadija, zubima zagrizi kamen
Duša će ti svega biti sita.
Misli razvejane olujama života
Skupljaćeš izlomljenim kostima
Bačen na oštre hridi.

Budiš se Tadija,
Ne može se više nazad i nema se kuda napred
U oči punog meseca na žrtveniku jagnjadi
Trampi kožu za šaku crvene luči
Videlo da razaznaš krugom nedostupa.

Tadija izgovorenu reč meri tišinom zainteresovanih
Misli razmeni sa ribama one najbolje slušaju
Podržaće te u lutanju kroz magle
Korake da osetiš pružene u beg
Krila da razmahneš u snazi prvorodene ti dece Tadija.

ЈА, ПЈЕСМА

Сузе су ми пресахле и ћутим,
неважно је шта бих хтјела рећи.
Отишла бих заувјек, међутим
куд се стиже одлазећ бјежећи?

Све што жељех, сад је безначајно
и душа се кроз погибелъ бори.
Ак' у пјесму залутам случајно,
нек ми сјету узму аутори.

Тад када се кроз стих опет родим
можда веће среће будем била.
Са грљењем данас се разводим,

нека памте како сам грлила.
Нек' осуде како се опходим.
Ја ћу себи шта сам дозволила.

ТЕМЕЉ ЖИВОТА

Многи ће рећи немој се надати,
нада је сан који заварава.
Даје ти крила да полетиш,
а онда их скрати да очајаваш.

Многи ће рећи немој се надати,
нада је уточиште пуких сањара,
јер јава је таквим тамница сенки
у којој их прошлост мучи и слама.

Не, нада ти крила не сече!
И није фатаморгана.
Нада је она светлост у теби,
која гори и кад је свуд око тебе тама.

Нада је путоказ на раскршћу одустајања,
и несебична сапутница будућности,
зато не веруј када ти кажу
да је то уточиште пуких сањара.
Мало је оних који ће ти рећи:
Нада је темељ на ком се живот ствара.

MISAONI TEKST

Ne šapući tajne ponora neproverenim prijateljima, nemoj to činiti kada si slab. Slabost učini da saosećajnost vidiš tamo gde je nema.

Najdublje ostavi na dnu svoje duše, tamo gde mu je i mesto. Ne vadi talog života na površinu da bi ga podelio sa nekim, pre nego se zapitaš šta je taj neko tako svoje podelio sa tobom i da li bi ti šapnuo ono što nije nikome do samo tebi.

NIJE MI TE BILO DOVOLJNO

Kada tišinu čujem
tamo gde se vrišti,
Senku kada vidim
apsolutni gde je mrak,
Vedro nebo tražim
u maglenom oku.

Sunce kada smrzava,
kiše kada me osuše,
bez oblaka oluju najave,
vetar prašinu kada mi ne diže,
ruka teret ne podiže,
najnovija hemija pilule za zaborav
mi ne pomaže,
smisleni razgovor kada mi odmaže...

U vrtlogu žurećih nezasićenih likova,
zastanem, pustim ih da me zaobiđu.
Zatvorim oči,
izadjem iz vidljive magle,
vreme je ionako,
svakako nepovoljno.
- Neću da te lažem,
NIJE, NIJE MI TEBE BILO DOVOLJNO.

LETIM I PADAM

Ponavljaju mi se ta sna dva,
iz jednog se buditi ne želim,
drugi mi uzvišenost prvog pokazuje,
govori mi o strahotama nemoći,
a prvi vanvremenske je moći...
Prvi mi slobodu daje,
nemam krila,
ipak letim.

Polako tlo napuštam,
uzdižem se bez napora,
vetrovima se prepuštam,
ne, nisu to vetrovi samo,
snaga uma me vodi,
nema stega, biram kuda ću,
mogu brda, vrhove planina da savladam,
biram samo uvek malo iznad borove šume da sam,
dovoljno mi bude to...

Na nirvanu to se stanje svodi,
sanjam to već godina dugo,
to je taj san čini mi se kao blagoslov dan,
dođe napetost da skloni,
blagostanje mi pruža,
duša da sačuva latice i mirise
svih nijansi ruža...

Sanjam i strašan pad često,
na litici stene sam,
taj mi pad pokaže strahote suočavanja,
taj je san nekako redak,
ali korene ima svoje i tako je težak.
Onaj sanak da letim,
tako nekako kao večnost osetim,
ali opasnost od pada,
BUĐENJE HITNO SAVLADA,
IPAK LET VISOKI JAČI JE OD NISKOGR PADA...

IZ DNEVNIKA

Nakon minule godine, rekoh sebi da ću stati, ali ne mogu, i verujte da gde nema nezaceljene rane, nema ni nepresušnog izvora nezaustavljivog pisanja.

Nemam vremena da, ceo dan pišem, a samo bih pisala.

Zašto ja nisam na mestima gde zapravo realno jesam?

Gde se ja to nalazim?

Šta mi je?

Intenzivira se inspiracija, svaki svoj pokret vidim perfidnim u odnosu na to da pišem; samo tada ne grešim. Ne, ovo nije normalno, moram stati, moram ugušiti ovo oživelo pero...

Rezimirajući život, a često ga rezimiram, sastoji se od par trenutaka kada smo osetili rajski napitak, a i nevericom naiskap popili gorki ovozemaljski ukus.

U momentu najdubljih, parališućih boli, mi imamo potrebu da se vratimo tamo gde smo ispijali sokove miksane božanskim štapom praveći blagoslovljeni koktel nezaborava.

A ja, eto, ja sam se vratila u Goru, odakle nikada nisam ni izašla...

Bože, da li da nastavim da pišem?

Nastaviću, to sam oduvek volela, ali da li da delim?

Ne želim priznati sve ni sebi, a ne drugima.

- ZNAM! SVE DOK SE NE OSLOBODIM (ako se to uopšte desi), napraviću paravan, SAKRIĆU SE „VEŠTO” IZA, ispred, iznad, ispod, između, u pukotinama STILSKIH FIGURA; NJIMA SE MOŽE SUPER STRATEŠKI „VARATI”...

ЈАНУАР

Пуцају ватромети. Пуца смех пијане дружине која пролази, на путу од кафане до куће, баш испод твог прозора. Пуцају и деца петарде у пет ујутру, а ти сва бесна и ненаспавана, отвараш прозор и вичеш на њих. Пуцају и уши од прегласне музике која ти је била тик изнад главе до пре сат времена. Лед под твојом штиклом је пуцао док си га нервозно газила, јер већ седми пут покушаваш да добијеш такси. Кожа испод оскудног слоја одеће, глава несвесна тренутка у коме се је нашла. Срце, јер је празно. Када је пукла поноћ на часовнику, ништа није пукло у теби. А требало је. И што није, и зашто те само тишти и тиња. Није свежа рана, није велика. Није ни крварила када је настала. Тако некако је прошао сваки дан Јануара месеца ове године. Пуцало је све, само ти још на истом. Лажеш. Пуцала си и ти, само ћутиш јер ниси онако како си хтела. Требао ти је неко. Пуцала си од потребе да будеш нечија. А хтела си да пуцаш од загрљаја, пољубаца, топлине, близине, осмеха, среће, уздаха, да пуца кревет и сто у кухињи (боље не, стаклен је). Да пуца љубав. Да некога волиш, да те неко воли. Клише зар не? Толики клише да чак ниси ни смела да у поноћ пожелиш љубав за себе. Мислиш да си несебично створење, пожелела си успех, здравље и срећу за своје ближње. А у ствари си кукавица. Јебена кукавица. И шта ћеш сада да радиш овог Фебруара?

ЗА МЕНЕ И МОЈЕ

Читаћеш једнога дана, радости,
трептаје старих, помрлих душа,
а ја ћу живети у твојој младости,
и моје ће ухо кроз твоје да слуша.

Наизглед је велик људски род,
али смо збиља ко мрва мали.
Погази нас дугих времена ход,
а у новорођенче сви смо стали.

Прогледаћу опет кроз твоје очи
и цела васељена што пре тебе беше.
Само у огледалу свој лик уочи,
где сви се кроз твој осмех смеше.

SKRIVANJE

Umotala bih se u beli čaršav
Takva išla ulicom
Kazaće
Luda je
Zvaće policiju ili hitnu
Reći će
Ima jaka ramena
I dobre noge
Kad mi vetar pomeri čaršav

Ne idem takva na ulicu
Skrivam sve pod čaršavom u svojoj sobi
Obožavam kada sam gola
Rekao si da sam kao struna
Plaše te bube
Smara te vrućina
Umiranja te bole
Mene plaši vezivanje
Smarao si me ti juče
Boli me što se samo jednom istinski zaljubiš
U životu

- Ако постанемо бројеви, бићемо нуле!
- До нас је. Не држимо до себе.
- Знање је сила, знање је моћ - ван наших граница.
- Ко је по укусу власти, задовољио је све апетите.
- Купио сам телевизор. На њему су саопштили да све друго имам.
- Лоша власт и лоша опозиција. У политици два минуса нису плус.
- Нагињу власти. Само да упадну на буџет.
- На дневном реду је једна тачка. Шта је она богу згрешила?
- Наложили су нам шта да радимо. На тихој ватри се печемо.
- Ово је фаза кад су нуле главне.
- Одлука има тежину кад се три пута измери.
- Они што хране Србију, хлеба се нису најели!
- Оно што се заради уграђивањем легализује се градњом.
- Подрепаши се хвале репутацијом.
- Празилук је укорењен у друштву, које се одрекло свог села.
- Све гране власти део су породичног стабла једне фамилије.
- Терамо своје. Они раде у иностранству, а странци код нас!
- Трпају се тамо, где могу напунити џепове.
- Ударају на сва звона, а у ствари лупетају.
- Униформисано мишљење. Оружје седме силе.
- Хранимо пола Европе. Нама шта остане!

ПЕРОН БЕЗНАЂА

Док сам била на перону безнађа,
седела сама и сузе лила,
он је одлазио носећи кржаве маказе
којима је пререзао моја бела крила.

Ни окренуо се није
да види моја мала леђа.
Одлазио је не освртавши се,
а његова слика је постала све блеђа.

Сама на перону, одзвања тишина,
само повремено зашкрипе шине,
болно зацвили и сурова истина,
са дна поглед дижем у висине.

Небо тмурно, црно и сиво,
уклапа се с мојим стањем.
Мислила да пружам добро, а све било криво,
остадох само с тугом и очајањем.

И док киша спира кораке по тлу,
све је у часу нестало, ко да никад нисмо ни били ту.

MEĐUGORJE

U gudurama međugorskog krša, staza, kamena,
izglača je noga hodočasna, zali suza, svakojaka.
U tišini samo jecaj, oplaka, brat, sestra, otac, majka,
stazom duša čistih, bez udova, puze izmučena telesa,
različitih su boja, rasa, ovde je istina, vjera i nada.
Cijelog svijeta vjerske vođe, svakakvih titula i zvanja,
ne kitite se oko vrata draguljima utopljenim u zlata,
pogledajte hodočasnike, čujte staze plača, ta je vjera
od vaše jača, oni su putnici nade u tišini molitve i plača.

VJERA HRANI NADU

Bez osmjeha tvog
Uzburkana je duša
Sa mislima sam daleko
Zakačen kao sidro
U neke tamne dubine
Srcem talasi nadiru
Noseći nove rane
Ruše se okrajci života
Usud paklom prijeti
Vjera hrani nadu
Da ti i dalje pluća dišu
Sa osmjehom na licu

RECITE MI...

Kada nam se život
U vodu pretoči
Da li ćemo i mi
Nekom ušću
Kao rijeka poteći
Recite mi
Dali smo tada
Kao voda vječni
Dali ćemo kroz vene
Nečiji život biti

NADA...

Još jedna kaplja života
Novi dan, jedan tren
Suživot sa smrću
Suncu, sve ljepši sjaj
Bože, još joj života daj
Lavica je ona
Nije spremna za kraj

NESTALA JE BOL

Patnja i muke
Ni za oko
Ni za suzu
Iz tame u svjetlo
Otišla si nekud
Znam, sretna si
Otišla si sinu
Nestala je bol

ILUZIJA

Hiljadu tebe
stavljam u sjećanjâ-
sve je jedna slika-
raspuštene kose,
uzdasi punili su njedra-
voz u neznano
obećana zemlja...

Otišla si tada,
ostala je iluzija-
jedna zemlja
jedna nada
i hiljadu sjećanjâ.

OPUŠAK

Pogledom u sivilo
Životom uvela lista
Još koji dim
Ostao je opušak života
I što sada?
Ostala je nada
Za novi dan života
Udahni to ništavilo
Onaj voz putnika čeka

U oči nada
Nedostaje mi tvoja
Ljubav bez kraja

BEZ OSVRTANJA

Onog dana kada shvatiš
da si trošila život na pogrešne ljude,
da je sav tvoj trud bio uzalud,
dok si suznih očiju, ugašenog osmijeha,
govorila o onome što te boli...
U stvari, pričala si zidovima.
Nisu marili za tvoju bol, ni tvoje riječi...

Kad shvatiš, okreni se!
Zalupi vrata za sobom...
Prošlost ostavi u prošlosti...
Nek slušaju tišinu!

Previše dugo si teret na nejakim plećima nosila.
Najbolju sebe davala onima koji su sebi bili bitniji...
Udahni novo jutro, novi dan
tamo gdje nećeš krišom brisati suze!
Ne brini! Još mnogo razloga za sreću ima.

DOČEK

I kao što to obično biva u poslednjim minutima kada se ispraća stara, a dočekuje nova godina, tako je bilo i ove poslednje večeri 2022. godine.

Muzika je bivala sve veselija i veselija, a ritam sve brži i brži.

I krenulo je odbrojanje.

10,9,8...5,4,3,2,1,0....

Sat je otkucao ponoć, zasviraše i trubači.

Sa malih ekrana, povikaše svi u glas:

SREĆNA NOVA GODINA!

Svi lepi, nasmejani, specijalno doterani za ovu najljuđu noć.

I mi ukućani bili smo u malo svečanijem izdanju, uz malo svečaniju trpezu nego inače. Valja se da malo obeležimo novi početak. Izgrlismo se i izljubismo u ponoć, poželejši jedni drugima zdravlja i sreće.

I bilo je lepo, tako u krugu porodice. Svi na okupu. Ali nema one euforije, onog elana, onakve radosti kao pre mnogo godina kada bismo ispraćali staru, a dočekali novu godinu.

Stariji su verovatno bili opušteniji, mi srednja generacija i ne baš. Previše smo umorni, previše razapeti, previše opterećeni. Ali ušli smo u novu godinu sa velikom nadom i velikom željom za bolju budućnost. I za nas i za našu decu.

Najmlađi su se verovatno najviše radovali. I deda mrazu i poklonima.

Novi početak je pred nama. Budite hrabri i zakoračite u novi dan.

ЈА И ЦАРИЦА МИЛИЦА

Ех, Царице Милице!
Докле ћемо овако?
Свако вече доћи до ивице
Знам, са мношћом ти није лако.

Навикла си на дим кафане
А и на моје вене
Чекаш да искра плане
И пијани стих да крене.

И док ме прекорно гледаш са флаше
Ја на салвети пишем песму
А онда дигнем чаше
Потеци ми венама као кроз чесму!

Нећу више да пишем књиге!
Улудо су ми прошла многа лета
А ако ме нешто стигне
Објавићу збирку салвета.

МЕДАЉА СА ДВА ЛИЦА

Знам
Као да се ништа
Променило није
И даље падају кише
И сунце топлину сије.

Бехари и даље миришу
И трава се зелени мека
Ти си излазила на кишу
А ја да престане чекам

Ти и ја
Једна медаља, два лица
Ти полетна лепотица
А ја рањена птица

Питам се
Јесу ли ти морали на плећа
Натоварити толико време
И шта је срећа
Још ми није рекло време

Знам
Заједно се смејемо
моја младости
Ти би да вино пијемо
А ја сам пијана од прошлости

БУДИМО ДВА ЛЕПТИРА

Заборавимо садашње истине
У свијету лажи
Ноћас је ватра у мени
И не питај да ли истине више и има
Горим од жеље за тобом
Пусти закон лажи, нек њима важи
Нека те не плаше сјени које носим са собом
Не питај ни шта је добро
Ни зашто зло води
Будимо ноћас два лептира
Сабијмо сав пламен у један
И не питај ме ни да ли добра има
Кад само зло води
Нека ти срце најљепшу арију свира
Остваримо наш сан
Ноћас у игри два лептира
Не питај има ли мјеста за љубав
Проведи ме кроз узаврелу лаву
Нек те не занима зло у људима
Хајдемо кроз узаврелу лаву
Саткану од скривених снова
Заборави да мржњу користе да забави
И то што је на сваком кораку има
Будимо два лептира
У ноћи у којој нам срце најљепшу арију свира.

НОВА НАДА

Куда ли ћеш само стићи
Мојом руком вођено?
Ја не дам другом ни прићи
Јагње чисто тек рођено.

Пазим увек да те не укаља
свет овај од варке и лажи.
Веровати свакоме не ваља.
Шта те мами мени кажи.

Ја сам одавно свикла
са пакошћу да копља укрштам.
Зрна наде самоникла
Нити дајем нит другом препуштам.

Да л си јагње или душа
Зрак што туче густу таму
Ил обесна намигуша
Чувам те; не остављај ме саму!?

НАДА

Желела сам од живота увек много
и мислила да је живети баш лако.
Одмах ме је судбина опоменула строго
Ал терах по своме „Тако ил никако”.

Веровала да су људи баш сви добри;
Разум и савест међу њима једина међа.
Веру у људе нема шта да ми ободри.
Пријатељских ножева пуна су ми леђа.

Мислила сам да ми љубав рођењем следује
па лудовала срцем за лицима без суштине.
Бујица разочарења морала је да се прелије
те морем суза испуних све своје тишине.

Тврдоглаво сам желела и ударце примала.
Од сопствених грешака само ме је стид.
Не приметих мале радости које сам имала
већ наставих да главом ударам у зид.

Реших да равнодушност буде ми име.
Мирно и споро да трошим дан по дан.
Како шта дође да се носим са тиме
нико да ми не убрза пулс и не ремети сан.

Кад сам очекивањима објавила рат
престала да чекам икаква испуњења
кроз сву ми је душу олистала као папрат
та издајица која увек умире последња.

SMOR

Šibale me oluje vetrovi
Sunce peklo, mokrile kiše
Razarala bol manja ponekad jača
bolelo srce oči bile na rubu plača
Gazio po trnju
često stazom kamenom
Stopala pucala, prsti otekli
Dlanovi žuljevima naduli
Ruke otežale umorne vise
Pitam se dokle ovako više
Nije rad težak
Teški su ljudi
Oni te umore najviše
Cinični osmesi, obećanja
podmetanja, kašnjenja
Njihov ego bez pokrića
opiju lažno i jače od
bilo kog žestokog pića
Smore više od bilo
kakvog fizičkog rada
smore pokondireni
kada se dočepaju novca i grada
Pomoći nam nema
dok ne vratimo se tamo
gde trnje kao ruža cveta
Na obale reka, šume i proplanke
Gde niko nikome ne smeta
ljudi gde malo ima
tamo gde se čuje samo ptica poj
Gde je čovek na svome svoj

STAZE NADE

Polako života zrele godine mi teku
a sećam se, u život otisnuo sam se hrabro
Nisam se plašio morskih, rečnih,
niti bilo kojih dubina, nepoznatih puteva,
širina, niti ikakvih visina
Sa nadom u bolji život
krotio sam penušave talase
što hridi tvrde lome
Krčio staze sebi, često i drugom
Nekada veselo, nekada sa tugom
Širio ruke grlio sreću
mislio da je nikada ispustiti neću
Ne plašim se problema, niti mraka
Uz vetar i dalje ploviću
od njega tražiću krila
Ne znam da mrzim
Osećanje mi je to strano
Ta reč ne postoji u mom srcu
Znam samo da volim
Nasuprot tome sam ravnodušan i ignorišem
onog koga baš ne mirišem
Volim sunce, vedro nebo
Planine i njene šume
Reke kroz doline kada šume
Volim dobre ljude
one koji drugima po boji ne sude
decu koja odoše na svoj put
Volim prijatelje, porodicu dragu
svi oni mi daju nemerljivu snagu
Utabao sam sigurne staze
znam njima ići, znam kuda ću stići
Polako bez straha svojom lađom brodim
mirno ka svojoj luci hodim

ZABORAVLJENA

Zaboravila sam ti ime. Pokrili su ga moji dani. Ostale su tvoje oči. Blage. Tople. Ostala je iskričava nada da može biti bolje.

U tvoju sobu su uneli još jedan krevet za mene. U iščekivanju neminovnog, sam se poput ranjene ptice sklopčala na njemu.

Ležala si u bolničkom krevetu. Bledog lica. Bila si prikopčana brojnim cevčicama za transfuziju, dok je infuzija čekala. Meni, nepoznatoj, su rekli da ti pričam, da ne zaspiš. Da li su videli da mi treba uteha, ili da je uteha tebi potrebna, nisam znala.

Njihove reči nisu trpele odbijanje.

Pitala sam odakle si, kako se zoveš, imaš li nekoga. Možda te je nepoznati lik otvorio, možda si ugledala tračak nade ili si kroz mene videla neke nove puteve, zaboravljene delove svoje mladosti ili nebo slobode, ne znam.

Pričala si.

Odande si gde su šume velike, gde je vazduh rezak i gde zimi zavijaju vukovi. Niko te ne posećuje, daleko su, zima je u punom zamahu, tamo su putevi zavejani, a voda se zaledi tako da ni led ne krcka pod zalutalim smelim koracima. Treptala sam. Opile su me reči. Rekoh, da sam nekada davno, još kao dete posetila tvoj kraj. Tamo gde su šume visoke, gde gorje odiše svežinom i tajanstvenim mirisima, ali bilo je leto, nisam čula vukove.

Pričala si da imaš sina, da bi volela da ga vidiš, da se nadaš da će stići narednog vikenda, kad hladnoća popusti, a i jak je on, zdrav, hladnoća mu ne može ništa. Gorštak je. Poput onoga na filmu. Najednom si prekinula ispovest o rodnom kraju i zagledala se negde u daljinu, kao da si izašla iz bolesničke sobe, kao da su te neki vijugavi putevi visokih planina zaneli.

- Imaš li još nekog? - Upitah tiho, iz straha da ne narušim sliku iza tvojih očiju. Trgla si se. Kažeš da vukovi mogu biti i ljudi, da si imala vukove oko sebe, ali se nisi dala njihovim ugrizima. Kažeš grešila si, pa možda sada okajavaš svoje grehe. Ali, nadaš se. Bolje ti je. Ovde te dobro paze.

Uzela sam knjigu i pokušala da odem negde drugde, da te ostavim na miru, da bolujem svoju bolest onako kako najbolje umem i znam...

Pitala si zašto ćutim. Da li se plašim? Imam li nekoga? Dece? Muža? Poželeh da ti pričam da te povedem svojim putevima i istrošenim stazama. Gledala si me raširenih očiju. Tog trenu je sestra ušla u sobu.

- Vi idete za mnom!

- Meni je ovde dobro, taman smo počele razgovor...

- Bez pogovora!

Javila sam ti se, svojoj novostečenoj nedovršenoj prijateljice

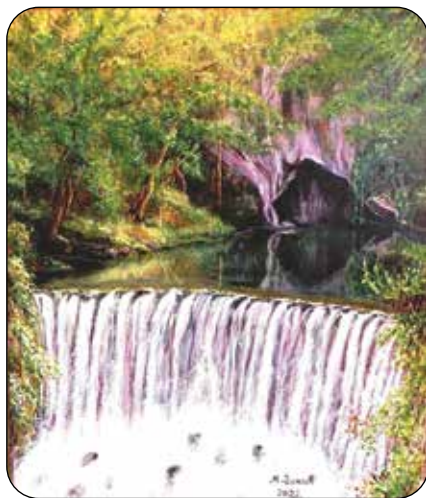
- Vidimo se, moram na pripremu za operaciju - ali ti si pogledom već bila negde drugde.

- Nećete je više videti. Do jutra je neće biti. Vreme je da otputuje.

Ostala sam nema sa velikim kamenom na duši.

Oprosti što sam ti zaboravila ime. Znam da si negde gde su jutra bistrija, noći hladnije, a dani ispunjeni mirisom okupanih šuma, da su nepregledne livade pored tebe, a ti hodaš stazama svojih dana po ko zna koji put, s novom nadom u rukama.

Мирослава Мира Динић

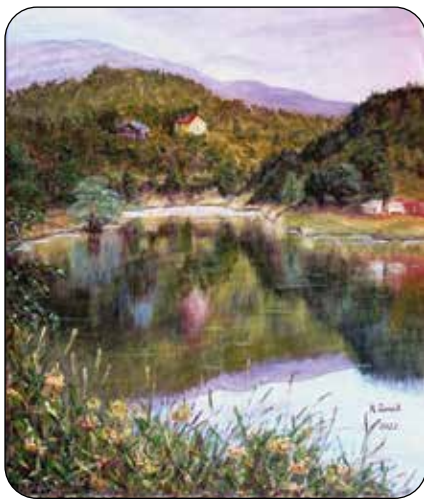

*Крупајско врело 2,
акрил на платну 50
x 60 цм*

Зора је..., акварел на папиру, 32 x 26 цм

*Борско језеро 13,
акрил на платну,
50 x 60 цм*

Сећање..., акварел на папиру, 37 x 29 цм

ПУКОТИНЕ ЉУШТУРЕ

Залеђена сећања,
подгрејана савешћу
Избрисало време није,
мале тајне у дубини крије.

Љуштура са сећањима,
од чврстог је оклопа.
Ал' време је разбија
мудрост из ње избија.

Тајне би да причају,
љуштура сад попушта.
На светлост ће да изађу,
до истине пут да пронађу.

Тајне моје откључане,
пукотину сад пронашле.
У душу ми завириле,
савест моју умириле.

Топлота савести,
разлила је сећања.
Душу моју преплавила
од сумње је избавила.

Савест сада лакше дише,
без терета ћутања.
Сећања сад причају,
напред смело корачају.

BEZNAĐE

Nema nikog kad ti tonu lađe
te očajan sklizneš u beznade

Imaš skicu al ti fali građe
frustracija vodi u beznade

Tuđe grožđe često ti je slađe
to siguran put je za beznade

Kad čoveka teška muka snađe
ko dlanom o dlan dospe u beznade

Dok nesnađen ulicom teturaš
laktovima s' beznadem se guraš

Plovi verom i ljubavlju,
one su ti moćna lađa

Sve dok želiš ti i možeš
da isplivaš iz beznada!

Rekao bi, al prećutiš rađe...
Nemoj, to je karta za beznade!

Pauk mrežu plete plen da nađe
dokolica vodi u beznade...

Pozavidiš drugom kad se snađe
Zavist ti je najgore beznade!!!

Ako ti je strah duše predgrađe
Pobedi ga, izbegni beznade!

ОЧИ ЗАБОРАВА

Пјесме сам ти писао још раније,
слао стихове усамљен то знаш,
била си и остала „Моје најмилије”
и мислио да је цијели свијет наш.
Како ти се не сјећам боје очију,
осмијеха који је заносно заводио,
то емоције заборавити не смију,
или сам заљубљено изгубљен био.
Колико сам пута у тишини шапутао
и крвљу сопственом стихове писао,
колико пута сам ти пољубаца украо,
уснама својим сузе са лица брисао.
Добро знаш увијек сам био сањалица,
ево и сада у овим позним годинама,
помислиш ли да ћу као стара луталица,
опет у тузи својој пјевати пјесме о нама.

Volim ljude, ali mi je najdraži onaj čovek,
Bilo da je muško ili žensko,
Koji stoji iza svoje reči i podupire njome svoju ličnost.

* * *

Slušajte pažljivo kada ljudi govore i čuvajte se onih bića koja kažu
da sve što rade rade zbog nekog do koga im je stalo.
Oni misle da je hvalisanje odlika dobrote,
A ne shvataju da je ona nema.
Dobrota se ne hvali.

* * *

Samo čoveku koji ima svoj svet
Ne smetaju ostali svetovi.

* * *

Dobre stvari se ne dešavaju slučajno.
One su rezultati našeg rada,
A odraz naše ličnosti.

* * *

Slobodan je samo onaj ko se potčini jedino sebi.
Zarad neke nove osvojene slobode.

* * *

Bezбриžni su oni koji su voljeni,
Večni su oni koji umeju da vole.

ZANIMA LI NAS SREĆA ILI DRUŠTVENO NAMETNUTA PRAVILA?

Davno sam naučila da te svi pitaju nešto iz radoznalosti,
samo te majka pita zato što je stvarno interesuje.

Zapamti!

Kada ćeš da se udaš, kolika ti je plata i što nisi rodila, kad
planiraš i ostalo je NEKULTURA.

Ako se ne uklapaš u balkanski kalup mora da ti nešto fali,
Ako se uklapaš onda sigurno fališ sam sebi!

Kakve su to svesti kojima centimentri suknje govore o nečijem
dostojanstvu,

Diploma o obrazovanju...

Materijalni status o skromnosti?

Kad bi nesvest bila bolest, jel bi ti bio zdrav?

Nedavno je neko moj rekao „Uspeh stvara neprijatelje”, ja
mislim da je to dobro.

Tako ostanu samo prijatelji.

Kao što jednom nedeljno pereš prozore ili ideš u nabavku,
tako treba bar jednom nedeljno, bez preterivanja, ostati sam sa
sobom i proviriti u one delove sebe u koje ne zalaziš često, čisto
da vidiš je li sve čisto?

Nered ne pravi uvek buku, a i da pravi koga briga kad je već nastao?

PREVENTIVA kao odraz INTELIGENCIJE,
MENTALNE HIGIJENE i SVESTI,
pre nego što napipaš nešto ispod grudi, dobiješ šećer i visok
pritisak, doživiš spontani pobačaj...

DISTANCA umesto ispiranja mozga
GRANICA umesto pokidanih živaca.

Bora Đorđević je davno konstatovao u jednoj svojoj pesmi,
kako je lepo biti glup, dodala bih ne, ni najmanje, baš je bez veze
u današnje vreme.

Danas kad su različite edukacije na dohvat ruke, samo trebaš
da znaš šta te interesuje a da nije tuđi život.

Tanke je linija između ljubavi i mržnje, još je tanja ona između
NEZNANJA i BEZOBRASLUKA.

Čini mi se da su sve glasniji bezobrazni nepismenjakočići,
mada i to će proći.

Sve prođe...

Za mnoge teme imam svoje teorije, ovu potpisujem,
DISTANCA JE ZDRAVLJE!

P.S.

Ne zaboravi, misli se vide.

Ono si što vidiš,
razumeš ili ne.

Jedeš i piješ,
Pričaš i radiš.

Irena Vučković

Anđa, watercolor

*Majka, watercolor
i suvi pastel*

PUTOVANJE DUŠA

Kad utonem u san i duša sama počne da luta,
tamo gdje želi, do onog za kim čezne, žudi,
ona tada nađe puta...

Pa tamo negdje daleko, daleko,
društvo duše iz praiskona traži
da žed svoju za njom, bar u snu, malo ublaži...

I tako onda u snu smo skupa,
ispod jorgana šćućurim ti se blizu,
toplinu i miris tvoga tijela osjetiti mogu,
ispreplićemo prste ruku, nogu o nogu...

U snu mi se eto milina neka prsima širi,
dok se mjesec smješka i krišom nas viri.

Duša miluje dušu, nježno, toplo, milo,
Kao da se vide prvi i posljednji put
i dok u vatri sunca iščezava i posljednja zvijezda,
duše nam do tijela kreću na put.

PS;

*Kažu da nas duša noću dok spavamo napušta i odlazi onome
koga volimo.*

СВЕЋА ЗА БОЉЕ СУТРА

Свећа је лепа. Глатка је и савитљива. Подобна је промени.

Но, када се њен фитиљ запали, она полако нестаје попут песка разнесеног ветром, сагоревајући у пламену, топећи своје тело све док коначно не изгуби свој сјај.

Не дозволимо себи да нас свет мења, већ будимо ти који се мењају због њега. Не разарајмо своје станиште, јер није само оно потребно нама већ смо и ми потребни њему. Немојмо подлећи маси која вуче све у пропаст, већ будимо ти који масу вуку ка бољем. Не плашимо се промена зарад добробити човечанства; овај нас свет треба онолико колико и ми њега. Будимо сви уз једног и биће један уз све.

Учинимо праву ствар за добро данас и још боље сутра.

Маса је увек била јача од појединца.

Учинимо праву ствар!

- * Za čitanje između redova potreban je izrazito visok stepen pismenosti.
- * Ne vidimo svi svet na isti način. Neko vidi boje, a neko samo konture.
- * Možda je jutro pametnije, ali je veće kreativnije.
- * Ne вреди da se praviš lud pred onim ko ti već zna dijagnozu.
- * Veliki kavez stvara iluziju slobode.
- * Ili si čovek ili nisi. Tu nema zlatne sredine.
- * Ne ostavljaju vas ljudi bez teksta. Ostavljaju vas bez volje da im se i dalje obraćate.
- * Ono što ljudi sebi dopuste drugima nikada ne oprostite.
- * Vuk ne menja ćud. To mu je jedna od boljih osobina.
- * Od svih oblika savršenstva, najteže je dostići objektivnost.
- * Biti snažan ne znači nemati slabosti. Biti snažan znači prihvatiti svoje slabosti.
- * Centar pažnje nije uvek i centar interesovanja.
- * Zamislite šta bi sve ljudi mogli da postignu kada bi oni, koji se bore jedan protiv drugog, stali rame uz rame.
- * Neko je magija, a neko samo trik.
- * Ljubav je prihvatanje, a ne nastojanje da nekoga promenimo.
- * Istina se krije u detaljima. Krupne stvari mogu se ulepšati i odglumiti, dok sitnice otkrivaju čovekov pravi karakter.
- * Više je hrabrosti potrebno da se misao završi negoli započne.

ИДУ ДАНИ

Старица је са напором стајала у међуградском аутобусу, који је, по обичају, био препун. Једном руком се придржавала за горњи рукохват, а другом за најближе седиште. Њену изнемоглост од старости још више је погоршавала врућина августовског дана, као и загушљив ваздух. И није помагало отварање прозора. Заправо, бивало јој је још горе, јер је од промаје добијала несносну главобољу. На страну то што је неколицина, и поред видно истакнуте забране, пушила без много скривања. Чак су се осорно брецнули на неког чики, који је себи дозволио да их опомене.

Иако је у расклиматаним седиштима било поприлично млађарије, ником није падало на памет да јој уступи место.

Измучена и онемоћала старица се полако, придржавајући се за најближе седиште, спусти на под аутобуса. Некако у исто време је, у једном од успутних села, аутобус стао, а поједини путници су журно кидисали ка излазу, саплићући се о старицу и псујући је бесно. Кад је аутобус кренуо, она се освртала на све стране, али празног места на столицама није било. Већ су их попунили они који су били ближи и јачи.

Њеном умору додатну тежину додавало је разочарење. Иако на измаку физичких снага, разум је, на срећу, још увек није напуштао. Међутим, и поред тога, у себи се мучила и није могла да нађе одговор на питање: Ко је крив за такав однос млађих према старијима? Чак је била склона да младе ослободи оптужбе, јер, по њеном резону, такво понашање младих је резултат улагања у младе...¹

¹ Са украјинског превео аутор

MOJA OSTVARENA ŽELJA

Da te vidim u svemu oko mene
Da te volim kao niko prije
Da ti ne treba, druga ruka mimo moje
I da si neko od koga ništa da se krijem
Da ti govorim o meni
Tačnije, o onome što drugi o meni ne znaju
A rado sebi dopuste da neki komentar daju
Da ti govorim o tome i
I još o po nečemu
Što moje oči vide
A što ti nijesi vidio u samom sebi.
Da si moja želja što je zamislim
Kad avioni nebom lete.
Da znaš da često mislim o tebi.

JUTRO

Pročitao sam poslednju stranicu *Bludnog sina*, sklopio knjigu i ostavio pored televizora. Hodao sam gore-dole i razmišljao. Kakav blistavi um je bio taj Bukovski. Deca su spavala. Ruska strateška avijacija je razarala Kijev. Misli mi je prekinulo zvono na vratima. Pogledao sam kroz špijunku. Na hodniku su stajali mladić i devojka. U rukama su im bile fascikle. Popisivači. Reših da im ne otvorim. Zvonili su još nekoliko puta i odustali.

Helikopter je kružio iznad grada. Vlast je juče najavila da će podići helikoptere da spreči diverzije na gasovodu *Turski tok*.

Sa ulice je počeo da dopire zvuk bušilice. Takav zvuk nikad ne sluti na dobro. Uzeo sam prazne flaše sa terase i počeo da punim vodom. Deca su se probudila. Podigao sam roletne i pogledao kroz prozor. Razrovali su ulicu. Voda je polako nestajala.

Biće teško pregurati još jedan dan, pomislio sam.

POGREŠNA

On, naočigled zgodan i lijep, proglašen je negativcom zbog isprljane prošlosti bogate greškama. Ona, nevine i čiste duše, elokventna u izražavanju, dama sa stilom susrela se sa mangupom koji je zavolio.

„I šta bi ja sada trebao da uradim” bilo je pitanje koje se ponavljalo.

„Odustani, zaboravi me kao da ne postojim” tvrdoglavo je odgovarala.

Emocije pomješane, srce bi pokleklo i palo na koljena pred očiglednom nevoljom za nju, ali razum će nadjačati svaku slabost koju tijelo emituje. Upornost je njegova glavna karakteristika koja mu daje pozitivizam u lošim izborima. Đavo i anđeo, dobro i zlo, žive u njemu kao kazna za moguće bolje sutra koje bježi, dok on vjeruje da će mu ona donijeti dugo čekani mir i spokoj.

„Budi uz mene, vjeruj mi, ne mučim te uzalud” govori joj, a u očima plamti bol.

„Još samo da povjerujem u tvoje laži” bila je nemilosrdna, jer njegove riječi imaju samo jedan cilj, onaj koji se nije poklapao sa njenim.

Zašto pogrešne ljubavi razapinju strijelu i gađaju pravo u srce? Zašto daju lažan put i vjeru u nemoguće? Zašto se susreću oni koji nemaju niti jedan gram mogućnosti za uspjehom i nikakvu budućnost? Previše grubosti, neslaganja i razmimoilaženja, a premalo sličnosti u rukama koje nisu rođene da bi se držale zajedno. Njegova želja gori, dok ne postane prah i pepeo, a njena vatra je rođena za neki drugi dio svemira.

„Gledaš u sunce, a ne znaš da zna opeći, ostavljajući ožiljak na duši kao neizbrisivu tetovažu” tiho je prošaputala i ostala doslijedna u svojoj odluci. Zvuk tuge isparao je nebo ranivši zvijezde koje su padale u ponor bez dna.

NEMOJ MI NIŠTA REĆI

Dok stojimo ispod strehe
sa koje polako kaplje kiša
pokušavam zaustaviti vreme,
zaustaviti, nezaustavljivi nebeski sat.
Nemoj mi ništa reći
nemoj mi reći ni da me voliš.
Reći su teške
od njih neću moći da hodam.
Zagrli me samo
neka drhtavi dlanovi crtaju
po konturama lica i tela.
Tu ispod strehe
ptica rasteže krilo.
I običan šapat bi
narušio sklad.
Osećanja su tako krhka
i ne znam da li bi otišla
sa blistavom kapi kiše
ili bi iscurela suzom ispod trepavice?
Nemoj mi ništa reći...

VOLIM TE

Volim te,
onom tvojom neuzoranom zemljom,
odbranom doma tvog u kome me nema.
Volim te
sinovima koji nisu iz moje utrobe
kilometrima i satima koje prelaziš sam.
Volim te
istinom iz pakla naraslom,
lažima ljubavlju izvezenima.
Volim te
predajom svojom, svetlošću i tamom
u kojoj ima mesta samo za nas.
Volim te
dok još nije pala zavesa
na pozornici života.
Volim te
svim razlivenim bojama koje skupljaju svetlost
po konturama mog tela iscrtanog.
Volim te
čistotom svog mraka
i stisnutim bedrima.

ZA SVE ONE DETINJSTVA DANE

mom bratu u Australiji

Brate moj,
istim smo mlekom podojeni
istom prašinom začarani.
Sada te milujem samo zrakama sunca
jer si sa druge strane ove naše planete.
Teši me ova ista nebeska kapa,
pod kojom molitve izgovaramo.
Samo čistotom srca naših opstajemo.
Brate moj,
oprosti što sam korake svoje
tako daleko od tebe potrošila.
Što nisam razumela
da bi nam se zajednički uvećala snaga
da bi nam lakši bio put.
Mogu ti, sada jedino zvezdani sjaj
umesto zagrljaja dati.
I kada ti šaljem silnu snagu za zdravlje
preko velikog nebeskog svoda
ljubav samo naraste.
Podigni pogled ka nebu
onda sam tu, držim te za ruku
za sve one detinjstva dane
kad sam ti čuvala san.

MOŽDA SE VRATI

Možda se vrati ono staro vreme gde su se prave vrednosti znale, cenile i poštovale.

Verujem ima nade dokle god postoji onaj ko iskreno zna da voli, nesebično pomaže bez razmišljanja o koristi koju može zauzvrat dobiti.

Postoji čar neka u tome da ako se nadamo možda i bude bolje.

Da opet budemo oni stari gde se ceni unutrašnjost duše, savesti i karaktera više od šminke i bogatstva.

Sve prolazno je što oku vidljivo je bleđi i nestaje.

Ponovo kažem sve se preokrenulo naopako ideali više nisu pravi do ciljeva se dolazi bilo kako. Snalazi se kako ko zna od poštenja mrtvo slovo na papiru ostalo ali ipak cenim da ima nade dokle god dobri ljudi postoje koji zaista imaju ljudskosti u sebi bez obzira na okolnosti i vremenu u kom živimo.

Možda se vrati ono staro vreme gde će se ceniti opet dobrota, ljubaznost i sve ono što daje sliku pristojnosti i prave unutrašnje lepote vrednosti koje znače.

Hoće znam da hoće, doći opet do ljudi da bude manje zla više dobrog.

Mora proći vreme koje kvari ljude poput satova, znam da mora nada postoji, da će život jednog dana biti bolji da ćemo usporiti vreme, voljenima se posvetiti pre nego što zakasnimo.

Možda se vrati ono vreme gde smo trčali bezbrižno, jeli mast i hleb, pitali da ostanemo još malo napolju, nosili komšiji šoljicu šećera na zajam i svako bio srećan i voljan da podeli ono sto ima i zatreba.

Možda se vrati ono izgubljeno doba.

IRIS

Nežna si, Iris,
O nežna si kao perje rajske ptice
I ruke su ti od svile najmekše
I srce ti je svo u među, Iris

Lepa si, Iris,
Lepa si kao zalazak sunca,
Kao topla letnja kiša,
Kao da te očima deteta gledam

Moja si, Iris,
Kako ničija bila nisi
Moja si cela, od stopala do usana
I preko si moja, do svemira

I tuđa si, Iris,
Al ja sa tim nemam ništa,
Tuđa si, kao moja, moja kao tuđa
Al o tome ne smem ni da pišem

GENERALE

Generale, ti što zapovednički teraš u boj!
Ti, što stojiš na začelju kolone smrti!
Ti, što se kriješ iza beretki bezimenih vojnika!
Generale, stani!
Danas će se iz boja iznedriti udovice,
Neutešnim majkama srce će prepuknuti
Generale, deca će ostati bez očeva!
Ti ćeš se, generale, kao pobednik vratiti,
Poslaćeš one sa malo više sreće
Da porodicama jave tužne vesti
Obećaćeš im koji zlatnik više
Da ga utope sa svojom tugom...
Ovaj puk može da odsvira poslednju sonatu,
Ni za kralja, ni za cara, ni za Boga
Samo za svoju dušu.
Koja li je, generale, cena slobode
O kojoj tako vešto zboriš?
Da li bi je i ti platio životom,
Baš kao što će oni danas?

НАДА

Нада је удах по рођењу
Нада је осмех по виђењу
Нада је зрак новог јутра
Нада је у чекању бољег сутра.

Нада је тајна из дубине срца
Нада је импулс који снажно куца
Нада је снага што јачином траје
Нада је чаша у коју све стаје.

Нада је извор непресушни
Нада је унутрашњи глас утешни
Нада је спас за који се живи

Нада те обасја када све посиви
Нада не може живети без наде
Наду - Љубав и Вера граде.

РИКОШЕТ

Путујеш у заборав без да ти кажем неко слово,
јер сам све слокове испуцала.
Док су чауре летеле назад ка мом срцу,
док рикошет призива поноћ.
Одлазим, јер те волим, али себе морам више.
Одлазим и правдам се,
јер нисам навикла да дижемо руке од људи.
Престајем да ти их пружам и длановима грлим
 своје лопатице снажно.
Бирам да будем срећна, без тебе,
јер са тобом сам једино имала немир,
док смо у мојој глави дотицали свемир.
И не знам кајем ли се или ћу поћи тим путем
 да ме носи јануарска клима,
само знам да си номад ком ништа није свето,
а од мене више ништа није остало да се има.
Иди.
Само затвори одшкринута врата да ме промаја не би
 денула међу шарке
и да не бих погледом грабила силуету тебе док се одмичеш.
То си навежбао одлично.
Само да знаш, тамо где би те друге испратиле,
ја бих те поново једва чекала.
чак и онда када сам себи самој најгоре.
Теби ионако никада не бих била довољно добра.

VERA

Ne boj se
Imam još vere u ljude.

Teško je biti kam na putu
Iako to nisi.
Kao MALDITA² stojim
Pod bagremovom krošnjom
Skrivena od oblaka.

Sama sam na ovoj livadi
Posebnih cvetova
Skinula haljine neznane krivice
I ogolila telo.

Širim ruke ka svetlosti dana
I dajem vetru da šara

MEHNDI³

Po mome telu.
Lotosov cvet - uspeh i sreću

Imam još vere u dobre ljude.....

² MALDITA – „prokletnica” osoba koja se ne uklapa u šablone društva

³ MEHNDI – čita se „mendi” a znači oslikavanja delova tela sa kanom

ZLA KRV BISTROUMNO

Presekoše jutros našu stazu,
zaravnjaše.
Rascveta se usek u tlo k'o hidžama,
rastočena krv svoj očaj izli u jaruge.
I u levo.

Odgovor je zatekao prazno vreme.
Koliko i gde; kako??!!
Mene evo.
Bez straha, bez bluda, čežnje..
I bet stida.
Poteći ću sa izvora. Opet! Glasno!
RAZGOLIĆENU - tek tako, poznat ćeš me u najbistrijem
brzaku Radike
To je moja Hidžama - krv moja.

MOĆ

Visine

A mi na rubu litice.

Horizont nam pokupi osmehe.

Raširi krila

Pokušaj

Znaćeš da li si

Vladar

Ili

Podanik.

Slučajno me opazio pun mesec

LJUBAV - OSTANI

Opskurna nota zakači se u prašumlje vernosti.

Dugo, dugo čekanje.

Učiš li me to verovati?

Znam kako klica prepoznaje svet.

Dodirni mi ruku... tajno

Ustreptalo je stremljenje ka žudnji.

Zašto ćutiš?

Ovoslušje naše poeme u povelju, tužno je.

Predugo je čekanje i verovanje moje

Ti - u strahovima oćijukaš sa ALI.

Ako odeš - nećeš moći prepoznati

put breza u oblićju uzdrhtalosti.

Ako ostaneš - prah lokuma prstohvatom prosut

Podariti će ti zaborav.

Miris ljubavi.

Ja - LJUBAV.

LEPOTA

Ne daj da nam iz duše
otrgnu romantiku, draga,
ma neka njihovi avioni, brodovi,
ma neka idu, lete po vasioni.

Neka idu, ma neka plove kuda žele,
a mi ćemo ići kuda nam srca vele,
kuda nas noge nose i tela kose,
ushićenje vodi, ka ljubavi, slobodi.

Slobodi disanja i uzdisanja, spontanog davanja
i predavanja, tihim osećanjima, nemim obećanjima
što pluća nam pune lepotom,
ispunjeni nenametljivom dobrotom.

Bez sile i prisile, sami, dovoljni jedno drugom,
spremni da sve podelimo sa najboljim drugom,
ili slučajnim prolaznikom poštenoga lica,
sa tugom i strahom napuštenih starica.

Ne daj draga da moć bude, snažne sprave lude,
bazen, auta i ogromna vila,
mi tu snagu i lepotu već imamo,
ona je oduvek u nama bila.

МЕЛЕМ ЗА ПСИХУ

Мождане коморе капитулирају пред умором.
Ноћу ми суде целати из сенке који ме уходе.
У зору ми демони држе главу усправно.
Наша симбиоза је смртоносна,
а да их убијем у себи не могу.
То би уистину било самоубиство.

/п а д а м р а к/
Потчинила ми се ноћ.
корозивне кише очних капака разарају кожу,
на мом телу записана су имена жртви
мојих унутрашњих ратова.

Ја јесам жена од принципа,
али њих се требате плашити.
Сервирали сте ми само бол
и уз то послужили мелем,
да вас сутра савест не би пекла,
а мене пече свака дијагноза
коју сте ми у аманет оставили.
Имате ли мелема и за то?

I TREBA

Mnome pišite poeziju
Beskrajnu i svetu
Zloglasnu, plamenu
Mnome ih odbijte i
Ljudi i omraženi
Ožiljka zapaljenog
I srcem upucanim
Ja sve što govorim
Ja zovem prolaznim
I nema granica
„Ne daj im”, kažem mu,
„da te obavežu.”

Миленко Петровић

СУВИШНЕ СУ РЕЧИ

Ја те молим ништа не говори,
нека очи уместо нас зборе,
кроз њих своју душу ми отвори,
у љубавној ватри нека горе.

Погледима милујмо се страсно,
не дај да нам речи срећу руше,
у очима све се види јасно,
јер очи су огледало душе.

Све што кажеш биле би у ствари
само слатке романтичне лажи.
Зато ћути, тишину не квари,
све што желиш погледом ми кажи.

Ми се тако добро разумемо,
док у очи гледамо се немо.
Погледи нам говоре о срећи,
кад се воли, сувишне су речи.

НАПУШТЕНА КУЋА

На планинској коси
времену пркоси,
напуштена моја родна кућа.
Стара, оронула,
на њој врата трула,
не виде се од липовог прућа.

Још се она сећа,
баште пуне цвећа,
Што га моје сестре засадише.
Сада коров цвета,
јер већ много лета,
до ње нико не долази више.

Ту смо као деца,
испред слике свеца,
Молили се, призивали Бога.
Сад ме душа боли,
зидови су голи,
без иконе и кандила мога.

Оџак се не пуши,
хоће да се сруши,
не греје га ватра са огњишта.
Нема дечјег плача,
хлеба испод сача,
као некад више није ништа.

Ево стојим доме
сад на прагу твоме,
више ми се по свету не скита.
Ни сестре ни брата,
да отвори врата,
да ме неко за здравље упита.

PLAVOBOL

Sklupčana žudnja oko stabla čempresa
Izgubljena riječ u nečistoj, vodenoj krvi
Srce u kamenu, duša u buktećem plamenu
Predsmrtni nemir, smirene vode dohode.

Nametljivi most izaziva barke buđenja
Baca ugarke u preplašenu, plačnu vodu
Suši suze, prži plutajuće roze ruže
Rastaće miris u trulo, plamteće proleće.

Pričaj tiše, ne govori više o plavobolu
Marija Djevica ispečenog, ogrubjelog lica
Prašina kamenovana uzavrelim krečnjakom
Na lopatama straha suncokretovog ludila.

Prolazi jutra žar, umiru krici, žena na ivici
Pada u nemoć neznanja, ispod vječnih Nemanja
Vrtoglava želja traži prijatelja, topi se u
Raskvašenom razlogu među svodovima.

- * Pokvario sam zvono na vratima, da i mene neko zove gazda.
- * Pre izlaska na izbore posavetuj se sa svojim frižiderom.
- * U Srbiji ima oko milion nepismenih, od toga 30% sa doktoratom.
- * Naš najveći napredak je kad pomerimo sat unapred.
- * Ako se domovina brani lepotom, onda vođa da podnese ostavku.
- * Toliko smo naučili iz grešaka, da sad grešimo nepogrešivo.
- * Neki političari prvo završe fakultet, posle im srednja i osnovna škola budu mačiji kašalj.
- * Žena mi je postala TV urednik, uzela mi je daljinski.
- * U svetu informatike, komšinica je još uvek neprikosnoven.
- * Političari nemaju rok trajanja, odmah su pokvareni.
- * Kad jednog dana svi uđemo u EU, ovde će da ostane samo vlast.
- * Dinarski tip ljudi, ima problem što nisu devizni.
- * Metro će biti toliko brz, da ga nećemo ni videti.
- * Što više udarnih vesti, to više udarenih.
- * Kod nas pesimista misli da smo propali, a optimista, da još propadamo.
- * Svaka vlast je prolazna, ako se leči na vreme.
- * Mi smo nebeski narod, sve nam je gore.
- * Neki političari baš lepo pevaju. Dobra su to grla.
- * Kažu da u našem jeziku ima dosta turcizma. Ma jok.
- * Sportska smo nacija, otišli smo u aut.
- * Dođite kod nas da vidite svoga Boga. Verski turizam.

КАПИ НОЋИ

Звони тмина ноћи
тужну мелодију кише.

Светлуца мрежа стаза
у сливу капи провидних,
низом воденог тока
у шари замагљеног окна.

Пресече прасак муње, мисли сетне
из мира сумрака, тихог ноћног пада.
Осветли краткотрајно сузу.
У трену озрачи бљесак,
озари искром нада.

Трепере игром токови,
протичу перле стакласте,
јуришају, сустижу се, престижу,
утапају се капи у бисере росне.

Уз звучна добовања кише
простором тишине мрака,
заискри из орошеног ока
сета замућеног вида јака.

РУМЕНЕ СУЗЕ

Тихом тугом у болу
сузи орезана лоза.
Из чаше црвене, сузне,
надом корен залива,
за будућа грожђа
и испијања вина,
по традицији предака,
у сећања на моћи старина
Нежни валери у преливу
симбола црног вина
на обојеној палети, слика,
заноса љубавних врелина.

Исти пламен побуда,
из осмеха румених лица
уз гутљаје црвеног вина.

Трепери буктиња у грудима,
искри љубав из душе,
светлуца у очима.

Marijana Paunović

Seven portret

Seven se smeje

ЧЕКАЊЕ

Ако те сретнем
разгранаће се сунце
у мојим очима
и васкрснуће свици заспали
под пепелом.
Ако те видим
проклијаће осмех
и ново сутра чекаћу на заранку
и неће вече долазити
са сваким сатом.
На њиву ће изаћи орачи
и сејаће семе
и плодна биће долина моја
бескрајна.
Ако те чујем
зазвониће звона у нашим
прстима
и поспани птићи пробудиће
цвркут
у пролећу новом.
Чекам те
у врбацима маште
и певам
нашем сретању.

NADANJA

Nadala sam se dugo, dugo,
želeći da moje oči ugledaju te,
sada sa sedom kosom,
koju prepoznala ne bi.

Nadala sam se mnogo godina,
želeći da te vidim i čujem tvoj glas,
tvoju omiljenu životnu priču,
iskazanu sa puno ljubavi.

Nadanja moja ostala su bez nade,
da ću te ikada sresti,
spojiti dva pogleda očiju naših,
moja ljubav osta samo uspomena.

VINER/BROKER

Treba biti čovek,
U vekove i do vek,
Praštati sitnice,
Obeleti lice.

Svi su ljudi s greškom,
Gledaj na to sa smeškom,
Praštaj sebi i drugima
Jer razumevanja ima.

Praštaj nehوتيčno,
Ako nije lično,
Čini drugom zgode,
Za razne povode.

Tako ćeš za sebe
Stvoriti mogućnost,
Prijatelja mnogo i
Srećnu budućnost.

O ZVITEM KMETU

Nekoč je v notranjosti Istre živel hudoben knez. Do svojih podložnikov je bil nepravičen in krut. Kmete je silil, da so mu delali skoraj zastoj. Nekega dne sreča kmeta, ki je slovel po svoji spretnosti in zvitosti.

- Oštja, ti si tisti, ki lahko izpod kokoši ukradeš jajce, ne da bi ta opazila? ga povpraša.

- Ja, jaz sem, tudi vaši ženi lahko izmaknem vzglavnik tako, da ne bo opazila, se pohvali zviti kmet.

- To pa nikoli! Kmetje ste leni in nimam nič od vas, a spremenil se bom, če ti resnično uspe! se huduje kruti knez. Dogovorita se za stavo, ki jo je predlagal kmet.

- Pade mrak in kmet iz grajske strehe spusti slamnato lutko pred spalnico knezove žene. Knez jo opazi in besno strelja v temačno siluheto.

- Pa sem ga! se pridruša in odide spat k prebujeni ženi, ki je prebedela pol noči.

Ko knezova žena utrujena zaspi, se po drugi vrvi zviti kmet spusti v njeno spalnico. V spanju ji izmakne vzglavnik. Naslednji dan se kmet oglasi pri knezu.

Hude besede padejo, a končno knez le izpolni svojo obljubo, da bo do svojih podložnikov postal bolj pravičen in prizanesljiv.

Ева Дробна – Герлицы

VRATA U VAZDUHU

Kad mi se učini da je sve sagorjelo u meni
Kad mi se učini da su sve u meni srušili
Da iz zgarišta samo dimnjak viri

Kad mi se učini da su sve pojeli gladni mrakovi
Kad mi se učini da su me sažvakali i ispljuvali
Da se ni sa prstom u grlu ne mogu povratiti

Kad mi se učini da me je mlinsko kamenje ove planete
već samljelo
Kad mi se učini da su me kiše isprale i sunce isušilo
Da je i od duše samo izdisaj ostao

Kad mi se učini da je sve golo, jalovo, pusto i bez-na-dno
Kad mi se učini da će crna rupa sve progutati
Da svjetlo ništa ne može oteti

Kad mi se učini ...
Tad u meni uskvasaju, usklobučaju suludi nagoni
Ustanem iz svih deponija u sebi
Otvorim vrata u zraku
I preselim u bolji svijet
Među korice knjige

НАДА УМИРЕ ПОСЛЕДЊА

Где је наше место и шта је наша улога у овом свету, питање које све чешће постављамо, али као да су одговори све даље од нас. Пре неки дан гледала сам филм о планинским шимпанзама који су били толико угрожени да је претила опасност да ће изумрети. У тренутку када су се људи умешали постојала су три независна чопора који су живели у централној Африци.

Спроведене су разне мере уз помоћ биолога, ветеринара, чувара, климатолога и других стручњака. Број животиња је с временом почео да расте, док их није било три пута више него када је акција почела. Онда се десило нешто неочекивано. Повећала се смртност младунаца, а испитивање је показало да је њихов живот постао стресан, упркос нези коју су имали. С друге стране, расла је агресивност међу одраслим јединкама, па су се мужјаци све чешће тукли до тешког рањавања и смртог исхода. Запажена је још једна необична појава. Животиње нису покушале да увећају своју територију нити је дошло до мешања између постојећих чопора, без обзира на њихову бројност.

Организације и људи који су помагали да шимпанзе не изумру нашли су се у великој невољи. После пуно провера и размишљања претпоставили су да постоји оптималан број јединки које би могле живети у миру, али немају начина да га одреде. Не знамо да ли би шимпанзе нестале без покушаја спасавања и шта ће даље бити. Остаје да видимо да ли су им људи помогли.

НАДА ВАРАЛИЦА

Преварих срце себе и друге
да сам способан за велика дела
надах се узалуд да могу постићи
све што би глава моја пожелела
али од свих снова оста мени сада
само једна пуста бескорисна нада

Варао сам срце себе и друге
да ће се моје испунити наде
а сад тек стидљиво из те моје луде
опустошене душе уздах се искраде.

OSTADOH TE ŽELJNA

Ostadoh te željna vječna čežnja
moja i večeri blagih na tvojim grudima
kad smo tkali niti nesanice
dok se spokoj pleo u grudima.

Grlim ti odsutnost cijelim svojim bićem
željna riječi kojim si dušu mi grijao,
brižno kao dijete svijao uz sebe
i sa mjesecinom snove mi čuvao.

O ljubavi jedina u vremenu nijemom
iz stotinu izvora sad mi želja pije
a žeđ gori za tvojom blizinom
što u srcu kô blago se krije.

U postelji olistale čežnje
brojim poljupce po tijelu rasute
a hiljade ruku moje nesanice
nježnošću zvjezdanom grle te.

Predjele sam srca ispunila tobom,
osmijehom bisernim vidik ukrasila,
oči tvoje u moje prenijela
cijelu dušu tobom nastanila.

O ONIMA KOJE ČEKAMO

(U) mislim sam grlio svako tvoje odsustvo
U pesmama koje voliš slušao sve tvoje tišine
Tvoj smeh kao eho odzvanjao je niz zidove
 Beskrajne među nama
Ti nikad zapravo nisi želela da budeš tu
 Želela si samo da traješ
 To sam shvatio kada sam te video
 Tamo gde nikada nisi ni kročila
Ostavio sam ti mesto pod trepavicama
 Toliko bar mogu
I praznu sobu koju obilazim i grejem
 Ako nekad poželiš da s(e) vratiš.

MIR

Kada stvoriš svoj mir, čuvaj ga jako.
Ne dozvoli da mu priđe na svetu baš svako.
Jer ljudi su čudni, vole da ga kvare
a sve zbog toga jer ne umeju
sebi da ga naprave.

Ceni svoj mir, ne daj ga svakom
jer da se stvori i nije baš lako.
Treba tu bezbroj namučenih dana
posekotina na duši i otvorenih rana.
Pocepanih cipela, nažuljanih peta
pređenih kilometara ovog nemilosrdnog sveta.

Ceni svoj mir, oteraj bučne ljude
svi oni što ti lupaju po vratima neka se uzalud trude.
I neka kažu da si čudak pravi
te reči su prazne, njih zanemari.
Jer uvek je bolje biti sam u miru
nego okružen ljudima zbog kojih samo tuge naviru.

I NOĆ JE PROŠLA

Slika je pomalo maglovita
pa se ipak stalno vraća;
s vrha smo sveta posmatrali
pustoš Novog Beograda
i mirisali na ljubav i čaroliju

Sad, dok se stvarnost slama
prisećam se tog dana.

Slika je pomalo nestvarna
pa opet mi je pred očima;
tlo je izmicalo pod nogama
i činilo se da dobijamo krila.

Sad, kad se prisetim svega, znam,
samo se ponor otvarao pod nama,

БУДИ МИ

Марији

Буди моја песма што срце је пише
Цвет љубави праве што дивно мирише

Буди извор воде и љубави чисте
Нека наше жеље стално буду исте

Буди моја зора, јутро, свакога дана
Нека влада поама за твојим уснама

Буди сваки дан радости ми пун
Реком љубави пловимо ја веслаћу чун

Буди мени ноћ када се одмарам
Да у твоје загрљају дивне снове сањам

Буди мени све што не могу друге
Она љубав права да живим без туге

БЕРБА

Једино она увек
етапу љубави пронаћи зна
Лупање срца да убрза
еликсир, мирнога ми је сна

Носи ме вихор среће
изазван у наручје њено
Јарошћу тела призива
ах, биће страсно и ватрено

На изглед мирну ми душу
ковитлац љубави обузима
Опијен сам дивним чарима
волим је, све већа је љубави силина

Изазов је који годи
пловимо у правом смеру
Ћутим, док путем среће ме води
да душе плодове уберу

СРПСКОЈ ХЕРОИНИ МАЈИ КОВАЧЕВИЋ

Чије звијезде над Краљевом сјаје?
То су птићи Ковачевић Маје!
Једанаест има голубића
наша, друга, Мајка Југовића.

Господ јој је подарио дјецу,
а Маја се моли сваком свецу.
Пјесме пјева веселог лица,
дивним гласом, као славујица!

Српкиња је од главе до пете,
вјери учи свако своје дијете.
Сви пјевају у црквеном хору
и веслају ка Христовом мору.

Супруг јој је отпловио горе
и стигао у жељене дворе.
Утјеху им са небеса пружа,
сад у рају цвјета њена ружа.

У свијету се њима многи диве,
благо мјесту у ком они живе!
Благо мајци што је Бог награди
по Србији Цвијеће да расади!

Град Краљево с њима се поноси,
Маја радост Србији доноси.
Сви су они весели и чили,
а Господу и драги и мили.

ДУГА

Киша кад пада на град и луг,
и кроз капи провири блештави круг,
роди се светлосни слап дуг,
што спаја телом север и југ.
Шарени небески полукруг.
Украс за цео видокруг,
док небо земљи враћа свој дуг.

КОРЕН

Од очију сакривен у земљу заривен,
он биљку чврсто веже за свет.
Води пркоси и оштрој коси,
ветру кад тера, нелет на лет.

У земље тами он живот мами,
рекама моћним што из тла сише,
па светлост лишће напојено,
ка сунцу носи све више.

ХРАСТ

Стотину пролећа стотину лета,
у шуми правим хлад.
Ова је шума ливада била,
кад бејах храст млад.

Гранама својим сам чувао гнезда,
слушао птића пој.
Увек сам у својој крошњи имао,
пчела и буба читав рој.

Веверица у недрима мојим, пуно се рађало,
нек им жив и здрав буде род!

Целе их зиме греје и храни, лист и мој плод.

Корење дубоко скрива кућицу,
пољском мишу и зецу,
па маме у топлој јазбини,
чувају сву своју децу.

А ноћу кад цела шума спава,
и стара сова чува стражу,
Месец се одмара у мојим гранама,
тако ми свици кажу.

ЖИВОТ

У неплодној земљи тело мог убијеног мужа
трули већ два лета,
дете ми је рођено недонешено,
са зечјом усном и без два прста,
још троје их више не храним него што једу
а гладна душа иште,
земља је загађена, озрачена,
било је ту проклето ратиште.
Ја имам тридесет пет, а као да ми је педесет,
кућа ми беше згариште.
Подигосе хуманитарци малу бараку,
па сад не прокишњава.
Много је мука превалила ова
моја несрећна женска глава
и опет некако живимо и боримо се,
старија деца раде кад их позову.
Сви радимо, кад радиш мање се тугује
и немам више црнину на крову.
Довољно ми је да се описмене, да се сећају мене и
да се за бољи свет рву.

OPRI SA O MŇA

Opri sa o mňa, vravel mi,
ja podržím ťa v náručí,
polož si hlávku na srdce moje,
nech nič nás v svete nemučí.

Opri sa o mňa
a nepovedz už celkom nič.
Ohrej sa v mojom objatí
a zostaň navždy, láska,
v mojom zajatí.

НАСЛОНИ СЕ НА МЕНЕ

Ослони се на мене, рекао ми је
држаћу те у наручју
положи своју главу на моје срце
нека нас ништа на свету не мучи.
ослони се на Мене
и не говори ништа.
Загреј се у мом загрљају
и остани заувек љубав
у мом заточеништву.

ТИШИНА

Крени путем смисла к души,
нека те прати Творац осмеха,
унутрашњи мир нек све надраста.

И тад погледај свој траг.
Сенка мора бити смирена,
чувај је до простора
у коме она пребива.

Није живот увек исти,
о њему ће казивати речи ове
и оне, које дозивају снове,
из светлости и измаглице.

Ту чувај онај делић из светлости
он може да буде Плам твојој самоћи.
То су живе бајке из тишине
која ће доћи.

НЕК МЕ ЖЕЉА НОЋАС МИНЕ

Хоћу своје парче земље по њој да ЈА газим.
Хоћу парче земље, да је мазим и миришем пољско цвеће
да милујем сваку травку која ниче...
Хоћу моју Црвенику и Јасике, пуне леске, и Ракиту...
Хоћу моје огњиште.

Хоћу земљи да се дивим, да је волим и да вичем из свег гласа,
да запевам као права чобаница, бакинога гласа.

Хоћу бело јагње око ногу да ми шеће
и шарова, вучијака, од дивљачи да ме бране,
једну мачку, авлијарку, светле длаке,
да ми ноћу светли путе када кренем да обиђем стоку.

Хоћу једну њиву плодну, њиву родну, да се храним њеним
родом.

Хоћу воћњак, па куд год да прођем да захватим:
бостанку, шљиву ранку, пожегачу, џенерику и сочну мирисну
јабуку.

Па у хладу испод шљиве да прилегнем у сред дана,
да одморим душу своју уз пој птица, голубица и уз цвркул
врабаца.

Кад се пренем из сна медног, да ме воде небом очи,
па да мислим да л' се оно соко или орао диг'о
па лети преко плавог свода високо.

И да слушах песму зрикаваца што ливаду моју красе,
и под сунцем угрејана да се дигнем и појашем коња врана,
да се даднем низ пртину све до реке и врбака,
да направим фрулу и засвирам песму лугу,
да пробудим успомене, научио свему мој деда је мене.

Домаћински да прикупим све плодове
и напуним каце старе, пожегачом, крушком вилијамком...
А на зиму са родбином да заиграм таблић, покер и домине.
Па пред санак да се душа смири уз молитву,
или с` песмарицом опеваних нам јунака, на месту им је свака.

Па кад зора рујна сване, бистрих мисли, хладном водом
умивена,
да пораним преко цветних поља земље родилице, земље
страдалнице,
моје дедовине. Нек ме жеља ноћас мало мине.

VLČIA NÁDEJ

Nádej naša, tak ako aj vlčia,
pred zánikom svojím vrnčí.
Žijeme životom psacím
a každý z nás iba len mlčí.

Priaznivé ovzdušie hnevom je zničené,
ľudské srdce je zlom náladené.
Každodenné témi zlo nám krási
v prekliatom vlčom časy.

Dobří ľudia nevydia sa,
budúcnosť naša
do VLČEJ NÁDEJÍ pretvára sa.

ВУЧЈЕ НАДАЊЕ

Надање наше, попут вучјег
ка пропасти својој слуги.
Живимо животом псећим,
па ипак, свако само ћути.

Бесом су уништене позитивне мисли.
Мрзовољом људи се стисли.
Слушамо само тужне теме,
у проклето ВУЧЈЕ ВРЕМЕ.

Добрих људи је све мање и мање,
будућност нам се претвара
у ВУЧЈЕ НАДАЊЕ.

ПЕСНИКУ

Шта радиш, добри човече?
Прстима сечеш маглу,
гордо тами претиш?
Да ли нежно мазиш вече
као непрежаљену драгу,
или се трудиш да полетиш?

-Ја не пишем да бих писао
кад ми се пише,
већ пишем да бих дисао
кад ми се не дише!

Шта то, странче, радиш опет
уз корито мутне реке?
Што с камењем бриге бацаш,
рушиш вал, а градиш свет
за грехе скривљене неке
којима десетак плаћаш?

-Ја не пишем да бих писао
кад ми се пише,
већ пишем да бих дисао
кад ми се не дише!

Шта те тера чудачино,
да копаш ту усред блата
док ти ветар недра шиба?
Ту не расту хлеб, ни вино.
Умазан си до лаката,
Колена ти испод глиба.

-Ја не пишем да бих писао
кад ми се пише,
већ пишем да бих дисао
кад ми се не дише!

ПРОЛЕЋЕ ЗА КРАЈ

Ех, какав мук
и тишина што небо пара!
Ваљда се у камен склупчао сав звук,
па гребе свуд, од грла до недара
и тако у недоглед.

И та тмина
у самртном загрљају стеже
обданицу, а лица и наличја
четворолисних детелина
некуд далеко са сунцем беже
докле не сеже поглед.

И онда – чудо!
Трепет лаких крила,
облак пуца по свом шаву,
црвене лале милују жуте.
Цветом јабуке процвало брдо.
Све нас обузима нека сила.
Маслачци и људи подижу главу.
Имамо ноге, имамо путе.
Чуда су мртва. Васкрсло чудо!

Трепет лаких крила.
Пролеће пролеће.
А ви,
куд летите, чапље?
Јесте ли толико луде?

Јадне вам ваше ледине и муљаци
кад су се усмрдели на људе.

Ех, та студен!
Злопутна јеца додиром хара.
За њом су стиснути, стегнута, згрчен...
Крије се увек око ребара
и тако у недоглед.
И та магла!
Ваздух се развлачи као тесто,
а срца су сва крхка, бокали од стакла.
Беже из груди на боље место
докле не сеже поглед.

И онда чудо!
Трепет лаких крила.
Зрак милује зелене косе.
Колевке међу јасењем плачу.
Белих се рада расуло стадо.
Све нас обузима нека сила.
Около миле ноге босе.
Сребрне рибе из блата искачу.
Чуда су мртва. Васкрсло чудо!

Трепет лаких крила,
Пролеће пролеће.
А ви,
куд летите чапље?
Зар мислите да ће боље да вам буде?
Јадне вам ваше забаре и плићаци
кад су се усмрдели на људе!

Трепет лаких крила,
Пролеће пролеће.

U NADI JE SPAS

Nada – čarobna pilula za sva stanja duha kada se osećamo bespomoćno. Možda ću u ovoj kraćoj priči biti lična, ali je pišem u ime svih koji su slično preživeli i slično se osećali.

Od kada sam slomila rame, živim sa bolom i nemogućnošću da radim ono što sam ranije radila. Kao prvo, ono za sada najteže, da ispravim desnu ruku u laktu, da je podižem i dohvatim sve što mi je, trenutno, visoko. Spašava me nada u ozdravljenje, da ću jednom moći sve to dokučiti, doživeti noći bez bola, bez mučnine u stomaku i panike kako ću dalje. Gajim nadu da ću opet moći sama da izađem na ulicu i prošetam bez straha da ću pasti... Da ću, bez pomoći muža, moći da odem u posetu onima kojima želim.

Ovo je bilo par rečenica koje sam u najtežim trenucima napisala. Nada me je spasila i još mi pomaže. Prošlo je pet meseci, osećam se mnogo jačom i vidim da sam mnogo napredovala. Zahvalna sam sebi, svom optimizmu i brojnim prijateljima koji su mi davali podršku sve vreme.

Ovim kratkim zapisom šaljem poruku svima koji prolaze kroz slična psihička stanja da se nikada ne odreknu nade.

TVOJA HALJINA

Kakvu samo lepotu videh u sunčevom zraku
Koji svojim sjajem obasjava kanjon i livadu
Njegovu toplinu osećam noćima, u mraku
Danju, ispod krošnje lipe, duboko u hladu

Kako me samo njeni raskošni mirisi opijaju
Dok neprestano slušam glasan cvrkut zeba
Nešto dalje, mlade grane jasika se povijaju
Ispod sivog brda i prostranog, plavog neba

Najednom, u duši gladnoj kreće sve da buja
Kada ugledah tebe i lepršavu haljinu tvoju
Kroz glavu i misli protutnjava snažna oluja
Jer se nadam zagrljajima i tela naših spoju

Biće je već žedno svakog izvora i vrela tvog
Kao što je sutona, maslačka i visoke smreke
Dopusti da te, najzad, povedem do srca svog
Do dalekih planeta, zvezda i postelje meke!

CVET IZ RAJA

U toploj večeri gledam u tvoja bedra
Gola ramena, raskošne i bujne grudi
Deo si mene, kao nekog broda jedra
Dok se u dušama plamen strasti budi

Osećam prejaku glad za tvojim telom
Već smo nešto bliže jedno drugom
Srce udara, opčinjeno kosom i čelom
Kao što je pesmom slavuja i lugom

U meni se nemiri sve glasnije čuju
A bića od požude neprestano drhte
Uzavrele strasti nam dodire naređuju
I nevidljivi leptirići posvuda prhte

Najlepši si cvet, nalik nekom iz raja
Kog bez prestanka ljubim i mirišem
Ova noć je prepuna glasnih uzdisaja
Jer usnama ti stihove po koži pišem!

Дилема пијаница

Говорник

ВОЛИМ – БЕСПЛАТНО

– Волим, бесплатно, волим бесплатно! – почео сам вика-ти пре неко време, откако сам увидео и чврсто се уверио шта се све дешава са невољеним људима (и стварима), у мојој зе-мљи – Македонији.

– А шта то волиш, тако, бесплатно? – почели су да ме знатижељно запиткују зачуђени људи око мене.

– Људе, људе, пре свега. – кажем им. Људе – које нико не воли. Такве људе волим ја. А ако треба волећу их и много, и прекомерно.

– И који су ти људе, што их волиш и што ћеш их волети и у будуће и много, и прекомерно?

– Паа, ... то су рођаци који њихови рођаци не воле и које их понижавају (а који се праве да их воле) и обрнуто. Родите-љи које не воле своју децу (а који се праве да их воле), и обр-нуто. Наставници који не воле своје ученике (а који се праве да их воле), и обрнуто. Радници који не воле своје шефове (а који се праве да их воле), и обрнуто. Комшије који не воле своје комшије (а који се праве да их воле), и обрнуто, и да не набрајам више и даље.

– А шта друго волиш, и како, тако, бесплатно?

– Па све, и свашта –мислим, тако, волим - место оних, који не воле: ствари, паркове, дрвеће, клупе, корпе за отпад, плочнике, возила, зграде, куће, улице, насеља, животиње... свакодневне појаве, догађаје и томе слично, дакле, све што је за људе корисно, а што они – без разлога не воле.

– И велиш бесплатно, само тако – за ништа?

– Бесплатно, бесплатно, и то без никакве друге користи, мислим: материјално-целно-финансијске, психолошко-биолошке, морално-надувене, или било какве друге користи – разуме се.

И, тако, лако-полако, само што је кренула моја хумано-социјална, добровољна и непрофитабилна делатност, гледам – запањен, како су већ запели извесни млади, обесни и од свакојаким надувености, персоне, викати и урлати на сав глас:

– Море овај занесени и бесплатни вољевац, нам је нешто крајње сумњив и опасан. Није могуће да те неко воли, а да нема никакве користи од његовог вољења. Ко данас воли (и нешто даје), бесплатно. Него хајде да ми њега средимо и то по кратком поступку - док је време.

И одједном, дођоше до мене, унесоше ми се у лице (ма директно у брк), и направише ми лом – начисто од вређања и батина – разуме се.

И хајд' сад' ти изволи и воли – и то бесплатно!

KAMEN

Šutnula ga je bosom nogom. Otkotrljao se do žbuna, ali ga je ona videla i u travi. Ostavila ga je tu parkiranog i nastavila malo niže. Nije zanimljivo šutirati kamenčiće niz brdo. Nastaviće kad krene kući, uz brdo. „Ono što dobijaš je mnogo više od onog što gubiš. Žao mi je što ti tako ne misliš.” Ah, kakva nadobudnost! Sopstvene reči je dovode u sumnju. Vreme joj se zalepilo za desno stopalo. Vuče se za njom. Još jedna pogrešna misao joj kovitla u glavi. Ali mora da je složi, da joj pobegne iz kruga. „Ništa ja neću, on će.” Rekli su u glas i pohrlili jedno ka drugom. Pali su od sudara. Pogrešna procena. A onda su se rastajali i sastajali, i on je uradio ostalo.

PET DO DVANAEST OTKUCAVA

Ne slušaj političare, samo ih gledaj,
da te lažu više im ne daj.

Diplome su pokupovali lako,
pa Srbijo, dokle više tako?

Jedni izgaraju u poštenom radu,
a drugi samo krađu.

Ko kaže da se desila šteta,
zalepi mu se izdajnička etiketa.
Moraš pripadati partijskom jatu,
da ne bi bio u blatu.

Oprostite što ću sada ovo reći,
po nekad lajem, jer živim pseći.

Dosta mi je politike krute,
i tračeva iz štampe žute.

Tražim logiku i držim se toga,
stalno se branim od demagoga.

Kažu mi da pustim ministre,
politiku da bistre.

Pišem satiru, jer nemam kud,
kažu mi da sam načisto lud.

Kažu: „ne nerviraj se, pravilno diši,
samo satiru više ne piši.

Dosta si pred rudu išao,
i uz vetar pišao.”

Želim da izgradim bolje sutra,
da se više ne jedem iznutra.

MAGLA

Skriveni gustom maglom,
šumskom stazom, među visokim jelama,
do kolibe male dodosmo mi.
Nađosmo u uglu malu peć
i pored naslagana drva...
Da se zagrejemo, vatricu smo upalili.

Plamen je osvetleo kolibu,
i dok se spuštalo prohladno veče,
toplinu su dali rasplamsani vatreni snovi.
Krenuše poljupci gladnih duša,
Ruke se isprepletoše u zagrljaj...
Tela se izviše u transu ljubavi.

Za trenutak je vreme stalo,
tišinu su remetili snažni uzdasi;
ljubavna žeđ je probudila proleće,
procvetao ti, procvetala ja...
i sve je ostalo šumska tajna,
koju je sakrila gusta magla.

HAIKU ZA KOSOVO

Kosovo ječi...
Junačka krv se lije.
Cvetao božur.

...

Sitnico vodo,
stani malo, ne žuri.
Ide devojka.

...

Krst u oblaku.
Mole se Bogu ljudi.
Sveta nedelja.

...

Zvezde na nebu,
Kosovo mirno spava...
Noćna tišina.

МИМЕ

Поверио се мимику док је пио вино,
да он престаје да буде свој.
Измиче контроли,
покрет, гест, чак и израз лица.

Саветујем му да обрише крему са лица,
можда она себе не види само за њега.
Он је послушао и уклонио лице,
заблистао је од среће – постао је сам.

MIM

Pri vínečku zdôveril sa mím,
že prestáva byť sebou samým.
Z podkontroly sa mu vymyká,
pohyb, gesto, ba aj mimika.

Radím mu nech zotrie z tváre krém,
možno seba nevidí len preň.
Poslúchol a odlíčil si tvár,
žiaril šťastím - sám sebou sa stal.

Sreća je kratkoga daha.

Čak i da je cijeli život samo sreća i to je veoma kratko. „Dlanom o dlan”.

* * *

Ako ti se neko ponudi da ti učini nekakvu uslugu, odmah ga pitaj koliko to košta.

Tako bude i najbolje i najjeftinije.

* * *

Piši kao što govoriš, čituljaćeš kako ti je zapisano

* * *

Padne meni mrak na oci ali ne mogu zaspat'.

* * *

Da ne znam ništa, lako bih ja do istine.

* * *

Gledamo na istok, čekamo sunce.

Gledamo na zapad, čekamo mrak.

* * *

Više volim i da mi majkuju, nego da mi lažno i samo radi reda lajkiju.

* * *

Opčinjava me lepota ženskih ruku, pogotovo lijepih žena.

* * *

Zatvor je teško sranje, bio ti u zatvoru ili ne.

* * *

Govore treba govoriti.

* * *

Oćoravismo od nećitanja.

MAMA RUŽA

Godina hiljadu devet stotina šezdeset i neka, gladna kao i mnoge prije nje u Bosni, u tom kraju, u tom seocetu, u kućerku podijeljenom pregradom na dva dijela, sa dvadeset i petoro čeljadi, više i češće gladnih nego sitih usta.

Godine sušne, pa hladne i sve jedna za drugom, pa iznova hladne i malo ko vjerova da bi toj mucu ikada mogao doći kraj.

Jesen je bila pri kraju.

Učestale magle, otvrdla i ispucala zemlja najaviše još jednu dugu, tešku i neizvjesnu zimu.

U vjeri i nadi da bi on mogao pomoći, krenuše njih dvije na mućan i poduži put.

Sve vrijeme puta ne progovoriše ni riječi.

Stigla muka, ali joj ni jedna ni druga ne dozvoliše da se ukaže, pokaže i izađe vani.

Nakon nepuna dva sata hoda stigoše.

Dočekalo ih je hladno, ukočeno lice nadmenog, za tadašnje prilike dobro stojećeg mladog trgovca, gospodina.

Oči je sakrio ispod tamnih naočara.

- Tako ti veliš sine: Koliko znam niko od vas još ne umrije od gladi.

- Ja, procijedi on gotovo ne otvorivši usta i ne pogledavši ni snahu ni majku.

Popravio je kravatu i više ništa nije rekao.

- 'Ajmo mi nevo - reče Kata, motajući drhtavim, izrađenim i ispućalim rukama cegerčić, za koji je vjerovala da će sin napuniti sa nešto brašna, ulja, šećera a možda i kave...

Utučene od straha, i još više od nanesenog bola i uvrede, krenuše svekrva i njena nevjesta praznih ruku nazad u svoje seoce, u taj kućerak među svu tu čeljad, u tu bijedu i sirotinju.

Negdje usput, Ruža se okrenu prema svojoj svekrvi i reče:

- Kažeš mama šta ćemo!?!? Pomriječemo od gladi. Ne brini mama, nećemo dok je ovih mojih deset prstiju.

Zagrlīše se i zaplakaše.

Pa tako lagano, korak po korak otvrdlom zemljom, putem kojim je sin išao u škole i eto, Bogu hvala, završio ih je i neka je njemu dobro, mislila je skrhana i utučena majka.

Do kuće, ni ovaj put, nisu progovorile ni riječi.

Sva dotadašnja muka pa sada i ova, jedna od najtežih i najporaznijih, ostala je u njima dovijeka.

Sve je namireno. Zorka spava, Lucija spava, Petar, Stipan... svi spavaju.

U drugom kraju sobička spavaju njena djeca: Marinko, Ljubica, Mara i ono najmlađe pa zbog toga i njen ljubimac Frano.

Svi spavaju. Samo njih dvije u neakvoj čudnoj, jezivoj, gotovo grobnoj tišini, koju samo na trenutke naruši nekakav kašalj, neoprezni „vjetar” ili komešanje ovih sa kojih je sva muka prešla na ove dvije žene, umotane u nekakve trošne prekrivače, bdiju, brinu i tuguju.

Svekar zbog svoje dobrote i dobročinstva prema seoskoj sirotinji, kao trgovac dijeleći robu sirotinji na veresiju i potpis, evo već drugu godinu u zatvoru.

Muž, sin osuđenika, obija okolo tražeći bilo kakav posao. Niti ima niti bi mu ga, zbog oca osuđenog kako od države tako i od prostih, nezahvalnih, surovih komšija i seljana dužnika, i dali.

Jedan od takvih, koji je dugovao najviše, pred seoskom crkvom nakon obreda i molitve Bogu, jednom čovjeku, kumu, šapnuo na uho:

„Ma kakve dvije godine. Trebalo je njega objesiti”

Kum nije mogao otrpjeti, ispričao je negdje i o ovome zlu se pročulo i u selu i u okolini.

Ma dobro proći će i to. Bar neko vrijeme dvoje usta manje, prođe joj misao kroz glavu od koje se i postidi a i prepade.

Za ovo četvrto, najmanje, trebaće mi najmanje i vune i vremena. Brzo ću ja to sa ovih deset prstiju.

Povuče se u ugao, namjesti petrolejku na minimum da ne bi nekoga probudila, a i petroleja(gasa) će trebati.

Uze igle i vunu i započe džemparčić.

Zima bi i duga, oštra i nekako posebno teška. Kao da ju je ova tuga s kraja jeseni, izazvana postupkom sina trgovca prema majci i snahi, učinila još težom i nepodnošljivijom.

Ipak niko niti od gladi niti od bolesti ne umrije.

Samo joj to najmlađe, njeno mezimče, nekakvim čudom preživi zimu i nekakvu tešku dječju bolest, možda zahvaljujući i tom, na brzinu ispletenom, toplom džemperčiću, kojim ga je ušuškavala i utopljavala sve do proljeća i čudesnog ozdravljenja.

Rekla je da je možda i Bog pomogao.

Proljeće je donijelo novu nadu.

Poslije su se smjenjivala dobra i zla vremena, ali tih deset prstiju nikada nije prestalo da se bori gotovo do samog kraja, više za druge nego za samu sebe.

Nadživjela je mnoge. Svekrva Kata, koju je uvijek zvala mama, kao i svekar umriješe na njenim rukama.

Njega ubi njegovo hladno srce onakvog kakav cijelog života bi, onako sa kravatom i tamnim naočarima preko očiju, tamo negdje s kraja jeseni, baš kada su magle i otvrdla zemlja kao i onda, mnogo godina ranije, najavljivale dugu, tešku... ratnu zimu bosansku.

Mama Ruža napustila je ovaj svijet kada je sijalo i grijalo sunce.

PIJANSTVO

Na usnama okus pića božanskog.
U oku suza gorka, najgorča.
U grlu pjesma najdraža.
U duši bol neizreciva.

Napih se noćas vina rumenog.
Napiše me noćas misli o ljubavi.
Napiše me noćas želja i daljina.
Opi me noćas čežnja za tobom.

EKSPRESIJE, DNEVNIČKI ZAPISI

Jedno teško, siromašno, ali zanimljivo djetinjstvo i rana mladost.

Jedna promašena profesija.

Par promašenih „penala” u pokušaju uspostavljanja finansijske sigurnosti.

Previše malera u ispoljavanju svojih višestrukih talenata.

Tri promašene ljubavi.

Jedna rijetka, nepredvidiva, komplikovana boljka.

MOJ život!

* * *

Ona me cijeni, poštuje, divi mi se zato što sam: snažan, što mogu da prebijem i slabije i jače od sebe koji bi je možda salijetali i koji bi joj se možda i dopali, dobro situiran, uspješan, što se brinem kako za njenu tako i za našu zajedničku djecu, što mogu da prinesem i donesem, što mogu da je razumijem kada je neko pogleda i kada ona nekoga gleda, što joj kupujem ekskluzivnu garderobu, šminku, mirise, kreme i pomade, što sam je uveo u krem društvo i izvodim je na ekskluzivna mjesta, što joj mogu iskeširati skupa ljetovanja, zimovanja i trenera za golf, što sam joj sredio da snimi album narodnjaka...

Zbog svega ovoga i mnogo čega još ona mene, dakle, i cijeni i poštuje i divi mi se i obožava me.

A kada i zbog čega će da počne da me voli?

To ne znam, ali sa sigurnošću znam da bi, ako bi me nekvim čudom i zavoljela, prestala ako bi samo nešto od ovoga, zbog čega me i cijeni i poštuje i divi mi se, i obožava me... izostalo.

LJUBAV ŽENE???

* * *

Poštovanje nečijeg prava na mišljenje i poštovanje nečijeg mišljenja, trebalo bi da su dvije potpuno različite stvari.

Dakle, ako poštujem tvoje pravo na mišljenje, to ne znači da poštujem i tvoje mišljenje, jer poštovanjem tvoga mišljenja, koje se gotovo ruga mome mišljenju, je nepoštovanje vlastitog mišljenja.

* * *

Sloboda je nešto najuzvišenije, ali mnogo košta i teško ju je objasniti neslobodnima.

To sigurno nije samo ono kada uzmeš pušku i otjeraš „neprijatelja”.

РАЂАЊЕ НАДЕ

Када се у напаћеној души разгали жар,
стрепња се лагано мрви у прах.
Семе наде у незнању је Божији дар,
сламка спаса да се погуби страх.
А онда се рађа нешто лепо,
надолази у грудима као плима.
Није више срце за лепоту слепо
и наговештај среће прима.
Испливаше потонуле лађе,
расплину се црни мрак.
Нешто лепо душу нађе,
појави се у тунелу зрак.
И свану сунце на западу,
појави се после кише дуга.
Када душа роди наду,
потопе се бол и туга.

САН

Хајде дођи и погоди
Какве мисли мене море.
Сваке ноћи тебе видим,
Одеш тек кад свану зоре.
Дан ми даје наду неку,
Препознаћеш осећања,
Загрићеш душу меку,
Пркосићеш целом свету.
Ако тако и не буде,
Ноћу живим своје жеље,
Ти пожури у мој сан,
Хајде, брзо, сад ће дан!

- Sve prolazi, samo prave vrednosti ne mogu proći.
- Večnost je i onaj trenutak koji nikada neće doći.
- Ne gledajte ljude sa visine. Visokomoralnim ljudima niste ni do kolena.
- Ako ćemo pošteno, zakoni nam neće trebati.
- Blago onom koji krade.
- U ratu ne postoje dve strane. Svi ratnici su na strani zla.
- Milijarder i vedre i oblače ovim svetom. Dok je priroda vedrila i oblačila, nismo imali katastrofalne suše i poplave.
- Od onih koji nam se gade, gori su samo nesvarljivi.
- I kad su glave letele, bile su ponosni vesnici slobode.
- Na muci se poznaju i oni koji jauču i oni koji muče.
- Nerazvijeno čulo mirisa najbolja je zaštita od pokvarenih ljudi.
- Kada majstori prave decu: guraju, buše, rasturaju, pune...
- Romantičar je zanesenjak i prevarant. Obeća devojci zvezde sa neba, a skine joj mrak.
- Propast sveta predviđaju propali vidovnjaci.
- Predskazuju smak sveta. Ništa od svega!
- Mozak nebeskog naroda je smešten u bezvazdušnom prostoru.
- Kakav misaoni progres! Pamet da ti stane!
- Jedite brzu hranu! Bacite kašiku!
- Pustinja raste. Pustinju u sebi zalivamo alkoholom.
- Ne vidim velike socijalne razlike. Vidim poneku oazu u pustinji.

ЗАГОНЕТКА

Избегаваш стихове из Библије,
измешташ тело у друге оквири,
сумануто дресиращ демоне.
Храниш се страховима и поразом,
пијеш сокове лажи.
Ко си ти?
Зарезујем корице књиге,
бацам сумњу на све чисто.
Стиховима варам невини.
Увећавам патњу троструко,
сваким новим словом,
синдром Алиса у земљи чуда.
Ко сам ја?

ПОЛУБОГ

Песник, први до Бога,
речима шест дана ствара свет,
седмог дана посвети збирку
човечанству.

Песник, први до Бога
рече Аристотел,
жица која спаја земљу и небо.

Црвеним вином опија све за
трпезом,

сеје много, а убира мало.

У плодовима његовим
уживаће сви,
свако ком засветли искра у
оку.

Песник, први до Бога,
за корак иза њега.

СВЕТИОНИК

Песма је светионик
Која пут показује
Немирним душама,
У бурним сумњама
Ветрови док једра ломе,
Песма је она
Што те води,
Страст живота
У теби буди,
Песник је светионик
Кога разумеш
И када ћути

УЗДАХ

и да проспу миловање своје
ко кишу да проспу у пролећном пљуску
и капи по земљи да прште
и да звоне дуго, дуго успаванку неку
и да косу ти мрсе у лахорској ћуди
устрептало и танано
и на прстима да ходе
а ти да лебдиш
да разливаш се као
вода што коцку од шећера поји
и да се топиш
и да тонеш у наручју неком
ал' чему
кад чежња и није чежња
у сновима док само лута⁴

⁴ Песму је својевремено одабрао и у поноћном програму радија „Београд 202” рецитовао, бард глумишта, Иван Бекјарев, коме је и посвећујем.

СТАРА ПЈЕСМА

Донесите сад добра вина,
Балони празни нек остану на столу
У нашим кулама нема мјеста болу
За пјесму – само се зна...
Стари мајстори што сте опет стали
Стару пјесму - што сте увијек знали
Соло гитара свира, нико нема мира
јер – само за пјесму се зна...
Стару пјесму запјевајте на обали,
Ово лудо вријеме - брзо ће проћи
Други живот нека сјутра настави...
Зато стару пјесму пјевајте цијеле ноћи

19.2'23

UVIJEK SE VRAĆAM

uvijek se vraćam puteljku jednom
što je vijugao do rijeke niz padinu
i onome što svjedoči i govori
taj nijemi komad zemlje u ledinu..

slaba sam biljka u mokroj zemlji
i mračne mi se misli u nastanku
da ću da legnem na postelju bolna
pri prvom ponovnom sastanku..

u ruci grudu zemlje sa puta
što pamti mladost u povelju
predaću tebi neutješna
što s njome ti predajem i dušu svoju..

kliknuće jastreb poviš kuće
kružeći krugove koji slute
da odlazi posljednji mohikanac
uz nebeske mekane i bijele pute..

NIJANSE

paradigmo svestranosti,
šta sada znaš što nisi pre,
imaš li neke uvide?

dok ti bore opkoljavaju oči!
ima li u njima nutrine?

suština i forma,
koji je odnos norma?

ili je uzalud vlas,
u očekivanju da ti se dive,
menjala boje i stas.
od crne do bele
kroz bezbroj nijansi sive.

Јована Драгојловић

у кутији стара слика
странца гледам
зашто има мој лик.

пођох у свет
напустих дом
слика мајке у очима.

тело путује светом
душа кроз време
срце до тебе.

некада трновит пут
сада је цветан -
враћам се себи.

TI ME OSTAVLJAŠ BEZ DAHA

Znam da smo svi nastali od zvezdanog praha,
ali ne zvezde, ti me ostavljaš bez daha,
dok neprekidna fuzija tvoje strasti
rađa ljubav koja me samoće može spasti.

Pogledom topiš hladnoću koja je moja maska,
a srce oseća eksploziju velikog praska,
poput supernove tvoj energični temperament
govori da si neminovno moj peti element.

U tebe sam siguran, iako mi iskustva prete,
kao što je siguran prolaz Halejeve komete,
u moj život unosiš boje kao Aurora polaris,
sa tobom želim sve, ne prihvatam kompromis.

PITANJA

Zašto brijem umorno lice?
Zašto zatvaramo slobodne ptice?
Kada u duši nastupa tama?
Kada dragi kamen postaje hrana?
Kome pustu reč da pišem?
Kome krvavu suzu sa obraza da obrišem?
Da li nebo zlodela prašta?
Da li postoji nebeska bašta?
Kako život da se voli?
Kako srce prokrvari i jače boli?
Usuđujem se da glavnog krivca u ogledalu pitam!
Ko sada sme da 'mre?
Ko svake noći donosi sne?

- * Danas je sve došlo na naplatu. Plaćamo i svoj fizički rad u tere-tani.
- * Još jedan večiti student je ostao bez svog zvanja. Upravo je di-plomirao.
- * Dosta smo bili u drugim redovima. Sada stojimo u koloni.
- * Nekada je ćutanje bilo zlato. Danas je jezik na ceni.
- * Neko mlati pare, a neko praznu slamu.
- * Čudno je neko vreme došlo. Danas važi: svuda pođi, svom fejs-buku dođi.
- * Upravljačka parola današnjice glasi: Svi za jednog, a niko za sve.
- * Svi smo mi kovači sopstvene sreće. Samo nekad ne znamo gde udaramo.
- * Privreda nam beleži znatan rast. Najbolje uspevaju stresovi i konflikti.
- * Svako igra svoju utakmicu, a sve nas kače u isti koš.

Krošnja – krletka
sjaju po ozarenim
divljim trešnjama.

* * *

Pregršť badema
u košarici nade:
strepnji uteha.

* * *

Dve zlatne ptice.
Uzlet četiri krila
ka azurnom snu.

* * *

Uz stepenice
sve isto uže vuče:
zaludna nada.

VREME PEPELA

U vreme pepela
ljudsko se obličje
u zversko zgusne.

Pa zveri
u lov
na preostale ljude
krenu

i iz skrovišta ih
mirisom čađi i dima
na svetlo ugaslog sunca
isteruju,
ne bi li lice promenili
i čoporu se pridružili.

Ko pretekne
i tvrdoglavo se ljudskog drži,
darove pepela dobije:

zveri mu
đavolje opanke nazuju
da mu noge igraju i idu
kako i kuda on sam
nikada ne bi,

a za kičmu mu
vreću pogani zalepe
da celog veka
istinu od laži pere
i kraste tuđe krivice
sa svoje nevinosti grebe,

sve dok se noge
od besmislenog hoda
u prah ne prospu
i kičma
pod zverskim teretom
ne popusti.

Tada čopor
poslednje ljude
zbog posustalih tela
za zverinje proglasi
i u kavezima ih
svetu pokazuje,
kao očite primere
sopstvenog napretka
od životinje
do čoveka.

TRI JABUKE ZELENIKE

Oprostićeš mi, sine, što ti majka noćas hladan san prekida. Ali već se iza brda dim i lelek valjaju, a ja bez tebe nikuda ne mogu i neću. Kuću sam, kao zalog, svojim rukama ognjem opasala i kapiju širom otvorila. Sem ovog crnog pod noktima, sve sam vatri i zemlji koja me ne prima, ostavila i sada još samo molim da mi vrate ono što je od tebe ostalo.

Naći će te majka i noćas pored ovog oborenog stabla. Ista vas je buktinja, zlosrećnike, pokosila i ostavimo ga da te, onako nagorelo, čuva dok ne istruli. Pričali su ljudi kako su se jabuke zelenike, raspolučene, kotrljale oko tvoje garave i krvave glave i kako ti se jedna sama zaustavila u ispruženoj šaci. I sada ova zlohuda zemlja miriše na dim i jabuke. Valjda sazrevaju na ona druga dva netaknuta stabla i padaju na tlo jedna za drugom.

Otkad mi te crnica po kojoj trule zelenike, u svoje krilo otela, svaku noć isto usnim. U snu si, prva i jedina radosti moja, dečak od pet godina i u jamice nad prstima hvataš svu svetlost sunca koja je ljudima namenjena. Pet malih sunca za tebe i pet za tvoju nesrećnu majku koja u snu ne zna za koga je svoju radost gajila.

Za ruku te s padine na padinu vočkama obraslih brežuljaka, vodi starac dobrih i dubokih očiju i pokazuje ti, jedno po jedno, svako svoje drvo. Šljive se same savijaju prema vama, ubrane mušmule ti u času sazru na dlanu, a stabljike malina u nepreglednim redovima, kriju vaše stope po pola noći. Samo jabuka nigde u snu nema. Negde pred moju zoru, a pre kraja sna u kojem tada smrkava, sednete na zemlju i starac iz tkanice vadi komade saća. Kada podigne ka tebi vlažan pogled i poljubi tvoju ručicu umazanu medom, svaki ti put slično govori:

„Vidiš, dečko, ove voćnjake kroz koje po ceo bogovetni dan idemo i nigde im konca nema. Svako sam stablo, što u snu, što zbilja, svojim rukama zasadio, kalemio ga, orezivao, hranio ga dobrotom, ljubavlju i znanjem da izrastu ovako velika i jaka. Ja znam, ti ćeš mi, sinko, oprostiti što samo još jedno, za tebe, zemlji ne poklonih, ali ona, crna i hladna, ona nikada ne oprašta.”

Kad se probudim, jutro tek ubelelo, mraz se nahvatao po uglovima sobe, a mokar jastuk kao svakodnevna opomena, iznedri prvi jauk za novi dan. Ili za novu noć, jer dan tvojoj majci počinje kad sunce izađe nad onim sanjanim voćnjacima.

Samo sinoć, kad je već postalo izvesno da se odavde pred nekadašnjim komšijama mora što pre i da će još jednom drumovima krenuti zbegovi sedih glava pod crnim maramama, sa najstrašnijim krstom koji majke mogu da ponesu, samo sinoć, u snu, na nogama odsanjanom, koji je tek tren trajao, a bio stvarniji od zbilje, dobri te starac prigrlio i pokazao ti prema narandžastom svetlošću okupanoj uzvisini, na kojoj je raslo samo jedno stablo:

„Pogledaj je, dete. Od onih mojih, valjda je jedino ona u celoj Srbiji ostala. A nisam je ja sadio. Pola veka je za tebe rasla. Hranila se očinskim očajem, zatomljenom suzom i krikom, što se u grudima rasprskava, a usne ne prelazi. Do nje, sinko, moraš, ali ne sa mnom, niti po ovoj oštrici između života i smrti, po kojoj smo da sada išli. Tamo će te tvoja majka odneti. A ti, uzmi ovu tkanicu da se na dugom putu nađe. U njoj su ti dobrota, ljubav i znanje da možeš, ne bilo ti suđeno, u nečijem pustom snu, biti kalemar negdašnjeg života.”

* * *

Pedeset je godina otkad na svim živim tražim ponešto tvoje. Braća su ti sva slična, ali nijedan od njih nije ti i nijedan nije prvi, ni po rođenju, niti po smrti. Petoricu vas je majka nosila, rodila i gajila, ali se samo najveća radost u najjači jad mogla pretočiti.

Oca ti je odavno tiha i strahovita tuga malo po malo odronila i odnela, a ja iz dana u dan neprolaznu muku naglas mučim i bezbroj te puta, otkad svane, pa dok ne omrkne, dozivam. Neke rane nikad ne zarastu i nema vremena ni sa ove, ni sa one strane ljudskog postojanja koje može zasušiti vrelo, sa kojeg uporno kaplje čemer.

Dva sam puta, čedo moje, sa tobom umirala i dva puta, protiv svoje volje, iz mrtvih ustajala. Prvi put kad javiše da su iz iste kuće u našem selu, od dva brata sinove, Nemci negde preko Drine istovremeno ubili i da su u smrti postali slični kao jabuke sa istog stabla. Možda kao zelenike koje je tvoj otac uzgojio – drukčije i mirisnije od svih. Kad sam se probudila iz tog prvog nepostojanja koje je na lepu smrt, bez osećanja i pamćenja ličilo, jetrvu ne prepoznah. A kad se probudih iz drugog, ružnijeg od života, sa dvostrukom patnjom i dvostrukim sećanjem, ne prepozna ona mene.

Drugi put je za mene još jednom sve nestajalo kad su vam posle rata po kosti išli. I istovremeno sam nekom volšebnom silom bila iznad svog nepomičnog tela u kući i na putu ka Bosni, sa tvojim ocem i stričevima. Kažu da se sedam dana iz nesvesti nisam vraćala, a ja nikad ne smedoh da im priznam da sam za svaki pokret i reč u kući znala i u isti mah oćerala svaki korak, i uzdah, i misao tvoga oca koji o ovom užasnom putovanju nikad nijednu ne prozbori. I onu jezivu pretnju koju mu je ko zna čiji glas noć pred polazak na uvo šapnuo, čitala sam mu celim putem sa usana:

„Sav si svoj vek, kalemaru, bio zemljin miljenik. Što si joj kao klicu života dao, stostruko ti je radošću vratila. Kakvu si god voćku snivao, još je lepša nicala. I sad ćeš zemlji, krišom, kao zalog za njih dvojicu, najbolje što si stvorio poneti. Ali koliko god da zelenika spremiš, opet će jedna, baš za njega nedostajati.”

U svom predugom snu bila sam sa ocem kada je noću u voćnjaku iskopao tri sadnice i sakrio ih u volovska kola, već spremna za put. I kad je tamo, u Bosni, grumen po grumen crnice sa vaših kostiju rukama sklanjao. I kad se noću ukrao od braće i vratio se

do praznih raka. I kad je pored njih zelenike dugo i brižljivo sadio. I kad je, posle svega, kleknuo i molio za oprostaj vas dvojicu, i sve ljude, i zemlju, i nebo. I mene.

Pokopali smo vas u groblju na bregu, gde se narandžasta svetlost prvo pojavljuje, a onda se razliva po očevim voćnjacima. Jednog do drugog, onako kako ste se rodili, rasli, ratovali, umrli i bili sahranjeni prvi put. I od tada, a da niko nije znao ni kako, ni zašto, počese da se suše i propadaju očeve zelenike. Ne prođe dugo i u celom kraju nijedna ne osta. A tvoj otac, kome je svako stablo bilo svetinja, ne ode ni da ih pogleda, a kamoli da ih spase. Na pitanja o jabukama nije se obazirao. Kako tada, tako sve do svoje smrti.

* * * * *

Odskora, sine, pričaju da negde još raste jedna očeva zelenika. Niko ne ume da mi kaže na kojem je to brežuljku tvoj otac samo jedno stablo zasadio, a i ja, mada ih sve znam, ne mogu da se setim nijednog takvog. Pa ipak, na tvom i bratovom grobu, gde sada još jedino odlazim, ponekad osvanu jabuke. I ja bih se zaklela da to mirišu baš očeve zelenike.

PISMO BEBI

Volim te, od prvog dana kada sam saznala da postojiš. Ne možeš da zamisliš koliko. Ti si moja nagrada ikada za sve loše, i znaj da bih milion puta prošla isto, samo da te imam. Nije mi bilo važno da li te neko želi, jer ja sam te želela u svakom trenutku i nikada se ne bih pokajala, ma koliko mi teško bilo. Bila sam spremna, kao i sada da se svega odrekнем i život posvetim tebi. Makar sve ostalo „propustila”, jer si ti moj cilj. Nije ni bolja plata, život, više vremena, slobode, zabave, manje odgovornosti... Žao mi je što nekada osetiš moju nervozu i suze, oprosti mi zbog toga. Postala sam mnogo osetljiva, ne mogu da verujem koliko si me promenio, i okrenuo moju dušu i pamet. Pamtim sve šta mi je ko rekao vezano za tebe, i naše stanje, i neću im nikada zaboraviti. Ti si moja slabost i najveća snaga.

Po Svetim ocima je: „Svaku radost imajte, braćo moja, kada bivate kušani...”, meni je Bog dao najveću.

Dolaziš u ne baš najboljem trenutku mog života, ali me to ne plaši, jer mi te Bog poslao nakon problema i tuge, i dao mi zadatak da izdržim, dao mi iskušenje... To niko ne zna šta me je sačekalo, ali ja mu se svaki dan zahvaljujem, što imam tebe. Radujem se svakoj kontroli, jer mi je to potvrda da si dobro. Potrudiću se da te bolje čuvam. Zamišljam tvoj karakter i izgled. Nadam se da će ti se svideti odabrano ime, a verujem da ću se snaći sa tobom. Čekam da te upoznam.

Mama

PISMO BEBI 2

Šesti april 2023., dan bombardovanja Jugoslavije i moj termin za porođaj, koji se ne dopada ni tebi, pa nećeš još uvek da upознаš svet, izabraćeš bolji datum. U Beogradu je danas hladno, sa zracima zubatog sunca, pao je i sneg. Jutros si me probudio u šest udarcima u rebra i nameštanjem. Dok pišem ovo, tvoj tata kupuje preostale stvari koje su potrebne za tvoj doček. Malo ga je uhvatila panika, ali ne brini, mama mu je sve objasnila i napisala, toliko opširno da ne može da pogreši. Sutra idemo sa babom i dedom u stan da složimo odeću i spremimo sobu. Pre toga, videću kako se osećaš na ctg-u i slušaću najlepše tonove za moje uši, a to su otkucaji tvog srca. Nadam se da mi neće reći da si miran, jer ipak jedem dosta slatkiša da bi se mrdnuo, nemoj da me sekiraš. Znaš da smo pojeli kilo sladoleda, ali su moji zubi srećom u odličnom stanju. Jedva stojim na nogama koliko su otekale, ali sam odbauljala do frizera, da budem lepa kada dođeš. Mislim da sam lepa trudnica, mada sam sam videla strije i salo, ali se ne brinem zbog toga. Sve će to da se sredi, i sve bih isto prošla, i za sve sam spremna što dolazi, samo da te imam. Jedva čekam da te uzmem u ruke, a ti... nemoj baš mnogo da čekaš da me obraduješ.

Tvoja mama

OBOJITE SVET

Obojite svet,
u šarene boje,
pravite preokret,
u mir svet da spoje!

Obojite svet,
svojim načinom,
u slobodarski let,
sopstvenim činom!

Obojite svet,
šarenim sjajem,
u mirnodopski pokret,
da vlada tvojim krajem!

Obojite svet,
pošaljite poruke,
bezbrižni savet,
pružite miru ruke!

POMIRI SE SVETE

Pomiri se svete
i postani dete,
pesme neka lete,
pokažite da umete!
Pomirenje želim svima,
spokojstvo ljudima,
svako mir da ima,
osmeh prijateljima!
Pomiri se svete,
budi kao dete,
znam da svi to smete,
za sreću čitave planete!
Povratite detinjstvo,
da zavlada jedinstvo!
Tim putem lepo kreni,
da budemo pomireni!

DRUGAČIJI

Miriše ti telo vetar ga nosi
Prsti se zapleli u bujnoj kosi!
Igra se senka u ovoj tami,
Naizad svoji-najzad sami!
Nižem ti dane kao đerdane,
srce mi zakuca pa odma stane!
Za mnoge sreća za tebe tuga...
Bolna i sama-ponovo druga!
A ti se sa mnom ko led otopi i
pusti srce nek okopni.
Zna ta sudbina šta svima radi,
rukama golim žar da vadi.
S medom sam tvojim zaslادila usne,
sad me čekaju noći mladosti puste...

BESKUĆNIK S LJUBAVLJU

Prilazi mi beskućnik u prugastom crno belom ali i sivom od prljavštine fudbalskom dresu *Montereja* iz Meksika dok nestrpljivo čekam zeleno svetlo na raskrsnici gestikulirajući, da hoće nešto važno da mi kaže. Ma neću bre te njegove novine koje kao lečeni narkoman ili alkoholičar dobija od države i prodaje da preživi 'do sutra'. Ne želim čak ni da gledam tako neobrijanog, propalog možda i opasnog čoveka ispečenog na floridskom suncu, koji je u vrtlogu života izgubio svu želju za pristojnim životom i sad živi na ulici. Ne otvara mi se prozor, jer znam ako neću novine idu dodatni zahtevi: „*Daj mi bar dolar ili odbaci me do ćoska, a ja žurim, žurim, da li razumeš kako je kad ti je majstor u kući i menjaš komplet kuhinju*”. Ipak otvorim. Možda zbog njegovih nebo plavih očiju koje me molećivo gledaju i koje mi šalju neke sasvim miroljubive signale. Jedva sam razumeo njegov napukao, krkljav glas da je preko puta ulice na istom zadatku njegova koleginica, a možda i ljubav. Njoj je taj dan rođendan, pa jedino što traži očajni, mršavi beskućnik je da zatrubim dok prolazim pored nje kad se semafor otvori. Samo to! To je njegov poklon njoj za taj svečan dan. Njegova nežna pažnja. Ništa me ne košta, pa tako i činim dodajem gas pa u trenu vidim njenu podignutu ruku sa svežnjem novina, njen blistav osmeh i neskrivenu zahvalnost. Odlazeći sa tog mesta čujem da i drugi vozači sporadično trube. Srećno jutro u Pompano Biču. Zaboravio sam na tu epizodu ali vraćajući se posle dva sata čuo sam, i video isti ritual, istu pesmu i igru na ulici sa nadolazećim automobilima. Zatrubio sam ponovo dolazeći im nenadano iz suprotnog pravca, sad bez nagovora jače, hoću reći duže, pa se sretoše njihovi iznenađeni i veseli pogledi sa mojim očima u čudnom trouglu ona, on i ja kao svedok izliva bučne ljubavi.

P.S I ako vam danas nije rođendan, zatrubiću još jednom za vaš lep dan i osmeh za kraj.

NA TRET'OM POSCHODI

hniezdim s vtákmi
v korunách stromov
parazitujem na pulze
ich bytia
vyháňajú i moju tmu
švitoria o vtáčích fígľoch
a návnadách voňavého leta

žijem tak trochu nadpozemsky

putujem k rozhľadniam holubov
s vranami prevravím
o metamorfózach zmlknutých stromov
všetko je o zdanlivej trvácnosti
po bleskoch z nebeskej výšky
maľujem vtáčím perom dúhy

АНЂЕО

Угледао сам је на станици метроа у Будимпешти и одмах знао: „То је она!“. Прошла сам до врата и скочила на платформу. Јурим за њом, очију залепљених за њена леђа.

Жена свраћа поред статуе коју сам јуче загледао на путу до архиве. Рекла сам си: „Ах, уметност у метроу...! Ја ћу то ускликати.“

Сада стојим поред њега, суочен са женом у панталонама са капом на глави. Из торбе која виси на рамену вири пластична мета, знак туристичких водича. Дефинитивно је она. Ангелина...

Статуа ме фасцинира. Слепац и пас. Бронзани човек седи на столици и руком показује у правцу пса. Лабрадор иде изнад и даље са осећајем одговорности. Одаберем мобилни телефон, поставим на фотографисање.

Тада се жена појављује на мојој слици. Прилази слепцу и рукује се с њим. „Сиа, пријатељу, како си, како си?“ Онда се сагне до бронзаног пса, дотакне му њушку врховима прстију, милује га по врату: „Добар пас, добар пас, помози господару“!

Не могу да се померим, грло ми је пуно емоција, смрзнут прст на обарачу.

Жена ме гледа, оклева на тренутак, а затим се окреће, трчи ка надолазећој гарнитури и улази.

„Кренуо ми је“, помислио сам, гледајући у псећу сјајну њушку. Чак и на руци слепца видим да је патина излизана, залепљена. Прелазим дланом преко леђа бронзаног пса, додирујем руку слепца. „Сиа, знаш!“

Када пређем на другу страну Дунава, код излаза из метроа чека ме изненађење. Анђела се опрашта од једне старије госпође. Старија госпођа грли младу жену која седи поред ње у инвалидским колицима. Бледа је и крхка као птица.

Ангела ме позива гестом.

„Студијско путовање? Архива – библиотека?“, пита кад приђем њима.

„Такође...“, климам главом.

„Знам ко си ти... Братислава, интернат... Ти си Виерка, анђеле мој...”

Задрхтао сам. Тако је називала девојке које су јој се допадале. За Анђелину смо ми, ученици, били Анђели. Анђелице.. Посрамљено сам погледала у земљу. куда ово иде?

„Ма, да се упознамо!“, прекинула је тишину Анжелина. „Мој партнер, Пачирта, мој Шковранок... Бивша балерина у народном позоришту... Ја се бринем о њој... Кости јој се ломе”.

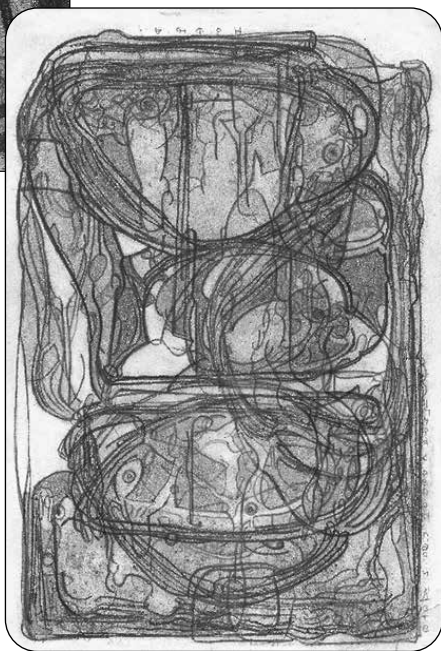
Ангела је помиловала жену по руци и рекла на мађарском: „То је Виерка, Словакиња”. Љубили смо се у студентском дому. Знаш, она сама, ја сама. Али, брзо сам приметио да је створена за мушкарца и децу”.

Пачирта је подигла главу и слатко ми се осмехнула. Није имала појма да разумем.

Зорица Јанакова

Жена у болу
– цртеж, оловком,
формат А4

Жена у ношњи
– цртеж, оловком,
формат А4

САЊАМ ДА САМ ЖЕНА

Сањам да сам жена на олтару ноћи

Једна ми дојка са нама

Спава

Друга бисер

Не склапа очи

Сањам да сам жена на уздарју ноћи

Низ бутину

Месечина

Сребро Ти дланом точим

Сањам да сам жена, на олтару⁵, о поноћи.

⁵ олтар – жртвеник

PROZOR U DVORIŠTE

Kroz odškrinutu kapiju –
u paralelni univerzum.
Prostori duše
vješto zastrti zavjesama.
Lazeći poput nevidljive zmije
grozničava misao vreba
očuđene isječke svakodnevice.
Svaki novi pogled
kroz zabranjene prozore
prosaj je ranije neuočenog;
ličinke se pretvaraju u leptirove,
varniče enigmom,
misterijom mogućeg ubistva.
Zatreperi u nama sumnja,
utvarna varka, starica u crnom.
Povratak na tlo
možda je sramotan.
Povez na očima poželjan
kada se zavjese raskrile.

KRAJ PRESTOLA

„Gotov je!”, čulo se više poklika uglas.

Bila je okružena delom svoje svite i potpunim beznađem. Strah joj je obuzeo telo i polako naćinĳao njenu svest. Poćelo je da se mraći.

„Vaše velićanstvo...”, sa nedovoljno dobro prikrivenim strahom u glasu obratio joj se oficir na konju. Vojska je padala svuda unaokolo.

Njegove reći su se izgubile u teškoj kopreni parališućeg mraća koji je gutao sve. Svet je poćeo da se okreće u sumanutom kovitlacu, iz kog je poćelo da probija sećanje na prethodne živote i prethodne smrti. Ona je ovo već prolazila!

Mrak.

Klik bravice na drvenom kovćećiću.

Tumbanje.

Tišina.

„Sutra opet kad malo mine sunće”, rekao je sa osmehom velemaĳstor Kalemegdana svojim sedim prijateljima dok se nejednakim koracima usporenim koksartrozom levog kuka gegao ka Francuskoj ambasadi, noseći štap u jednoj ruci i drvenu kutiju šaha ispod druge miške.

ТАКО ТРЕБА

Ако ти јаве да ме више нема,
да су ме развејали ветрови равнице,
да су ми крила украде птице
и да ми се нектар живота расуо по цвећу,
веруј,
јер, кроз животне трновите путеве
само понекад имитирах срећу
и цртах осмехе ведрим бојама неба.
Не тугуј, то тако треба.
Треба да остане део мене
у сваком пољу, у цвету,
у птици и сунцокрету,
у искричавом одсјају јутра.
Где год ти поглед скрене
видећеш мене.

ДЈЕДОВ ВИШЊАК

Још увијек се сјећам к'о да бјеше јуче
дједовог вишњака иза старе куће,
с прољећа раног кад вишње процвате
цијелога села пчеле се сјате.

Весело зује и полен купе
а дједа срећан посматра с клупе.
Запали лулу па дјецу зове:
„Видите л' дјецо ви вишње ове?

Рађаће плодове сваке године
сочне и крупне, чувај их сине!
Кад мени последња звона одзвоне
умјесто мене остаће оне”.

Умро је дјед, вишњак не цв'јета
плодова нема ни једног љета,
свакога дана суше се гране
бехара нема да на њих бане.

Ни пчела нема да саће пуне
дједове сузе с неба се круне.

ДОБРА НАМЕРА

Немирни сан ме је протерао из кревета. Неки дечак је хтео да ми уручи коверат са веома чудном марком. Али није стигао до мог стана.

Истрчим из кревета и, након што сам спремила и обукла одећу, идем у куповину.

Ставке написане на листићу стављам у корпу. После плаћања одједном осетим нечију руку у џепу. Толико га притиснем да ми новчаник испадне из длана малог лопова, старог једва десет година. „Пусти ме ти!” тамнооки дечак ме је заповеднички боцнуо. Међутим, ја чврсто држим танку ручицу.

Изашли смо из продавнице у тишини. Након тренутка неизвесности, прихватио је мој предлог и кренули смо у школу. „Како се зовеш?” питам га успут. „Добромил Добрак”, несигурно је одговорио мали лопов, а ја сам покушала да потиснем осмех. „Надам се да ћеш једног дана бити поносни носилац свог имена”, у мислима сам се молила за лепу будућност дечака.

Вратила сам књигу колеги и показао малом бегунцу његове вршњаке како се брчкају после школе. Објаснила сам му како им иде у школи, а посебно онима који су добро припремљени за наставу.

После неколико минута поново смо сели на клупу. Нехотице сам пустила његову танку руку. На крају се привио уз мене. Вадим кутију колачића из торбе и наизменично узимамо из ње.

„Молим вас, можете ли ми дати круну? Моји пријатељи су ту и ако ништа не донесем биће лоше”, чула се тиха молба.

Чудан осећај прошао ми је целим телом. Извадила сам новчаник и извадила круну. „И ових пет круна биће за тебе. То је за добру намеру.”

„Учитељице, идемо у цркву”, саветовао ме је дечак да се ослободи малих уцењивача. „Тамо ћеш ићи испод степеница и кад седнем са њима на клупу, изаћи ћеш.” Испунила сам му жељу.

Неколико година након промене пребивалишта, на врата ми је покуцао бивши колега и дао ми коверат са маркицом евра. Пажљиво сам га отворила и открила позивницу за доделу дипломе Добромили Добраку.

U IME ČOVEKA...

Na krilima zraka,
prvih jutarnjih
dok se nebo purpurom zarudelo
a svetlost kao kroz zastor se prosejava,
dušom uzavrelo ustreptalom,
otisnula bih se niz mir okeana
i plavetnilo što izbija iz dubina,
šapatom korala milovana,
kao nimfa
sa čarobnom lirom na nekom sprudu,
sa vencem malih zvezda u kosi,
jašući plavog delfina
pred razigranim plavim jatom
jezdeći između sprudova,
dok me ne otkriju,
iz sveta bez predrasuda
spontano prispelu,
da budim, razgaljujem,
nadu ulivam
i u ime čoveka,
ljubav i mir prizivam.

MATMATA

Raspolučeni nemiri nebeskog očaja
u smenama noći i dana,
velike oči te vasseljenjske jazbine,
gde vreme svoju dimenziju gubi
sa najstarijim plemenom na svetu...
Fatimina ruka na dlanu kanom istetovirana...
Pređa sunčevih niti
i krupnooke mesečine uz bezbroj
gizdavih perli u pratnji, na vretenu,
i def od sirovog zlata.
Zarobljeno zrno peska
u srcu kamenog cveta.
Kondir iz koga se trajanje presipa
po tragovima na pesku mekšem od pamuka
što uvek horizontu nekom vode
za ono što dolazi,
što prolazi ili je već prošlo,
na prostrtoj šamiji beskraja.

ASTRALNA PROJEKCIJA

Levitiram negde između jave i sna

Neba i mora

Noći i zore

Površine i linije

Svetlosti i mraka

Reke i duge

Šume i jezera

Pustinjske oluje

I morske struje

Leta i ponora

Fatamorgane

Ili trave prave

Svetske slave

I mramorne glave

U ponor padam

Iz ponora u vis letim

Između svetla i senke

Lebdim

Mir, spokoj, tišina, milina
Miris lavande u poljani
Čuju se cvrčci

...

Luna u šumi
Smiraj letnjeg sna
Srndać skakuće

...

More mrakom zrači
Mesec masku svlači
Sviće

...

Mesec na obzoru
Vrelina pali noć
Ptice pevaju

Marija Ćirović

Zora sviće
Lagano tonem u san
Jastuk je mekan

...

Peron i klupa
Letnje je jutro toplo
Prolaze ljudi

...

Nestvarna žena
I njena sena
Vezujem pertlu

...

Letim kroz noć
Svetiljka gori jasno
Padaju svici

Širi se miris lipe
Vratnice škripe stare
Podne je već

...

Suton
Luna je nad šumom
Zec u grm šmugnu

...

Iza oblaka
sakrio se mesec
Miriše letnja kiša

...

Nebeska tavanica
Veče bleđi lagano
Nešto šuška

OHRIDSKA PESMA

Rukom dodirujem čistu vodu
Oči okrećem nebeskom svodu
Dok plovim na malom ribarskom brodu
Posmatram mirnu kotlinu i azurno plavu okolinu
Oči su retke takve boje i nekome baš lepo stoje
Ljuljuška se drveni čun,
ohridski galeb zaronio kljun
Dok plovimo tako u drvenom čunu
Galeb nosi ribu u svome kljunu
Ljuljuškamo se i vetrić topli vije se oko nas
Prozirna voda se mreška
Stari ribolovac se smeška, po bradi se beloј češka
Pogled na obalu zagonetno zove
Da prođemo kroz ulice ove
Tamo nas vode ohridske struje
Starodavni grad uz obalu tu je
Drvenim mostom hodamo po vodi
Slikamo se i pitamo kuda vodi

TRAŽIM

U travi zelenoj
U nebu plavom
U reci prozirnoj
U blistavoj rosi
Plavičastoj magli
Zvezdanoj noći
Tragovima u snegu
Neispisanim redovima
Tužnom sumraku
Letnjoj kiši
Majskim ružama
Krupnoj pahulji
Belom oblaku
Bledoj izmaglici
Prašnjavom putu

Tražim odraz nekog drugog sveta

KAD DUNAV CVETA

Dunavom plovi zelenih pupoljaka cvet
Nedavno preobrazio se svet
Dunavom voda drugačije struji
U tišini noći drugačije bruji
Reke bruj rečne trave šum
I pored reke žbun
U šipražju skriven drveni je čun
U čunu spava devojka prava
Tajne skriva u plavim očima
I ljubav u belim nedrima
Zelena oaza ostrvo ptica
Belih i crnih dunavskih lepotica
Tu nešto se dešava
Život se na reci produžava
Dugačke barže putuju
Nemirne duše lutaju
Zeleni cvetovi plutaju

MOĆ PODSVESTI

Pogledaj kroz prozor, napolju lije kiša
Ali poveruj da je za tebe ovo presudan dan-
Možda baš danas kad ne očekuješ ništa
Uhvatiš svoju pticu i odsanjaš željeni san.

Ne gledaj u sebe, tu se ne vidi ništa,
Vladaju mrak i strah i razna čudovišta.
Pogledaj kroz prozor i makar bilo sivo
Ipak je lepše no ono ništavilo

Koje ti tuga u dušu spusti.
Pogledaj kroz Prozor, nečiji topli prsti
Možda će još danas kroz kosu da ti se provuku.
Pogledaj kroz prozor i hrabro pruži ruku.

TI SI SREĆAN ČOVEK!

ČEKAM

negde me boli savest
a voda kaplje
kao iz vodovoda
sve je pokvareno

iz dana u dan
minuta mira i borbe
Bog
jesam li još uvek tvoj

tako
i momenti
postaju tamni oblaci
on mi oduzima život
lepe godine
kao voda perje
ko će mi ih vratiti?
možda sunce
kad dođu prve ptice

ТЕБИ, ПРВА ЉУБАВИ

Волио сам је као никога до тада.

Угледао сам је случајно, први дан средње школе, када смо сви били ионако збуњени и уплашени од напуштања детињства и преласка у одраслије доба.

Стајала је испред мене у реду, коса јој је мирисала на прољеће а у очима јој се огледала дуга. Волио сам је а нисам смио да јој признам. Ни школа ме није ишла то полугодиште, предавали су профе али сам их ја слабо нешто чуо, код куће ме мајка стално тјерала да једем али ни то ми није најбоље ишло, увече сједне са старим и онако озбиљно му шапатом каже:

„С малим се нешто дешава..” а стари се само онако искусно осмјехне и вели јој „...ма пусти га, добар је он...”

Можда се сјећао себе из тих времена.

Ни са другарима нисам нешто проводио вријеме, често сам мијењао фризуру и гледао да у школском ходнику стојим баш ту куда она пролази, али кад прође ја спустим главу и једва промуцам „здрavo”. Да само знате како ми је срце брзо ударало и кољена клецала! А она ме је гледала весело, румених образа и враголастог осмијеха, знала је шта се дешава али ми никад ништа није рекла сем „Гао”.

Колико сам само пјесама написао те јесени, како ми је сваки дан изгледао сунчан и ведар, свака ми је звијезда намигивала и крајишки вјетрови су ми шапутали њено име.

Пољубила ме кад сам се најмање надао, стајао сам испод ораха поред школе и сањао о њој, када се она одједном ниоткуда створила испред мене, равно је из мојих снова изашла и стала преда ме, пољубила ме благо на усне и отрчала низ школско двориште да стигне на час.

Дрхтавом руком сам чакијом урезао на орах „Србо +...” и опкружио срцем...

Много година касније стајао сам поред порушене средње школе и на изгорелом стаблу нашег ораха сам, док ми је снијег падао по коси, тражио наша имена али их више није било...

Познавао сам послије ње још много дјевојака, и многе су ме питале да ли ћу их запамтити, и ја сам одговарао да хоћу јер сам искрено вјеровао у то у том тренутку, али запамтио сам само ону која никад није питала....

У ЈУТРУ ЦВЕТАЊА

стварам мисао
надахнутог корачања
у лепршању зоре
бољитак отвара моје кусписе
из свег гласа
очима свилених нити
као ружа када се проспе
рећи ће моје речи просте
или
боље
испричаће моје срце
пред вама
корачам
не
ја жудим
и својом жудњом се трудим
просто летим озарена
сатенским уздасима
као када замирише
кајсија
на уснама.

TEBI II

K'o krunu na glavi, pesma nosi ime
Poslednjim rečima krunišem je snažno
Ali ovog puta odredište znam već
Na njemu stoji tvoje ime odvažno.

Jer nešto postoji i ne da mi mira
Pa posvetu prvo poklanjam tebi
Pošto reči krasne da teku bez cilja
Srce moje da dozvoli to ne bi.

Možda ne znam gde one me vode,
Na neke neznane, daleke rute
Gde ljubav i sreća, ruku uz ruku
Ponosno, dično i spokojno ćute.

A ako neko uzme i pita
Što mi to treba i šta činim sebi?
Da mogu još bezbroj hiljada puta
Svaku bih pesmu posvetila tebi.

SVJETLOSNE GODINE

Dobila sam na poklon knjigu „Što sve žene znaju o muškarcima”. Knjiga koja se čita u jednom dahu, od prve do posljednje stranice, jednostavno se ne ispušta iz ruku. Mislim da nikad brže nisam pročitala neku knjigu. Nije ni čudo, ovo je knjiga po sistemu „spala knjiga na dva slova”, a ova je negdje usput izgubila i ta dva...naravno, praznina od prve do posljednje stranice.

Stvarno, što mi to žene (ne)znamo o muškarcima? Ili, što li to oni znaju o nama? Na vagi neznanja, koja bi strana prevagnula?

Mora da je udaljenost od Venere do Marsa zaista velika, zapravo, sve sam više sigurna da su za sve krive te nesretne svjetlosne godine, jer kako inače jednom Marsovcu objasniti potrebu Venere da kupi baš one cipelice koje joj se smješkaju iz izloga, iako kod kuće ima već nekoliko takvih sličnih, ali ove su za nijansu svjetlije i sa nekoliko milimetara kraćom petom? Previše je on svjetlosnih godina udaljen da bi razumio tu nasušnu potrebu. Ili kako da Venera razumije da mu uopće nije važno da li će boja čarapa i boja majice biti kompatibilne? Neoprostivo. Opet te svjetlosne godine...

Eto me opet na početku; prazna, neispisana knjiga sa početka ove moje pisanije ispred mene, strpljivo čeka da joj udijelim koje slovo...a meni vaga, zapravo prevagivanje nikako ne izlazi iz glave. Neće prevaga ni na jednu stranu. Smirila se. Utišala. Strpljivo čeka prosvjetljenje Venerino i Marsovo priznanje. Jednaki smo. U miligram.

A knjiga? Čini se da joj je suđeno da ostane prazna.

MJESTO POD SUNCEM

U mojim venama led sibirске zime
U grudima bezdan praznine;
Tapkam u mjestu
Po kaljuži loših odluka gazim
Kao plamen svoju sjenku
Pod ovim suncem mjesto tražim.

I pitam se zašto, zbog koga i čega,
I koje lice ovo strpljenje ima;
Da li je vrlina, mudrosti odraz
Ili alibi kroz koji nemoć kukavica skriva.
Pitam se, nakon svega, vrijedi li dobrota,
Pitam se, dok čekam svog izgubljenog Godota.

BUĐENJE

Otvaram oči. Osluškujem tamu.

Još jedno svitanje, još jedan zvuk budilice...

Još jedna želja da se okrenem na drugu stranu i ne dozvolim prvim zrakama novog dana da me dodirnu i ponesu u svoja bespuća.

Sumnja.

Opet je tu, opet se rađa. Sumnja u vlastito biće i smisao vlastitog bitisanja.

Biti solo putnik uz opasnost da se izgubimo putujući ili biti sljedbenikom dobro organiziranog čopora utabanih staza, te istovremeno postati zatvorenikom nametnutih nam gabarita?

Margina ili okovi...

Izopćenost ili prihvaćenost...

Raširiti krila ili svjesno postati zatočenikom svojih neiživljenih snova?

Možda ipak...

Neka budilica odradi svoj posao, neka mi sunce obasja lice i otjera sjenke.

Novi je dan...i nova prilika da ga pretvorim u još jednu novu (ne)priliku.

NEVASPITANJE

Da li se i vama ovakve stvari događaju u poslednje vreme? *Devojčice u tramvaju se smeju glasno i vrište... Putnici se zgledaju, jedna žena se mršti. Ne ustaju da mi prepuste mesto, iako stojim sa štapom kraj njih. Gledam dečka na stanici koji baci kesu od čipsa na asfalt... Između parkiranih automobila, ide mi momčić u susret i, na najužem delu, ne staje, ne sklanja se, čak me i malo gurne... Jedva se prihvatim za neki retrovizor... Kad sam bio mali – znalo se šta je red. Moji roditelji su me učili da budem obziran prema svima. Još mi je u uspomeni kad se mama vratila sa roditeljskog i silno me izgrdila jer je od razredne čula da sam se nedolično ponašao. Drugi put, tata me je nagrdio jer sam na slavskom ručku glasno upadao ljudima u reč. Rekao mi je „To se ne radi!” i to je bilo dovoljno da zapamtim za ceo život. To se ne radi. Na trotoaru je gužva ispred pekare. Kroz masu sveta devojčica vozi bicikl. Neka baba i ja se pridržavamo... U pekari neki dečko se promuva pored nas troje govoreći „Da platim, žurim na čas.” Danas mi se čini da više niko ne vodi računa o tome „šta se ne radi”. Roditelji današnje dece su odrastali 90-ih i tada su njihovi u kući imali veće brige. Nevaspitana deca su tako postala nevaspitani ljudi koji ne vaspitavaju svoju decu. Škola može da nas nauči koliko je 2+2 ali ne lepom ponašanju. To kućno ne-vaspitanje ima povratno dejstvo i na školu pa đaci vređaju profesore i izmiču stolice nastavicama, a ovi nemaju ni načina ni volje da balavurdiju prevaspitaju. U liftu slušam tri dečaka: najsitnijem je svaka druga reč psovka. Ja te reči nisam znao kad sam bio dete. Srećan uđem u stan gde živim sam, star i umoran od nevaspitanja koje me okružuje. Moji unuci su Australiji, ne viđam ih često i pomišljam „Da li ih moja ćerka vaspitava bolje?” Jel se ovakve stvari i vama dešavaju? Jel preterujem?*

BOEMSKE VEČERI

Svoje boemske večeri čuvam samo za sebe,
jer tako prečicom razmišljanja odmaram dušu.

Literarna snaga golica me i grebe,
ćutim u vedrini, ne osećam realnosti sušu.

Genijalnost uma svakom čašicom sve je veća,
loš kompromis citata u glavi čujem.

Boem lakoće razgovora, svega se seća,
moćne mitove besmislice počinjem da kujem.

Nisam ogorčen nepoznanicom mnogih stvari.
Simbolično, ali striktno držim se reči.
Izostanak pritužbi na ponašanje ima svojih čari,
težak teret razumevanja, nikad se ne leči.

Boemske večeri samo su moje,
Za njih mi nije potrebno dvoje.
Boemske večeri moje su samo,
Meni je najboje negde tamo....

РЕНОВИРАЊЕ

Разбила сам сва огледала,
оборила поглед, прогутала срчу.
Топли напитаk саставља утробу.
У самоћи крваре очи.
Метаморфоза се ближи:
погледи спаситеља и пријатеља
поздрављају ме изнутра,
емотивну потребу и мотивацију
реализују позивом
на реновирано игралиште.

ILIJEVKA – TO JE IME NAŠE NADE

Na granici su me zadržavali četiri sata, a izbegao kao dete od šest godina. Da nisam možda i ja u spisku zločinaca? U cister-ni za đubre su me uvili u dva ćebeta i ubacili unutra džakče još nedozrelih ilijevki, čiji se miris uhvatio u nemilosrdni koštac sa preostalim smradom nedovoljno oprane cisterne... i beži! I upi-šao sam se i sve se na meni osušilo. I još jednom sam se upišao i još jednom se sve, onako na meni, valjda od straha, osušilo. A čuo sam toliko jauka i toliko plača, da bi se mogo i onerediti i to više puta, ali nisam. Kad sam hteo da prevarim sebe, šta sve to ču-jem, zagrizo bi u sledeću jabuku i tako redom. Kad smo došli do Dunava, na glavi mi je ostala još samo malo crne kosice - ostalo posedelo! Pisalo je u *Tajmsu*. I u ruci sam stiskao zadnju jabuku stare ličke sorte nabrane na brzinu pred olujom.

Na našem zgarištu čudom još jedna „upotrebljiva” nagorela greda. U sedamnaest sela u potezu! Koliko mi je poznato ja sam već peti iz ovog kraja koji rešio da se tu *vрати*.

Iznad ulaza, preko crvenih ćiriličnih, crnom latinicom na-pisano „Dućan”. Levo materijal, desno namirnice. Zagrabim jak konopac: „*I uzmi sekiru pa se besi!*” Obrusi inače stasit, a na brzi-nu oronuo čovek, naslonjen na zid kod izlaza, nudeći mi jabuku. „*Prava naša Ilijevka! Preživela je!*”

MOJA NADA U NEŽNU RAVNOTEŽU SVETA

samo još crne vrane
urežu poneko kra kra
u pitomi privid samoće
upišu novu smrt
u ne baš malu prazninu
između mene i ovog sveta

samo se još vede brane
kao u pokojnog Sartra
da ga razumeju šta hoće
kao neki osvrt
na dosta duboku daljinu
do tebe nekoga leta

čak sa moje tamne strane
iako se nada satra
ja nudim slastno voće
brižno gajim svoj vrt
čuvam kratku razdaljinu
do nežne ravnoteže sveta

Софија Кузмановска

Секогаш постои
Излез 14:21, акрил на платно, 40 x 30 cm

VOLITE ŽIVOT

- Volite život. Kao beba ste sami naučili korake. Sami naučite da koračate i sa nadom.
- Svako jutro umre stotina ljudi. Ako ste otvorili oči, to vam je poklon. Živite za danas, ne u prošlosti i ne čekajte na budućnost.
- Obraz neka vam uvek bude okrenut prema suncu - zato će senke, uvek ostati iza vas.
- Nada je čarolija. Kad znaš, da imaš sunce u sebi, problemi nisu više problemi.
- Ne gubite vreme se osobama, koji su vam kočnica. Ne zaboravite nikada one, koji su vam pomogli, da se dignete, kad vam je bilo teško.
- Svako jutro se pogledajte u ogledalo. Poklonite osmeh samom sebi. Tu je početak traženja ljubavi.
- Niko između nas nema lak život. Promenite svoje rane u mladost.

NA RUBU MORA

Na rubu usana osmeh,
na pučinu opet dospeh
i dok more sekunde broji
i zrak uzdahe kroji
misli nam opet boji
kosmos uzdaha mojih.

Dok duša ti talase zbroji
sekunde se niko ne boji,
misli kada ti boji
more što animu ti kroji.

КЛУПА ИСПОД БАГРЕМА

Војвођанска улица бр. 3а, Бежанија, 1968. године.

Испред куће багрем, клупа, јарак и аутобуска станица.

Свакога дана моја баба Ружа, коју сам звала Мајка, и ја седеле смо сатима на клупи испод багрема. Разни људи из комшилука долазили су да чекају аутобусе. Аутобус бр. 35 је ишао за Земун, а аутобус бр. 36 за Београд.

Мајка ми је једног дана рекла: „Маро, чедо моје, посматрај. Из посматрања се све научи о људима.”

ХВАЛА ЈОЈ

ОСМЕХ СУНЦА

Ноћна киша упорно добује,
одричем се сна који ме зове,
твоја лепота душу ми милује.

Кап по кап, слива се и таласа,
позајмићу чамац од аласа,
да бродим до твојих снова,
уживам у лепоти твога гласа.

Узвишена нежност, безброј пољубаца
осликава снагу љубави у нама,
речи волим те струје у венама.

Осмехује се младог сунца сјај,
руке путене освајају рај.
Оснажен лепотом надахнућа
ослушкујем ритам наших срца.

NADAM SE

Nadam se da će doći vreme
u kome će pažnje i ljubavi više biti
u kome se nežnost neće kriti
iskrenost biti normalno stanje
na ceni biti uzajamno poštovanje.

Nadam se da će doći vreme
u kome pravo bogatstvo neće biti
u bankama već će se dušama kriti.
Nadam se svetu koji će dušu imati
svetu koji će svim ljudima prijeti.

Nadam se da taj put negde postoji,
da ga za sve nas sigurno ima.
i da ga svako od nas pronaći zna
Ne dozvolimo da nam nadu uguše
samoljubci i snove u nama da sruše.

Nadam se da j taj put nije daleko
nežnim osećanjima topline je popločan
bez zavidnosti, ljubomore - baš ugodan.
Nadam se na putu društvu, dobrih ljudi
i bliži biti radosti duše koju život nudi.

ПОРТРЕТ ПУСТИЊЕ

Све пустиње сам назвао светим,
не тече миро по костима трошним,
крв бол прашине мије.
Припремам причешће у пустом крају,
у мантији блатњавој од киша прошлих,
чекам госте у одаји плача,
дрхтећи скројен од тишине мрачне.
Свеће упаљене у провидним грудима
на пресушеним водама код извора недогореле,
песак топе на две снежне пахуље
на промењеног леда са ватреним уснама
пред народом изабран са одсутним сенкама.
Звона будна звоне као муње
у слепом призраку као вечна рана
опијени звуци пред заносом горе
на овим рукама са васкрслим прстима.
Изгорите снови, а ви чежње
у ватри вечног спокојног смеха.
О пустињо широка са очима светице грешне
написала је крај на мермерној плочи
са каменим словима као сенка моја
- у лепоти твојој заувек Те волим,

SPOKOJ

Mračna, mistična noć svojim plaštom grli grad,
Stidljivo dodirujući krošnje starog drveća,
Koje čuva neke, nikad ispričane, tajne
davno slomljenih srca...

San mi se, kao da lopov, vešto prikrada ...
Sklapam umorne oči i lagano tonem
U spokoj tog novog, samo našeg sveta,
U kom me, odvažan i lep, još uvek čekaš...

Tišina...
Neke reči zauvek ostanu na uglu usana
Čekajući pravi trenutak da budu prošaputane...
Samo oslikan tvoj lik u krajičku mog oka,
S vremena na vreme, podseti na bolje dane...

Snove dočekujem u slatkome ushićenju,
Tamo me ruka tvoja čvrsto uz sebe privija ...
I ima vremena za ljubav, za smeh i za reči,
Tonem u spokoj, jer san me od života leči ...

AMAJLIJA ZA PROŠLA VREMENA

Dodirni prstima nežno moje lice,
Kao lahor jutarnju rosu...
I, priđi... Da osetim tvoj dah ...
Pogledaj me... Onako da zadrhtim...
Da upijem tvoj pogled...
I, zatočim ga u lavirintu mojih misli...
Dodirni moje usne... Stidljivo... Ovlaš...
Kao vetar laticu ruže...
Da taj trenutak zauvek zarobim
U hodnicima svojih sećanja...
Jer jednom,
Kad nam vreme ne bude saveznik više,
I kad nam ne bude važno da l' sija il padaju kiše...
Jednom, trenuci ovi biće života vredni...
Jednom,
Kad budemo na granici stvarnosti i snova,
I kad počnu da blede lica i imena,
Ostaće otisci na mome licu...
Od tvojih dodira...
Kao amajlija za prošla vremena...

NADANJA JEDNOG VETROPIRA

Ceo svoj život Petar se nadao da će postati „nešto” i da će uz to biti srećan i ispunjen. Od malena je počeo da pokazuje različite talente. Sa samo 7 godina, zahvaljujući pomoći svog oca, počeo je da slika i da te slike prodaje u galeriji. Međutim, to ga nije mnogo zanimalo. Prešao je na muziku. Sa 10 godina je upisao muzičku školu koju je kasnije i završio. Svirao je na školskim priredbama i sličnim, prigodnim, manifestacijama. Komponovao je muziku i pisao tekstove koje su učenici njegovog odeljenja razmenjivali međusobno i prepisivali u svoje dnevnike i spomenare. Međutim, ni to ga nije držalo dugo. Odlučio je da se mane umetnosti i upisao se na studije istorije. Kada je diplomirao, radio je kao nastavnik u jednoj osnovnoj školi, ali ni u tome nije mnogo uživao. Nakon toga je rešio da i on postane nekakav menadžer. Menadžerisao je tako u nekoliko izdavačkih kuća i dobijao brojne pohvale za svoj rad, ali ni to nije išlo. Jednostavno, nije mu se sedelo po ceo dan u kancelariji. Ostavio je i to i počeo da se bavi pisanjem u kom je, takođe, pokazao određeni talenat. Ljudi su rado čitali njegove priče i komentarisali ih. Nekoliko radova mu je čak bilo i objavljeno.

Ipak, uprkos svim svojim talentima, Petra su odluke koje je usput donosio, kao i nedostatak materijalnih sredstava neophodnih za najosnovniju egzistenciju, odveli na sasvim drugu stranu od one kojoj se nadao.

РАСКРШЋЕ

Затвори се круг.
Лишће престане да шушти.
Само тамо у даљини
хоризонт ћути
као још неоткривена тајна.
Исте линије погрбљене планине
у златотиску запада.
И иста нехајна
мелодија грања
голих брега и тињавих нада.
Иста нерешена тајна.
Небеса бескрај
и смирај
као да се међ' ребра узнео,
као да су прогутана
сва безмерја овог дана
и са звоника белог рај
и бисерја
да се у груди пренео,
као крај
да се назрео
иза рубина обзорја.
Али тај трен прође
и већ се звезде одблесцима маме
и луталице купе прње снова

и тиска се међ' борове
оголела зова
и зверчица уз мајку пријања.
Само истргнуте из таме
као очи џинова
и подеране доламе
звезде
горе саме.
И од свог плешу
сијања.

Konjska griva se
raskošno viori po
seoskom putu.

СВАКА ЗБИРКА - ПИТКА

Није наодмет да се поетски гласови споје,
излишно је да се хвали како се и различитости воле
а то се најбоље види унутар збирке заједничке које.

Увек ми мило да се у њој стихом нађем,
да у срца других људи, и као читалац, зађем,
кроз многа слова радости и бола.

Богатство је велико где се емоција на емоцију наслања,
почне од поветарца, стигне до урагана,
крене од нуле, благе звуке и моћне јауке саставља.

Ничија није до краја свеобухватно испричана,
и кад се прича умањује и кад се громко велича
она вешто додирне, и неретко слама рањива срца.

Нада за странице среће узлазном линијом се креће,
стиховна молитва ковитла, кнедла у грлу стиска
а све то стане између корица мирисног тиска.

Зато наодмет није да се поетски гласови споје,
излишно је да се хвали како се и различитости воле,
уочиш сјај унутар збирке у којој нађеш и слово своје.

26.7.2022.

ЛЕПТИРИЋИ

Маја се данима осећала чудно, а када су лептирићи почели у стомаку често да јој играју, схватила је да је заљубљена. Ишла је у осми разред и Николин лик јој је лебдео у мислима, а догађало јој се већ неколико пута да га ноћу сања. Уместо да код куће учи, гледала је замишљено кроз прозор како пролећно сунце обасјава околину. Раније није приметила да је око ње све толико лепо, блиставо и чаробно. Чинило јој се да ће сваког часа полетити, док је ваздух опојно мирисао на расцветало воће и цвеће. Мисли су јој стално бежале док је у школи настава трајала, јер је Никола седео недалеко од ње. Када би им се погледи срили, лице би јој се заруменило, а смешак јој није силазио са усана. Срце би јој са радошћу јаче куцало, а викендом јој је време споро пролазило и узалуд се шетала улицом у којој је становао не би ли га случајно срела. Почетком маја је изненада упитао да ли би хтела да му помогне да уради задатке из математике. Климнула је главом опчињена његовим дивним зеленим очима, неспособна да било шта каже. Као најбољи ученик у разреду често је другим ученицима помагала да реше тешке задатке док су се припремали за упис у средњу школу. Тог дана је узбуђено бројала минуте жељно исчекујући крај часова, у нади да ће им се ускоро прсти чврсто преплести, да ће је загрлити и сигурно пољубити. Биће јој то први пољубац и прва љубав за коју кажу да се никада не заборавља. Осећала је велику срећу, јер су њени снови почели да се и на јави остварују. Пожелела је да им љубав дуго траје и да смири лептириће у њеном стомаку који су били уморни од дугог летења.

ОЏАЧАР

Моја осмогодишња унука Наталија је дошла из школе једног јесењег дана и рекла ми је да за сутра треба да наброји и напише састав о старим занатима. Учитељица их је посаветовала да им старији помогну у томе. Објаснила сам јој да су зидаре раније звали дунђери, пинтери су од дрвета правили бурад, а обућари обућу. Било је мушких и женских шнајдера који су преправљали и шили одећу. Пекари су сваку ноћу ручно месили тесто за хлеб и пекли га у зиданим фурунама у својим домаћинствима, јер државних пекара није било. Ковачи су коње поткивали и ковали гвоздене алатке. Тада сам се сетила и испричала јој један свој доживљај о оџачару и веровању да он доноси срећу. Другарица ми је рекла да је срећа стално прати и да често добија петице, јер у књигама носи неколико нити из четке оџачара. Он је обилазио куће у селу неколико пута годишње, јер се храна припремала на шпоретима на чврсто гориво чак и лети. Ишле смо тада у трећи разред и једног дана када сам кренула у школу спазила сам испред куће црну челичну четку која је била причвршћена на металној дебелој жици увијеној у три круга. Оџачар је на тавану чистио оџак, а у близини није било никога па сам одломила неколико нити и ставила их у недра, јер нисам имала џеп. Истог дана сам рецитовала песмицу за оцену која је била тешка, плашећи се да се не забуним. Надала сам се да ће ми нити донети срећу, иако су ме боцкале при сваком покрету. Добила сам петицу и једва сам чекала да се час заврши да их се што пре ослободим. Наталији сам рекла да оџачара годинама нисам видела, али да и даље има одличних ђака који уче и не поуздају се у народна веровања.

Galina Tuvaljević

Moć humora – Srđan Dinčić

Oči u oči sa nadom

OSMEH

Posvećeno Mateji i Petru

Vaše ime je Sreća
Samo sa vama opet sam dete
mogu da letim i
najlepše se smejem

Sačuvaću ovaj osmeh
za neke kasnije dane
kada krilo postane tesno
a ruke slabe da vas podignu
Kada vreme povije moj stas
i pogled ne može dopreti do vas

Sačuvaću ovaj osmeh
za neke kasnije dane
ako mi ga godine oduzmu
da ga izvučem iz sećanja i opet
poklonim vama
Zagrljaji moji najdraži

NIJE DA NIJE

Ne krivi je, nije znala bolje
Niko joj nije pokazao...
Ona je to onako po svome...
Samouko, pomalo trapavo
Tako je naučila i da hoda
sa srcem ispred nogu
pa se i sada na ravnom sapliće
a po kamenju pleše
Kada treba da plače ona se smeje
a suze joj od radosti teku,
I to je pobrkala jer niko joj tugu nije terao
ni suze brisao
Ali se zato najlepše smeje,
kao da bolu inat tera
a suze oboji bojama svoje radosti
pa se kao duga
niz lice iz oka slivaju
Ne zato što ona hoće tako
Već drugačije ne zna
I nemoj misliti da te nije volela
Jeste!,
Onako po svome najbolje kako je umela
Pokazala ti je to na sto svojih načina
I možda nekad šapnula tiho u sebi,
da niko ne čuje
Ne krivi je
Nije znala drugačije
Jer niko joj nije....

- * Svako „videćemo” je puno nade da pokaže nešto lepo i dobro, šteta što ne ume svako da vidi na tu daljinu.
- * Mnogo toga dolazi iz glave, ali ipak, sve potiče iz srca.
- * Kada shvatiš da brzo i dobro ne idu zajedno, postao si štrpljiv.
- * Govoriće ti kako si previše dobar, samo da bi za svoju lošu narav napravili više prostora. Tvoje dobro po njih je loše, zato ga od sebe guraju.
- * Kad imaš osećaj da će te neko ostaviti, osećaj te ne vara, samo ti daje korak prednosti.
- * Drugi si, zato što se nadmećeš sa drugima. Oni prvi takmiče se uvek samo sa samim sobom.
- * Ne, ne ostavlja niko zato što ga previše voliš! Odu kada počnu da ih guše istine koje kriju u sebi, a nisu o tebi.
- * Neko će te voleti više, neko manje, ali niko te ne može voleti baš onako kako ti to očekuješ. Zato i kažu da očekivanja prevare. A u stvari sam prevariš sebe tražeći dokaz da si vredan ljubavi, zaboravljajući najbitnije, da je jedina prava mera ljubavi to koliko ti voliš.
- * Ne razmišljaj o starenju i godinama. Svi starimo podjednako. I ne brini... Uvek ćeš biti star za sve ono što je bilo, ali mlad za sve ono što tek dolazi.
- * Najviše se zaljubiš kad ne očekuješ. Najduže voliš, isto, kad ne očekuješ.
- * Obično se uspavam gledajući prazno mesto u krevetu pored sebe. Noćas gledam u plafon... Dobro je! Nečemu se nadam. Nada je znači još uvek tu.
- * Dok se plašiš onoga što želiš možeš samo da sanjaš.

teret(ana)

Jačam grudi
da na njih sleti
obraz, ili možda
opet teret
mojih zabluda

PROSIDBA

Možda moj kišobran nije dovoljno veliki
Oboje bismo pomalo pokisli
Možda ni ćebe mi nije toliko dugačko,
ozebli bismo pomalo sigurno
Možda nema u stanu mome
Prozora dovoljno da sunce nas okupa
Možda i nije dobro
Što štrčim izvan kalupa
I nisam ko dve druge.
I možda naši putevi
Nisu uvijek istog smijera ni pravca
Al znam da, kad god poželiš
Čuvam za tebe milion poljubaca.

КРАЈ БЕЗ ДАТУМА

Нико не зна колико сам плакала тога дана
Помислих да одем на гробље
И прикључим се некој од сахрана
Да ме нико не пита зашто сузе лијем
на гробљу сам, не морам да их кријем
Али, зашто сузе лијем?
Бол је дошла касније, након олакшања
кад сам прошла фазе шока и покајања
Ти - мамина маза којој увек нешто фали
Психотични нарцис који се стално жали
Богу хвала и то је прошло,
не догодило се ни душманима
да било ко са тобом нешто има
Али, некад случајно у мислима
дођем на наше место
и фали ми, додуше ретко,
оно твоје блебетање и ресто
Фале ми они тренуци разума
између јесење кише и твога фатума
и нашег краја без датума

AUTORI - АУТОРИ

ДУШАН СТОЈКОВИЋ

Рођен је 27. јуна 1994. године. Живи у Грделици. Објавио је збирку поезије „Ниси проклета – на груди ушло, на груди изашло”. Заједно са Јеленом Сарић Цветковић оснивач је Удружења МУК (Млади Уметници Културе), члан је Удружења Слободних Уметничких Душа (УСУД 016), Удружења БУКА, Међународног удружења књижевника и уметника ГОРСКИ ВИДИЦИ, као и Међународне коморе књижевника и уметника ЦИЕСАРТ са седиштем у Шпанији.

БОЈАНА МАРКОВИЋ

Рођена је 14.06.2003. године у Зворнику. Основну школу „Вук Караџић” и Средњу школу „Милорад Влачић” завршила је у Власеници. Написала је двије збирке пјесама: „Правда за животиње” у издању Културно издавачког центра „Српска кућа” из Пожареваца и „Аморова стријела” у издању Независног издаваштва „Пресинг” из Младеновца.

СТЕФАН ВУЧЕВСКИ

Рођен је 22. октобра 1991. године у Вршцу. Још као дете је волео да смишља разне приче, па је своје „романе” писао у свескама. Није му било јасно зашто то нико није желео да чита, али га то није обесхрабрило да настави да пише. Објавио је збирку твитова „Вучевсковање”, роман „Плава се слаже са црвеном”, роман „Распадање”, комедију „Пресудан викенд” и збирку поезије и прозе „Забавна слова”. Свих пет књига су у издању *Креативне радионице Балкан*. Од зборника, до сада је учествовао само у зборницима *Креативне радионице Балкан*: „Зборник успомена”, „Зборник за незаборав” и „Зборник маште”. Прогла-

шен је за НАЈ аутора „Зборника успомена” и то је његова прва награда. Написао је све књижевне форме које је сматрао битним за свој циљ да буде комплетан писац: романе, новелу, драму, афоризме, флеш приче, приповетке, хаику песме, епску песму, лирско-епске песме, елeгије, хумористичке, сатиричне, описне, мисаоне, љубавне, социјалне и родољубиве песме.

JASMINKA NIKOLIĆ ex BRDAREVIĆ

Рођена је 1959. у Тuzли. Завршила је гимназију у Тuzли. Studирала је Вишу туристичку школу. Godine 1993. tokom rata у Bosni, seli se у Aleksinac sa porodicom. Tu i danas живи. Poezijom и prozom se bavi već dugo godina. Učestvovala је на raznim konkursima и dobijala nagrade. Njene pjesme и kratke приче su štampane у: *Zborniku čuvara tradicije*, *Pišem srcem*, *Zbornik čuvara prirode*, *Zbornik za nezaborav*. Dobila је nagradу od „Kreativnog pisanja” за prozu и poeziju. Učestvovala је на mnogim konkursima и dobijala nagrade. Piše prozu, kratke приче, eseje. Poezija је ljubavna, religiozna и rodoljubiva. Majka је uspešne dece, sina и ćerke и baka svojim unucima. Pisanje је njen život и strast. Radost života dobija kroz pisanje.

ЈОВАН БАЈЦ

Јован Бајц рођен је 13. јула 1976 год. у Аранђеловцу. У родном граду завршио је основну, а у Младеновцу Техничку школу. Од ране младости бави се писањем поезије, коју и објављује по школским и локалним књижевним часописима. Осликавајући реалну слику Србије кроз сва времена, ствара поетски роман *Ватрено оружје* (2003), чиме је доказао да поседује изузетан таленат за приповедање. Савременим романом *Распеће* (2005) потврђује своје књижевне способности, што му отвара многа врата у свету културе и уметности. Активно учествује на књижевној манифестацији *Инспирација Дунав*, презентујући своје литерарно стваралаштво по европским дестинацијама. По многобројним зборницима објављене су његове одабране песме, приче и афоризми. Из штампе му излазе и збирке афоризама *Лет беле вране* (2014) и *Земља шарених лажа* (2017), где се исти-

че бритким, сатиричним хумором. Наступа на многим књижевним манифестацијама, презентацијама књига и књижевним вечерима, укључујући и гостовања по иностранству. Добитник је дипломе на *Фестивалу сатире* у Мркоњић-граду (2014), златног одличја на *Фестивалу љубавне поезије* у Барајеву (2014) и златног одличја на *Фестивалу Поетска харфа* у Скопљу (2015), као и дипломе на *Фестивалу љубавне поезије* у Мркоњић-граду (2015) и (2016), те диплома похвала на два *Фестивала љубавне поезије* у Београду (2015) и друго. Константно је присутан у свим антологијским зборницима *Креативне радионице Балкан*, те тако најбоље презентује своје стваралаштво у земљи и иностранству. Уважени је члан књижевног клуба Аранђеловац у истоименом граду, где иначе живи и ствара.

МАРИЈА МИЉУШ

Рођена је у Книну 22.12.1992. године. Из родног Срба дошла је у Угриновце где завршава основну школу. После завршене основне школе и Гимназије у Чачку, завршила је српски језик и књижевност на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу и мастер студије из књижевности. Ради као наставник српског језика у једној основној школи у Чачку и као дописник за портал и новине „Чачански глас”. Поезију пише више од десет година, учествовала је на средњошколским конкурсима поезије када је освојила треће место на такмичењу љубавне поезије у Сомбору, као и друго место на 47. „Дисовом пролећу” у Чачку 2010. године. Писала је песме и чланке за средњошколске листове „Домац” и „Гимназион”, а сада песме објављује виртуелно на својој инстаграм страници. Била је члан књижевног клуба „Драгослав Грбић” у Чачку у оквиру којег је објављен зборник „Чачански песнички хоризонти” где се налазе и њене песме. Тренутно је члан Удружења МУК (Млади Уметници Културе). Волела би да једног дана објави своју збирку песама.

МАРИНА РАИЧЕВИЋ

Рођена је 11. маја 1968. године у Пироту. Студирала је англистику на Филозофском факултету у Нишу где је стекла диплому професора енглеског језика и књижевности. У Основној школи „Вук Караџић” у Бору ради од 1994. године. Своју прву песму написала је у трећем разреду основне школе, а први афоризам 1993. године. Добитница је прве награде ауторску загонетку на 15. Сусретима енигмата Србије у Ваљеву. У слободно време саставља палиндромске реченице, анаграме, логогрифе и загонетке. Бави се и писањем афоризама, епиграма, сатиричних прича и песама. Њена сатирична прича „Добро је” проглашена је за најбољу причу *Сатира феста* 2017. године. Пише песме и приче за децу и играчке за школске приредбе и представе. До сада је објавила пет књига „Афоризми и још понешто” (2014), „Споменар једне учитељице” (збирка песама за децу, 2015), „Лалилинт” (афоризми, 2018), „Осмех нам лепо стоји” (играчки за децу, 2020) и „Прочешљане разбарушене мисли” (афоризми, 2022). Сарађује са електронским и штампаним часописима. Заступљена је у више од неколико зборника издавачких кућа „Креативна радионица Балкан” и „Алма”.

МИЛОШ БАБОВИЋ

Рођен је у Подгорици 20. фебруара 2004. године као пето од шесторо дјеце оца Момира и мајке Светлане (рођене Вукашиновић). Ученик је 28. генерације обновљене Цетињске богословије. Његова старија сестра Маја се такође бави писањем поезије.

АНА МИЛИВОЈЕВИЋ

Има двадесет година. Писањем се бави од првог разреда основне школе. Објавила је збирку поезије и прозе „Срце априла”. Студира српски језик и књижевност. Њени радови су много пута били награђивани како у Србији, тако и ван ње. Поред тога што је студент је и мама најдивније девојчице на свету. Члан књижевног клуба „Мирко Бањевић” Параћин.

JASMINA KOKOT

Rođena je 26.05.1964. godine u Nišu. Po zanimanju profesor fizike, hemije, informatike i osnova tehnike. Radi kao nastavnik u osnovnoj školi. Nosi zvanje pedagoški savetnik. Objavljene pesme: „TI” u Zborniku „Šraf 2022”, „POSTOJIŠ TI” u zbirci pesama „U ime ljubavi”, „PESNIK I” dodeljena joj je diploma za „Dan poezije 2022”. Scuola di Poesia-School of Poetry-Delegacija Srbije, „ANALIZA” i „JEDINO TI” u zbirci pesama „Nešto najbolje”, „VINO” i „SVETI TRIFUN” u zborniku „Natoči vina ...”, na XXI konkursu ljubavne poezije „Pjesme nad pjesmama”, Klub umetničkih duša Mrkonjić grad za Najljepšu ljubavnu pjesmu „ZIMA”, „TRAŽIŠ ME” u Zborniku poezije „Šraf 2022.”, „DUNAVSKE LEDENE GROBNICE” u knjizi „80 godina racije”, „PONOVO DALEKO” u Zborniku poezije „Šraf 2021”, na konkursu povodom „Petrovaradinskih pesničkih susreta” pesma „BEZ TEBE MAJKO” jedna od tri pohvaljene pesme, Prva umetnička svemirijada dodelila diplomu za pesmu „DAN MLA-DOSTI”, Prva virtuelna umetnička svemirijada dodelila diplomu za pesmu „Odgovor na citat”, „PESNIK II” u Zborniku poezije „Šraf 2021.”, „NEMOJ DA ČUTIŠ” u Zborniku „Online poezija.” „REČI” u Zbirci pesama „Nekazano”, „KAKVA SAM ŽENA” i dodeljena diploma Scuola di Poesia-School of Poetry- Delegacija Srbije „NE MORAS” u Zborniku „Šraf 2021.”, „NE ŽELIM DA TE TEBAM, JER NE MOGU DA TE IMAM” u knjizi „Delić raja”, „ISPOVEST” u Zbirci pesama na srpskom „Jesen 2020” u Zbirci pesama „Jesen 2020” na bugarskom jeziku, „Srpsko Bugarsko prijateljstvo” „NESAVRŠENA” u Zbirci pesama „Poezofski mart” i posebna pohvala centra za kulturu opštine Knić i književnog kluba „Živadin Stevanović” za najbolju pesmu. „UMES” objavljena u „Zborniku mašte”- Kreativne radio-nice Balkan, „ZAGRLJAJ TVOJ” i „NISI” u knjizi „ZLATNE NITI ZALJUBLJENIH”, „NEK A BUDE VOLJA TVOJA”, i pesma „RAVANICA” objavljene u Vidovdanskom zborniku, „KAD ODEŠ” u knjizi NAJLEPŠE PESME, PRIČE I AFORIZMI 2022. godine.

MIRJANA ĐAPO

Rođena je 1950. u Smederevu. Završila je Filološki fakultet u Beogradu, grupa za srpsko-hrvatski jezik i književnost. Živi u Beogradu kao profesor u penziji. Objavljena dela: zbirke poezije „U bunilu”; „Tumaranje po egu”; „Grafiti po zastorima duše”; „Antigonin vrisak”; zbirke priča „Klupa za tihu raju”; „Uzdizanje vlastitog neba”; romani „Elysion”; „Sećanje – nasleđe prošlosti”; „Lady i Aziz-aga priče za decu „Put u središte bajke”; „Lepe i ružne reči”; „Cipele koje same hodaju” knjige aforizama „Talasanje po suvom”; „I vi ste tu”; „Otvori oči – zaudara”; knjiga dramskih tekstova „Možda i nije baš sve tako crno”; knjiga prikaza „U potrazi za lepotom i smislom pisane reči”; romaneskna monografija „Čuvar vatre”. Dobila je više prestižnih nagrada i priznanja; Zastupljena u antologijama i zajedničkim zbirkama; Prevođena na više jezika; Nosilac Zlatne značke Kulturno prosvetne zajednice Srbije; Član je Udruženja književnika Srbije; Član Matice srpske. Književnica godine - 2017. Izdavačke kuće ARTE.

ALEKSANDRA VUKIĆ

Rođena 2001. u Nišu, student je Srbistike na Filozofskom fakultetu u Nišu. Iza sebe ima osvojeno drugo mesto na Republičkom takmičenju iz Srpskog jezika i književnosti 2019. godine, kao i druga priznanja koja se tiču ove umetnosti. Vodi svoju instagram stranicu sa tekstovima (poezija, proza) duže od 3 godine. Članica je književnog kluba svog fakulteta, dopisnik fakultetskog časopisa *Bez limita*, dopisnik neafirmisane redakcije *7 Umetnosti*, član književnog kluba *Olovče*, kao i stalni član udruženja *Mladih umetnika kulture (MUK)*, a jedna od njenih mnogobrojnih pesama već je objavljena u *Zborniku mašte* u izdanju *Kreativne radionice Balkan*. U slobodno vreme voli da čita gubeći se u rečima velikih i večnih pisaca, kao i pronalazeći smisao u istima. Obožava književnost, fotografiju i samu umetnost. Piše duži niz godina, stvarajući u svojim rečima za sebe neki drugi i bolji svet, sa ciljem da ostavi tragove iza sebe, svoja osećanja prenese na papir i olakša emocije drugima.

AZEMINA DOKAZA KLOBODANOVIĆ

Rođena je 1953 godine u Zenici, u Bosni i Hercegovini, gdje i sad živi. Inženjerka je u penziji, udata, majka dvije kćerke koje joj podariše četvoro unučadi koja su njeno istinsko bogatstvo. Nakon uspješno završenog studija metalurgije, zasnovala je radni odnos na Metalurškom institutu „Hasan Brkić” (sada „Kemal Kapetanović”) Zenica, koji je bio njen stipenditor. Ovdje je stekla zasluženu mirovinu, a onda ušla u novi svijet, svijet proze i poezije... Autorica je knjiga proze: „Iz Inata”, „Život je Dar” i „ESMA”, publikovanih putem nekoliko online izdavača u digitalnoj i printanoj formi, na bosanskom i engleskom jeziku. Ona je autorica i zbirki pjesama: „Na Zalasku”, publikovane na bosanskom jeziku, a na engleskom sa drugim naslovom : „FROM my SOUL”, te nedavno publikovane zbirke u dvojezičnoj formi (na englesko-bosanskom jeziku) – „EMOTION GALLERY: Galerija Emocija”. Kratke priče i pjesme ove autorice nagrađivane su i publikovane u mnogim međunarodnim zbirkama, ali i u svjetskim antologijama pjesama „Rivers of Love”, „Blood on Sand”, „Poets for Peace” i „Candles of Hope - Anthology of a Thousand Poets”... a naći će se i u „HYPERPOEM” antologiji zajedno sa pjesmama od hiljadu i pet stotina poeta iz čitavog svijeta. Ovoj autorici je krajem Mart 2022. dodijeljeno i prestižno priznanje - RABINDRANATH TAGORE INTERNATIONAL AWARD za 2022. godinu, od strane tima međunarodnih sudija, putem *Indo Universe Voice of Poetry* iz Indije. Ova nagrada se dodjeljuje međunarodno priznatim autorima/pjesnicima iz cijelog svijeta u znak sjećanja na izuzetnog indijskog pjesnika, dobitnika Nobelove nagrade za književnost 1913, Rabindranatha Tagore.

ZORICA MANOJLOVIĆ

Rođena je 9. V 1977, godine u Kragujevcu. Slikanjem se bavi od 2000. godine i svojom prvom izložbom „Žena” počinje da stvara svet posebnog unutrašnjeg bića satkanog od svetlosti, boje i oblika što predstavlja njenu primarnu preokupaciju. Sam oblik i boja bivaju predmet njenog proučavanja kao i izražaja kroz ostale samostalne izložbe (15 samostalnih izložbi). Početkom 2020, posebno interesovanje posvećuje izražavanju kroz pisanje i tada nastaje ciklus slika i

pesama Fragmentui nepoznatog – slike koje prate opus pesama Dosije F – slikar na terapiji pisanjem. Živi i stvara u Kragujevcu.

BIBA MUJAČIĆ

Bosansko-hercegovačka pjesnikinja, rođena u Brčkom gdje završava gimnaziju, a 1982. u Beogradu, na Jugoslovenskom institutu za novinarstvo, završava Visoku školu za obrazovanje i usavršavanje novinara. Radila je do penzionisanja kao novinar i glavni urednik. Primljena je u Udruženje novinara BiH, čiji je i danas član. Objavljena djela: Zbirka priča: „Neke davne priče”; Zbirke poezije: „Moje pjesme, moji snovi” i „Bježim u sjećanja”, a u i u pripremi je još jedna zbirka. Njena poezija i proza našle su mjesto u više zbornika i prestižnih časopisa, dobila je više internacionalnih priznanja i prevedena je na više jezika.

CVIJA PERANOVIĆ KOJIĆ

Rođena je 1968. godine u Brčkom, BiH. Poslije završene srednje škole, u rodnom gradu, nastavlja da živi i da se školuje u Salzburgu, Austrija, na Višoj ekonomskoj školi, uporedo studirajući germanistiku, a kasnije u Brčkom, na Pedagoškoj akademiji, psihologiju. Danas živi sa porodicom u Austriji i aktivno se bavi književnim i naučnim radom. Autor je četiri samostalne knjige, dvije za odrasle: *Gdje ljubav spaja*, i *Druga strana života* i dvije dječije: *Hajde da se igramo* i *Razigrani svijet malog školarca*, a uskoro izlazi iz štampe njene peta knjiga. Zastupljena je u više desetina zbornika Srbije i regiona, ali i širom svijeta, član je i ambasador mnogih regionalnih i internacionalnih književnih udruženja i akademija i učesnik više međunarodnih pjesničkih festivala. Dobitnik je mnogih nagrada i priznanja i prevedena na više stranih jezika.

DIJANA PAUNOVIĆ

Rođena 1988. godine u Zaječaru, živi u Boru sa porodicom. Pisanjem se bavi od detinjstva. Najviše voli da piše poeziju. Njena pesma „Srećni pesnik” bila je objavljena u „Zborniku mašte” 2022. u izdanju „Kreativne radionice Balkan”

РАДИВОЈЕ В. ФЕМИЋ

Рођен је 2001. године у Беранама. Објавио двије књиге поезије, *На извору живота*, 2017 године и *Писма сокола писмоноше* 2019 године. Одрастао и завршио средњу и основну школу у Бијелом Пољу. Тренутно се налази у Подгорици на студијама Правног факултета. Гдје и живи. Члан Гусларског друштва „Петар Перуновић” из Бијелог Поља. Члан удружења пјесника, „Млади уметници културе” из Србије и Књижевног клуба „Златно перо”, Књажевац.

SARA PETROVIĆ

Рођена је у Зaječару 15. septembra 1995. године. Живи и ствара у Нишу. Завршила је средњу Медицинску школу и струковне студије на Медицинском факултету, тренутно студент прве године на Филозофском факултету у Нишу, одсек Новинарство. У слободно време пише краће љубавне price на начин само нjoj зnan. Члан је Удружења MUK (Млади Уметници Кulture).

SOFIJA DAMČEVIĆ

Рођена је 1988. године у Београду. Завршила је Филолошку гимназију, студирала је на Филолошком факултету у Београду. Пише поезију и прозу, објављује песме и приче у песничким зборницима, прозним зборницима и књижевним часописима у земљи и regionу. До сад је објавила преко 40 песама и кратких прича у разним књижевним часописима и зборницима. Добитница је неколико награда за поезију на међународним festivalима. Кроз своје песме voli да истражује духовне концепте, психолошка stanja и подсвесне tendencije čoveka. Interesuje је neraskidivi spoj umetnosti и duhovnosti, ideje о iskustvu duhovnog кроз umetnost, и razumevanje najiskonskije čovekove biti. У kreativnom изражавању joj, pored pisanja, pomažu crtanje и ples.

TAMARA DRAGIĆ

Рођена је у Banjaluci 1987. године. Прву зbirку поезије „SAM U GOMILI” објављује у decembru 2016. године. Роман „BOŽICI U VREMENU” објављује у septembru 2020. године. Зbirка haiku

poezije u pripremi. Objavljivana joj je i poezija kao i proza za djecu. Piše i književne recenzije. Lektoriše poeziju. Spoljnji je saradnik Narodne i univerzitetske biblioteke Republike Srpske, kao i voditelj književnih promocija. Dobitnica je više književnih nagrada i priznanja za poeziju i prozu, a radovi su joj zastupljeni u mnogim antologijama, zbornicima, časopisima i knjigama.

ВЕРИЦА МИЛОСАВЉЕВИЋ

Рођена је 14.06.1950.године у Смедереву. Као београдски студент на Вишој школи за спољну трговину активно је својом појављивањем узимала учешће на књижевним вечерима. Радни век провела је на пословима грађевинске и економске струке. Мада више деценија живи у свету поезије, и књижевности уопште, оглашавајући својом поезијом у зборницима и антологијама, до ове нове књиге имала је објављену само једну збирку песама – „БЕОГРАДСКЕ ЗОРЕ”, али је њоме скренула пажњу на себе као врсног песника. Нова књига поезије, која је пред вама, „ПУТАЊА ДО СЈАЈА” збирка је песама и римованих медитација из које се један број песама већ налази у признатим међународним антологијама. Члан је више поетских удружења и књижевних група које негују поетску, прозну и сатиричну форму. За поезију је добила више престижних признања и ван Србије и учесник је више песничких манифестација. У припреми је и збирка краћих прозних текстова.

ХРИСТИНА ЋОРГИЕВСКА

Е родена во 1993 година во Крива Паланка. Та е дипломиран новинар. Живее и работи во Скопје. Христина пишува поезија уште во средношколските денови. Има објавено неколку песни во стихозбирки. Ѓоргиевска е автор на драмата „Да се означиме” која во 2020 година имаше премиера во Националната Установа Центар за култура во Крива Паланка, во режија на режисерот Глигор Цветковски. Автор е на книгата „Да се означиме” која излезе во печат во 2022 година.

MILE LISICA

Rođen je 5. avgusta 1986. godine u Ključu. Detinjstvo proveo u selu Medna pored Mrkonjić Grada. U Banju Luku se doselio 1995. godine, gde i danas živi. Osnovnu školu završio u Trnu, a srednju građevinsku školu u Banjoj Luci. Objavljene knjige: *Dva metra tišine* (poezija), Grafid d.o.o. Banja Luka, 2015.; *Kada te budu vrištale ruke* (poezija), Grafid d.o.o. Banja Luka, 2016.; *Okrugla jutra* (poezija), Grafid d.o.o. Banja Luka, 2017.; *Kas sa zvezdama* (haiku poezija) prevod na: ruski, engleski, italijanski i njemački jezik), Grafid d.o.o. Banja Luka, 2018. *Ispod nedodira* (poezija), Knjižena zajednica „Vaso Pelagić”, Grafid d.o.o. Banja Luka 2019.; *Geometrija oka* (haiku poezija) prevod na: ruski, engleski, italijanski i švedski jezik), Knjižena zajednica „Vaso Pelagić”, Grafid d.o.o. Banja Luka 2020.; *Sedam grama* (poezija), Knjižena zajednica „Vaso Pelagić”, Grafid d.o.o. Banja Luka 2020.; *Molitva šume* (haiku poezija) prevod na: španski, engleski, italijanski i norveški jezik, Knjižena zajednica „Vaso Pelagić”, Grafid d.o.o. Banja Luka 2021.; *Preskočeno nebo* (haiku poezija) prevod na: španski, engleski, italijanski i francuski jezik, Knjižena zajednica „Vaso Pelagić”, Grafid d.o.o. Banja Luka 2021.; *Ne vidim žabu* (haiku poezija), Knjižena zajednica „Vaso Pelagić”, Grafid d.o.o. Banja Luka 2022.; *Izabrane pesme* (zvučno izdanje), JU Specijalna biblioteka za slepa i slabovidna lica Republike Srpske, Banja Luka, 2017. Pesme su mu prevedene na: ruski, engleski, italijanski, njemački, švedski, romski, makedonski, slovenski, japanski, španski, francuski, norveški jezik. Piše poeziju, haiku poeziju i kratke priče. Počasni član Kluba umjetničkih duša iz Mrkonjić Grada. Član Udruženja književnika Republike Srpske. Objavio svoje radove u više od stotinu zbornika, dobitnik više od pedeset nagrada na konkursima od 2016 godine.

VLADAN STEVANOVIĆ

Rođen je 23.08.1967. u Beogradu. U mladosti se uspešno bavio šahom (prvak Beograda, Srbije i nekadašnje Jugoslavije do 15 godina). Po struci je inženjer poštanskog saobraćaja i diplomirani ekonomista. Do sada je objavio zbirku pesama „Jedna obična priča” 2008. godine, zbirku tekstova pesama „U luci svemira” 2017. godine i zbirku priča, misli i pesama „Radosti i tuge iz svaštare” 2019. godine.

Njegove pesme i priče su objavljene u mnogim Zbornicima. Živi u Beogradu.

ГОРДАНА ИЛИЋ

Рођена је у Београду 20.7.1966. године. Детињство је провела у Умци, на десној обали Саве, где је завршила и основну школу. По занимању је професор разредне наставе, или како то лепше звучи и са поносом изговара, учитељица. Ради у ОШ „Стефан Дечански” у Железнику, Београд. Воли да пише. Поред доста написаних песама, од којих су неке објављене у збиркама поезије „Шраф 2022”, „Између два света”, сећање на Бранка Миљковића и збирци песама „Јефимијин круг”, аутор је и два романа; „Помоћна кућа” и „Коров”, у издању ИК „Само Корак”. Мајка је дивне девојке Катарине и супруга племенитог Владимира. Живи у Београду.

AMER SOFTIĆ

Рођен је у Сарајеву где је све школе завршио. Учесник бројних међународних књижевних сусрета, конкурса и сл. Пјесме су му објављене у књигама и зборницима: *S ljubavlju Dea, Sebiljska riječ, Tajnu reka pripoveda, Suština poetike, Garavi sokak, Eho poezije, Nešto najbolje, Isti u različitosti* i dr.

АНЂЕЛА СТЕФАНОВИЋ

Рођена у Чачку 2002. године. Пише кратке песме и приче од петог разреда основне школе.

SAMIR SULJIĆ

Рођен је у Грачанци. Ученик је четвртoga разреда електротехничке школе. Нjegова огромна љубав је писање поезије.

VESELIN MANDARIN

Члан је Банатског културног центра „Ново Милошево” и Уметничког клуба „Магично веће поезије” у Београду. Рођен је 30.04.2001

godine u Kikindi. Pisanjem se bavi od 12. godine i do sada napisio preko 5000 pesama koje čekaju trenutak da ih javno objavi. Imam pripremljene 2 knjige koje ima u planu da objavi. Prva zbirka pesama mu je predana na štampanje i uskoro bi trebala biti javno objavljena. Aktivno nastupa na književnim večerima gde čita svoje pesme. Iza sebe ima odigrano preko 50 kako školskih tako i pozorišnih predstava. Par pesama mu je postavljeno na sajtu pesnika Srbije.

DR NATAŠA DIMITRIJEVIĆ

Rođena je 16. marta 1979. godine u Leskovcu, gde je završila osmogodišnje i gimnazijsko obrazovanje. Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu u Nišu 2004. godine. Na istom fakultetu 2010. godine odbranila je magistarsku tezu pod nazivom „Značaj društvene odgovornosti preduzeća u savremenim uslovima poslovanja”. Doktorat ekonomskih nauka stekla je odbranom doktorske disertacije 2016. godine na temu „Poslovna etika, društvena odgovornost i konkurentska prednost preduzeća”, na Fakultetu za finansije, bankarstvo i reviziju, Univerziteta *Braća Karić* u Beogradu. Trenutno je šef računovodstva u Prekršajnom sudu u Leskovcu. Od 2005. godine radi u OŠ „Kosta Stamenković” u Leskovcu na računovodstvenim poslovima. Nakon toga, zapošljava se 2006. godine u srednjoj Trgovinsko-turističkoj školi u Leskovcu, gde obavlja poslove profesora ekonomske grupe predmeta. Od 2008. godine radi u Regionalnom garancijskom fondu za Južnu Srbiju gde obavlja funkciju v.d. direktora. Od 2009. godine obavlja poslove saradnika direktora za ekonomska pitanja u Agenciji za lokalno ekonomski razvoj u Leskovcu. Pohađala je 2010. *Univerzitet socijaldemokratije* (UNISD), u organizaciji *Centara za studije socijalne demokratije* i *Fondacije Friedrich Ebert Stiftung*. Tokom 2012. godine učestvovala je u obrazovnom programu „Upravljanje projektnim ciklusom u projektima finansiranim od strane EU”, *Beogradske otvorene škole*. Teme sa ovih studija su usko povezane sa etikom i društveno odgovornim poslovanjem. Angažovana je u okviru USAID projekta za reformu sudstva kao član radne grupe za *Pristup sudu*. U okviru ovog projekta učestvovala je na studijskom putovanju u Americi na temu upravljanja sudskom administracijom. Takođe, učesnica je studijskog putovanja u Brižu

(Belgiji) u okviru projekta *Speak European – Kancelarije za evropske integracije*, pri čemu je tri nedelje pohađala nastavu o Evropskoj Uniji na Evropskom Koledžu. Piše priče i aforizme koje od 2020. godine objavljuje u elektronskim novinama *Medija centar* Leskovac. Trkač – rekreativac. Udata je i majka dvoje dece.

ДИНКО ОСМАНЧЕВИЋ

Рођен у Бањалуци 24.7.1971. Писац кратких форми, афоризама, прича, пјесама, сатиричних прича и пјесама, научно-фантастичних и крими прича. Бави се енигматиком. Заступљен у двадесетак антологија афоризама, као и у неколико десетина зборника и збирки афоризама. Објавио збирке афоризама *Велики прасак* (2019.) и *Златне резерве* (2021), обје у издању београдске „Алме”. Награђиван на конкурсима и фестивалима хумора и сатире: Прво мјесто на фестивалу Смејада 2013. Прво мјесто на конкурсима за најбољи SF афоризам часописа Terra и Sci-Fi друштва Београд (2010.), Златни Афоризам 2021. Клуба умјетничких душа (Мркоњић Град) и многе друге награде и похвале. Научнофантастичне приче Објављивао је у часописима као и умногим збиркама прича. Награђен за најбољу домаћу SF причу објављену у Галаксији (2000.). Добитник Сребрне плакете *Марко Мартиновић-Цар*, за кратку причу (2022.). Пјесме објавио у више дневних новина, часописа и зборника. Награђен Сребрном плакетом (друго мјесто) на конкурсима *Муса Ђазим Ђатић*, за најбољу пјесму у БиХ 2020, као и друге награде и похвале на конкурсима. Бавећи се енигматиком, уврштен је у Лексикон загонетача Босне и Херцеговине. Дописник часописа *Шехер Бања Лука* који излази у Шведској. Пише колумне о актуелним дешавањима, за *Независне новине*. Живи и ради у родној Бањалуци.

МАРИНА МАТИЋ

Рођена је 26. 2. 2000. године у Шапцу. Студент је Фитомедицине на Пољопривредном факултету Универзитета у Новом Саду. Учесник је разних хуманитарних активности. На РТС – овом кросу одржаном у Шапцу 2016. године, освојила

је треће место. Члан је три књижевна удружења: *Горски видици*, *Друштво српских књижевница* и *Златно перо*. Њене песме редовно објављује часопис „Словословље” из Даниловграда, а текстове часопис „Топличанка”. Међу многим заступљеним радовима у бројним Зборницима, наградама и похвалама, најпоноснија је на „Златни диптихон”, који је освојила 2021. године и награду за „Најромантичнију” љубавну песму 2022. године од стране *Клуба умјетничких душа* из Мркоњић Града, на друго место на конкурс УГ Идејна мрежа – поводом конкурса „Можда спава у долини заборава” и остварења, која постиже заједно са чланицама ДСК – а.

SNEŽANA RAKOVIĆ

Рођена је 12.12.1977. године у Босанској Дубици. У родном мјесту завршава основну школу и Гимназију, а Филозофски факултет, у Банјалуци, гдје живи и ради. Удата је и мајка једног дјетета. Из хобија се аматерски бави писањем и шаље своје приче и pjesme на разне конкурсе у земљи и иностранству. Резултати тих конкурса су sljedeći: На 14. међународном натјечају за кратку причу, одломке из необјављених романа и мисаоне текстове похвалjen joj je текст „Тугу треба заскочити” у фебруару 2022. године и објављен у Зборнику „Иза прозних врата-Трагови у snijegu II dio”, у априлу 2022. године. На portalу „Lola” објављене су njene pjesme „Ona” у марту 2022. године и „Oda sun-cokretу” у мају 2022. Добитник је награде за најдуховитију сатиричну причу на конкурс „Povuci-potegni” коју додјелjuje „Klub umjet-ničkih duša” Mrkonjić Grad у априлу 2022. године. Njeni radovi су уvršteni и u: Zbornik Književnog kluba „Pero amatera” Bečej и Zbornik Književnog kluba „Dunavski venac” Borča у априлу 2022. године, „Zbornik mašte” *Kreativne radionice Balkan* („Smrt je ništa naspram prave ljubavi или Прича о љубави која заслужује да остане забилежена”), Zbirku поезије „Mostovi prijateljstva 6” Udruženja „Divan” и Zborniku „Gori lila uoči Ilina”-2022. из Pelagićeva у мају 2022. године. У јулу 2022.: У Zborniku Miloša Ristića „Šta mene nervira”-Konkursno 2022. објављена је njena pjesma под наведеним насловом. Njen rad је zastupljen и на Међународном конкурс „Poetski venac” Almanaha VDOHNOVENIE. Pjesma „Suza” објављена је у Zbor-

niku „Na talasima Nere i Dunava” Književnog kluba „Majdan” iz Kostolca. Dobitnik je specijalne pohvale konkursa Idejne mreže Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine-nacionalne zajednice za pjesmu na temu „Možda spava u dolini zaborava”. U avgustu 2022.: Dobitnik je druge nagrade za pjesmu „On” na konkursu „Olovko ne ćuti” Centra za kulturu Barajevo iz Barajeva, a pjesme „Suza” i „Vidovdanski cvijet” su joj takođe uvrštene u taj Zbornik. U septembru 2022.: pjesma „Suza” i priča „Ah, ta mala mjesta” objavljene su u Zborniku KK „Stojan Živadinović” Sokobanja. U novembru 2022.: Pjesma je uvrštena u 16 najljepših na konkursu Književnog društva „Zapis” iz Gornjeg Milanovca. Njena priča je uvrštena u Zbornik 22. Književnog konkursa „Banatsko pero” iz Žitišta. Pjesma je uvrštena u Međunarodnu zbirku poezije „Most pjesnika” Udruženja za kulturu „Nova svjetlost” Sarajevo.

ЈЕЛИЦА МИРКОВИЋ

Рођена је у Косовској Каменици, тренутно живи у Нишу. Воли да чита и обожава да пише. До сада је учествовала у *Зборнику успомена*, *Зборнику за незаборав* и *Зборник маште* у издању *Креативне радионице Балкан*. Такође је објавила једну ауторску књигу под називом „В као Победник” у издању *Креативне радионице Балкан*.

ARIJANA STANKOVIĆ

Рођена је 2011. године. Пohaђа 5. разред Основне Школе „Душан Радовић” у Бору, такође похађа и 3. разред Музичке Школе „Мiodrag Васиљевић” свира клавир. Воли да црта и слика. Такође и пише деčије песме. Учествује редовно на школским а и на разним другим конкурсима. Али njen најдражи хоби и најдраже игре су цртање и сликање.

VIOLETA PENIĆ

Рођена Марић 22.11.1974 у Вршцу (Србија). Од 1993 живи у мањвansком селу Дубље. Поезијом се бави од ране младости. Први објављивани радови су у деčијим листовима *Neven* и *Kekec*. Осим поезије пише прозу, кратке приче као и поезију намењену деци. Njene песме

su se našle u mnogobrojnim Zbornicima i Antologijama. Prevođene su i objavljivane kako u zemlji tako i u inostranstvu. Pesma „VERA” je objavljena na 11 jezika. Deo njenih pesama je objavljen u knjizi „SRCE JEDNOG PESNIKA”. Dobitnica četiri književne nagrade iz oblasti poezije. Odlikovana zlatnom medaljom Ministarstva kulture i obrazovanja Republike Srbije. Osim pisanja veliki je humanista i borac za ljudska prava. Nosilac najvećih priznanja Crvenog Krsta i Crvenog Polumeseca. Dobitnik zlatne značke jednakosti. Svoj doprinos u borbi protiv pedofilije je dala objavljivanjem romana „VRISAK UMRLOG DETINJSTVA”. Roman je proglašen za najbolji roman godine za 2020. u Severnoj Makedoniji. Pozivanjem na buđenje svesti i savesti kod ljudi daje kroz roman „GRAD NEVIDLJIVIH LJUDI”. Od 2019. je Ambasador mira IQRA SVETSKE ORGANIZACIJE ZA MIR. Rado se odaziva svim humanitarnim akcijama. Višestruko je nagrađivana i kao Davalac krvi. Majka dvoje dece.

TANJA PETKOVIĆ

Rođena 20. aprila 1974, u Beogradu, gdje i sada živi i radi. Piše aforizme, pjesme i kratke priče (bajke). Do sada objavljivala na internet portalima, kao i u nekoliko zbornika. Učestvovala na književnim večerima posvećenim humoru i satiri. Radi kao laborant u KBC „Dragiša Mišović” u Beogradu.

MILAN MILUTINOVIĆ

Milan (Vojislava) Milutinović rođen je 4.12.1966. godine u Beogradu, gde i danas živi i stvara. Diplomirao je na Filološkom fakultetu u Beogradu, na Katedri za opštu književnost i teoriju književnosti. Član je književnih klubova: „Miodrag V. Šijaković” (1988.) i „Jesenjin” (1996.), Udruženja književnika Srbije (2003.), Književnog društva „Libero Markoni” (2005.), „SKOR-a” (2011.) i Udruženja pisaca „Poeta” (2013.). Društva književnika Beograda (2013) Društva „Rade i prijatelji od (2020). Međunarodnog udruženja književnika i umetnika „Gorski vidici” (2022). Srpskog umetničkog društva Beograd (2022). Književnog kluba „Zlatno pero” iz Knjaževca (2022).

МАРИЈАНА БАБОВИЋ

Рођена је 13. септембра 1996. у Подгорици, гдје је завршила основну школу и гимназију, као прво од шесторо дјеце Момира и Светлане Бабовић. Студирала је француски језик и књижевност на Филолошком факултету у Никшићу. Заступљена је у многим међународним зборницима и монографијама, и објављивана у часописима. Аутор је збирке пјесама „Игре ћутања”.

ТЕОДОРА СТАНКОВИЋ

Студент је Фармацеутског факултета у Скопљу, рођена 15.11.1996. године у Сурдулици. Основну школу завршила у Владичином Хану, где и живи, док је Средњу медицинску школу „Др Изабел Емсли Хатон”, завршила у Врању. Забележавањем мисли и тренутних осећаја се бави у слободно време.

ALISA HAMZA ALIJEVIĆ

Alisa Hamza Alijević је Goranka, poreklom из Gore, regija на крајњем југу Kosova. Рођена је 25.7.1984. у Београду. Одрасла је у Београду, тамо се и едуковала, дипломирала у здравственој струци смер зубна протетика. 2008. г. се сели у Луксембург, где и данас борави. Пише на српском(србском) језику и горанском дијалекту. Govori: горански(maternji), српски, француски, енглески и руски. Pesme, misaoni tekstovi, priče и odlomci из romana су јој заступљени у преко двадесет међународних збирки; у појединим је првонаградјена. На 27 страница исписане поезије такође је једна од десет одабраних аутора посебног издања збирке поезије „Vatra у kaminu, 2 deo”. Njen првенac је стихозбирка „KOREN MI NEBO DOZIVA”. Zanimljivost је да је збирка двојезична; ceo sadržaj збирке је autorka у свом слободном стилу пажљиво препевала на горански говор, те time потврдила iskrenost sadržaja naslova у којем koren nebo doziva. Стихозбирка је стручно препевана и штампана и издата на енглеском језику. Prepev ове збирке на још три страна језика је у току. Pisanje јој је запажено и ocenjeno као duboko misaono, kreativno и autentično чему svedoče mnogobrojna priznanja, sertifikati, plakete, као и они који прате и kritički се osvrću на njen rad. Udata је и majka је.

ЈОВАНА БАБОВИЋ

Рођена је у Београду. Тренутно је студент српске књижевности на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Још као мала је волела да саставља песме о свету и људима око ње, али је тек недавно поново прихватила и са великом пажњом почела да разрађује свој заборављени песнички рад. У својим песмама пише о мислима које пролазе кроз бесане ноћи оних који траже место у овом испланираном свету. Од 2022. године је члан песничког удружења МУК (*Млади уметници културе*). Поред песништва, велики је љубитељ етнокореологије и црквене уметности, као и класичног сликарства.

КАТАРИНА РЕШИЋ

Рођена је 12. новембра 1990. године у Нишу. Завршила је фармацију на Медицинском факултету у Нишу. Бави се глумом и модерним циркусом. voli да пише песме и кратке приче. Није до сада званично објављивала ни поезију ни прозу, али машта о томе да једног дана напише роман.

ЖЕЉКО МАРКОВИЋ

Рођен је 1961. године у Мазочу код Фоче. По образовању је дипломирани економиста. Пише афоризме. Објавио је три књиге афоризама: „Истина о нама” (2011), „Народе, извини!” (2016) и „Живот на овим просторима” (2021). Живи у Чачку.

ЈЕЛЕНА САРИЋ ЦВЕТКОВИЋ

Рођена је 01.01.1992. године. Књижевница, књижевни критичар и лектор. 2009. године објављује своју збирку поезије „Сунчеве бројанице” под окриљем „Фондације даровитих Христифор Црниловић – Кица” из Власотинца. Од 1. априла 2021. године постаје један од оснивача и председник удружења МУК (Млади Уметници Културе), заједно са Душаном Стојковићем. У Зборнику поезије „Време је за МУК” удружења Младих Уметника Културе, поред тога што је део групе аутора, била је задужена и за лектуру и коректуру Зборника, а поред лектуре и ко-

ректуре, њена књижевна критика заступљена је у зборнику поезије „Непослушне мисли“ Жаклине Марковић Митић. Освојила је 3. место на књижевном конкурс „Крвави фебруар 1942“ Дома културе у Бојнику. Песме су јој заступљене у следећим Зборницима: Зборник радова „Крвави фебруар 1942.“ Дома културе Бојник, КУК „Перо аматера“, Зборник поезије „Породичне златне нити“, Књижевни клуб „Златно перо“, Књажевац, „ХИ међународни књижевни зборник „Нешто најбоље“, Удружење српских писаца Швајцарске, Зборник књижевних радова „Завештања 2021“, Збирка поезије младих балканских pjesника „Траг младог бескраја“, Зборник поезије удружења Млади Уметници Културе (МУК), „Време је за МУК“, *Креативна радионица Балкан* „Зборник маште“, као и у разним интернационалним зборницима попут „An International Anthology of poetry“ - удружења из Индије, Велике Британије и Аустралије, као и „An Anthology of poems in memory of Bengali poet Kazi Masuda Saleh“ – са песмама преведеним на енглески језик.

MIODRAG STOJANOVIĆ– KRLE

Рођен је 5.12.1960, однедавно живи у Новом Саду. У изданју *Креативне радионице Балкан*, izašле су njegove dvije zbirke. Zbirka поезије VI SPAVAČI и zbirka haiku поезије HAIKU NA SLIKU у припреми је и трећа zbirka по поезије.

INDIRA OMERHODŽIĆ BAKOVIĆ

Рођена је 24.03.1964. године у Брчком гдје је одрасла и веома млада започела заједнички живот са изабраником свoga срца. По занимању кројач. Дуго година се бавила тим послом добивши и етикету „мајстор свог заната. Велики је залjubljenik у folklор и dobar dio живота провела је играјући у културно-умјетничким друштвима. Од првих школских дана књига и читање омиљени су јој hобии, а папиr и оловка најbolji пријатељи. Као и већина залjubljenика у живот и умјетност, trуди се да иза себе остави траг да је била присутна на овој планети. Заступљена је прозним и poetsким радовима у више зbornика, а у припреми је и njена прва samostalна књига.

JELENA JEKA KOČOVIĆ

Rođena Stepanović, 26.08.1984 u Kragujevcu. Pohađala je osnovnu školu „Sveti Sava” u Kragujevcu, koju je završila 1999. godine za vreme NATO bombardovanja. 2003. godine, završila je srednju ekonomsku školu, takođe u svom rodnom gradu. Godinu dana nakon školovanja zaposlila se u firmi u kojoj i dan danas radi. Pesme (tada su bile pesmice) počela je da piše od svoje 10-te godine. Sada piše poeziju i kratke priče. Njeni radovi zastupljeni su u zbornicima *Kreativne radionice Balkan*, Beograd, u zbornicima *Klub umetničkih duša*, Mrkonjić grad. Njeni radovi objavljeni su i na portalu „Avlija.me” Rožaje. Njena prva objavljena knjiga je „Sasvim obična priča” (2020), u izdanju *Kreativne radionice Balkan*. Sa svojim suprugom živi u skladnom braku. Imaju dvoje dece, sina Milana i ćerku Kristinu. Živi i radi u svom rodnom gradu Kragujevcu.

МАРИЦА ЛУКИЋ

Рођена је 17.12.1965. године у мјесту Грбавци, село на благим обронцима планине Мајевице, општина Зворник. После завршене основне школе у мјесту Ораховац уписује и завршава средњу медицинску школу у Зворнику. После положеног матурског испита почиње да студира медицину у Тузли. Побједник је престижног фестивала Булка у Црвенки као изабраник од свих млађих песника као најбољи песник (избор Пере Зупца, Душка Трифуновића, Добрице Ерића...) на додели Моши Одаловићу *Добричиног прстена*. Њена поезија је уврштена у антологију српског пјесништва „Кад срце засвјетлуца” аутора Пере Зупца. Осамнаест година је члан Удружења књижевника Републике Српске. У оквиру активности општинског одбора за културу радила је на организацији манифестације *Зворничко културно љето*. Њена поезија и проза уврштена је у многе заједничке зборнике. Марица Лукић живи и ради у Зворнику, РС – ој и Србији (Доња Борина, Општина Мали Зворник). Објавила 12 књига.

ВЕСНА ЗАЗИЋ

Рођена је 1977. у Алексинцу где и данас живи. Ради као медицинска сестра у Хитној Помоћи али је поезија њена страст. Објављивала је песме у више зборника. Сопствену збирку је спремила али јој много лакше иде римовање него куцање. Нада се да ће је средити и издати до пролећа.

MILETA STAMATOVIĆ

Рођен у марту 1964. године у Plavu, pored bistre vode Plavskog jezera. Više od 35 godina živi i radi u Beogradu. Priroda, reke, jezera, odnosi među ljudima, ljubav, su mu pesnička opsesija. Na brodu i plovidbi se oseća najbolje i najlepše. Sve ono što misli o ljudima, prirodi, rekama, odnosu ljudi prema okolini u kojoj živimo sažeto je u rimama koje iz pera niže najčešće ploveći na svom brodu. Najsrećniji je kada čitalac kaže da je u nekom stihu, ili celoj pesmi pronašao sebe. Prvu zbirku poezije objavio je 2014. godine pod naslovom DA SE ČOVEK PITA, jer veruje da bi sve bilo bolje i lepše kada bi se čovek pitao. U nekoliko zbornika i književnih časopisa plove njegove pesme pisane baš na brodu inspirisane svime onim što nas okružuje.

VESNA ĐUKANOVIĆ

Рођена је 16.02.1963. године. По професији је учитељ. У слободном времену се бави писањем поезије, прозе и осликавањем свиле. Објавила је две књиге кратких прича: „Радост жуте лубенице“ за коју је добила награду *Čučkova knjiga* коју додељује Народна библиотека Branko Čučak из Хан Пијеска Република Српска (за 2016) и „Одсјај свилених нити“ (2018). Збирку песама „Можда безгрешан“ 2022. године, дар *Kreativne radionice Balkan* по избору за НАЈ аутора „Зборника деци с љубављу“. Добитник је Светосавске награде Народне библиотеке „Петар Петровић Нjegoш“ Књажевац 2018. Добитник је друге награде на конкурсима *Mitropolit Josif Cvijović - Užice* 2019. године. Треће награде *Svetosavska zvona - Beč* Аустрија 2020. Треће награде „Гаврић Борислав“ Лукovac BIH 2020. Треће награде на песничком конкурсима *Panonski galeb* Суботика 2021. године. Друге награде за

priču „Sokobanja 2022. Treće Svetosavske nagrade Narodne biblioteke „Petar Petrović Njegoš” Knjaževac 2023.

МИРОСЛАВА МИРА ДИНИЋ

Рођена је 1945. године у Кожељу, општина Књажевац. По образовању је магистар математике (дипломирала и магистрирала на Природно-математичком факултету у Београду), а по вокацији сликар. Живи и ствара у Бору. Од 2015. члан је Удружења ликовних уметника „Ване Живадиновић Бор”. Уметност је одувек била предмет њеног интересовања, прво фотографија, затим цртеж и графика, да би 2012. почео њен уметнички израз кроз сликарство. Похађала је радионицу за ликовне таленте код професорке Јадранке Вукојичић у Бору. За своје ликовно изражавање Мирослава користи цртеж, графику - линорез и сликање у техници акрилика којима представља мртве природе, портрете и пределе и амбијенте који су је лепотом или емоционално инспирисали да постану мотиви њеног ликовног изражавања. Поред потребе да путем композиција различитих предмета дочара разноликост градивних елемената од којих су израђени (текстил, стакло, керамика, воће), упушта се у врло захтевну и лако проверљиву успешност сликања портрета. Имала је две самосталне изложбе слика 2015. и 2019. године у Бору. И више групних изложби. Са УЛУ „Ване Живадиновић Бор” излаже на традиционалним изложбама: Мајском ликовном салону и Октобарској изложби у Музеју рударства и металургије 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021. и 2022. године. Излагала је на XIX и XX Међународној изложби „Жене сликари” 2021. и 2022. године у Мајданпеку. Њене слике лепе многе домове, како у земљи, тако и у иностранству.

ПЕТАР ОРОЗОВИЋ

Рођен је 1952. године у Варешу - БиХ. Дипломирао је на ФОН-у и на Физичком факултету такође у Београду. У Сарајеву је завршио Педагошку академију на групи математика-физика. Има једну објављену збирку поезије и више објављених песама

преко конкурса региона у зборницима поезије. Пише и дечије песме, кратке приче, афоризме, мудре мисли и текстове за музичке нумере. Има једну песму у *Хиперпоеми* и мудре мисли у два ранија Зборника, у *Зборнику за незаборав* и у *Зборнику машите*. Писањем се бави око седам година. Живи у Ковину у Србији.

SUZANA KNEŽEVIĆ

Rođena je u Beogradu 1986. godine. Od malih nogu pesnik i zaljubljenih u poeziju, veliki ljubitelj životinja, večiti borac za pravdu, po zanimanju policajac, po obrazovanju strukovni ekonomista, učesnik nekoliko zbornika i čest gost večeri poezije. Voli šetnju, reku, trčanje, ali i kafanu, pomalo boem kao većina umetnika. Ponosna na svoje rodoljubive, ali i ostale pesme. Još uvek nema samostalnu knjigu ali je vođena time da je najvažnije imati dobru pesmu!

ДУШКО Р. НЕДОВИЋ

Рођен 02.03.1967г. у Пријелозима, Брњаци код Светог Сомограда, од малена почео да пише за школске часописе, касније објављиван у више часописа културе, зборника и антологија. Награђиван више пута од чега најмилије „3 боема” 2022. г. у Брчком, „Дисово златно перо” и награду „Вито Николић”. Објавио двије збирке пјесама и имао десетак самосталних и заједничких изложби слика. Живи у Бијелом Пољу, Црна Гора.

ANKICA PALIĆ

Rođena je 25.5.1993. godine u Kruševcu, Srbija. Osnovno i srednjoškolsko obrazovanje završila u svojoj rodnoj zemlji, a zatim ga nastavila u Nemačkoj, gde danas živi i radi. Govori: srpski, nemački i španski jezik. U slobodno vreme, inspirisana životom i ljudima koje sreće, piše prozu i aforizme, koji su u više navrata objavljivani na različitim portalima, a posebna čast joj je učinjenja kada je pozvana da bude član udruženja „Mladi Umetnici Kulture”, osnovane upravo u Srbiji. Veliko interesovanje i pažnju na društvenim mrežama izazvali su aforizmi koje piše.

IRENA VUČKOVIĆ

Rođena je 1968. godine u Boru. Živi i stvara na Borskom jezeru. Član je ULU „Vane Živadinović”, Pohađala je školu slikanja, likovne radionice, izučavala tehnike slikanja i vajanja. Učesnik je mnogih izložbi u zemlji i inostranstvu, izlaže od 1987. godine pa do dan danas. Imala je tri samostalne izložbe dve u Beogradu i Boru. Redovno izlaže sa udruženjem za „Majski i Oktobarski salon” u Boru, međunarodnim izložbama u Majdanpeku, Argentini, Bangladešu, Peruu, Poljskoj, Italiji itd. Njena dela su poslužila kao ilustracija za više knjiga autora iz Beograda.

Iskusan je slikar portreta, mrtve prirode i pejzaža, u tehnici pastel i olovka. Svoju ljubav i talenat prema slikarstvu je ispoljila još u detinjstvu. Uživa u svakom novom danu stvarajući umetnička dela. Svaka slika nosi određenu dozu emocije, duha, lepote i privrženosti. Mnoge domove krase njene slike u Srbiji i inostranstvu. I mnoge pešničke knjige krase njene ilustracije.

ILDA ARNAUTOVIĆ

Rođena je 14.5.1980. godine u Kaknju, gdje je završila osnovnu školu i opću gimnaziju. Pedagoški fakultet završava u Sarajevu. Profesorica je razredne nastave. Živi i radi u rodnom gradu. Udata je i majka je troje djece. Autorica je pjesama u 17 međunarodnih zbirki pjesama štampanih u Bosni i Hercegovini, Srbiji, Hrvatskoj i Sjevernoj Makedoniji. Na međunarodnom književnom natječaju u Hrvatskoj osvojila je 1. Mjesto pjesmom „Jesenja pjesma”. Dobitnica je dvije plakete „Musa Ćazim Ćatić. jednu za doprinos u jačanju, podsticanju i vrednovanju stvaralaštva, kulture i tradicije BiH, regije i šire, a drugu za najbolju neobjavljenu pjesmu za djecu u 2022. godini. Dobitnica je Certifikata Balkanske pjesničke unije za kvalitet kreacije iskazan u pjesmi „Polje narcisa”. Dobitnica je pohvale Udruženja za kulturu - *Nova svjetlost* za poetsku kreaciju iskazanu u pjesmi „Buđenje” Na međunarodnom književnom natječaju „Panonski galeb” održanom u Subotici, pohvaljena je za pjesmu „Panonski galeb”. Na Svjetskoj pjesničkoj olimpijadi, održanoj u Rumuniji, u organizaciji *Svjetske književne akademije* i *Svjetskog udruženja*

pjesnika sudjelovao je sa svojim pjesmama i dobitnica je nagrade za izvrsnost u kreaciji. Tri pjesme su joj zastupljene u Antologiji savremene bosanskohercegovačke poezije „Poetska sehara”. Njene pjesme su više puta objavljivali portali iz BiH, Hrvatske i Crne Gore, koji promovišu umjetnost i kulturu. Učesnica je mnogobrojnih međunarodnih književnih susreta i poetskih festivala u BiH i regionu. Organizatorica je književnih susreta i poetskih večeri u rodnom gradu i u Sarajevu u *Art kući sevdaha*. Napisala je recenzije za dvije zbirke pjesama. Dobitnica je Diplome za uspješan i predan mentorski rad na Međunarodnom književnom natječaju za djecu „Dječije carstvo”, koji se održao u Banjaluci. Autorica je zbirke pjesama „Miris čežnje.

МОНИКА УРОШЕВИЋ

Добитник је многобројних награда и признања, пре свега из језика и књижевности, а затим и на такмичењима из певања. Студира медицински факултет у Нишу. Учи турски језик. Члан је Удружење МУК (Млади Уметници Културе)

MARINA RAKIĆ

Rođena je 1981. godine u Boru. Profesionalno se bavim osiguranjem, a od detinjstva je zaljubljenik u pisanu reč. Živi i radi u Čupriji.

ЈАРОСЛАВ КОМБИЉ

Рођен је 1944. године, у Старој Дубрави, БиХ. Од 1946. год. живи у Врбасу. По занимању пензионер, по струци дипл.инж. техн. - мастер. У младости писао песме на српском, украјинском и русинском, и објављивао по часописима. Након заснивања породице није се активно укључивао у књижевни живот. Од 2001. год. бави се преводилаштвом. До сада су објављени преводи 6 романа, по једна збирка песама, драмских текстова и есеја, те преко 400 песама и 200 афоризама по разним часописима и порталима. Преводи са украјинског и руског на српски, те са српског и русинског на украјински. Песме и приче (записе) пише спорадично. Члан је Националног удружења украјинских писаца.

DANIJELA VUKSANOVIĆ

Rođena je u Beranama, 8.1.1998. godine, kao drugo dijete u svojoj porodici. U Beranama je završila osnovnu i srednju školu, kao uzoran đak, nakon čega se iz rodnog grada odselila kako bi nastavila svoje dalje školovanje. Pisanje joj je, pored muzike, velika ljubav. Smatra da se pisanom riječju može stvoriti i oživjeti jedna prava bajka i da kroz pisanje život bajka postaje. Poezija je posebno more kojim voli da plovi, pored tekstova i priča koje takođe piše. Misli za sebe da je amater koji će se jednog dana, a nada se uskoro, pretvoriti u afirmisanog pisca. Glavni motiv za pisanje joj je ljubav, najlepša i najveća emocija koju čovjek može u sebi da nosi.

MILAN NEDIĆ

Rođen je 1976. godine u Olovu, BiH. Završio je Šumarski fakultet u Beogradu. Objavio je četiri zbirke pesama: *Čekajući da prođe*, Književna omladine Srbije (2005), *Hronika jednog proljeća*, samostalno izdanje (2020), *Hronika jednog ljeta*, samostalno izdanje (2020), *Hronika jedne jeseni*, Nova Poetika (2022). Zbirku kratkih priča *Trinaest godina* objavio je 2021. godine u izdanju Nove Poetike. Pesme i priče su mu objavljene u nekoliko zbornika. Član je redakcije izdavačke kuće Nova Poetika. Živi u Beogradu.

VALENTINA BERIĆ

Rođena je 1985. godine u Kninu, u Hrvatskoj. Dio osnove škole završila u Đevrskama pokraj Knina, a ostali dio u Valjevu gdje je završila i srednju školu. Studirala je na Poljoprivrednom fakultetu u Zemunu; 2012. godine je diplomirala i stekla zvanje diplomirani inženjer poljoprivrede za stočarstvo. Talenat za pisanje je otkrila u školskim danima kada je počela da piše poeziju i prozu. Nakon završenog fakulteta pisala je stručni rad na temu „Ekološka poljoprivreda” za Pučko otvoreno učilište Libar. Objavljuje priče u časopisu za književnost i kulturu „Diskurs” i u književnoj radionici „Kordun”. Priča od šest riječi „Poklanjam život, neproživljen, sa istrošenim koracima” objavljena u časopisu „Enheduana” i nagrađena sertifikatom. Mnoge njene priče objavljene su u zbirkama kratkih priča i

zbornicima. Radi na romanu koji bi trebao ugledati svijetlost dana. Radila je kao lektor i korektor na zavičajnoj knjizi pjesama „U srcima gori plamen” u kojoj je prisutna i kao autor. Učestvovala je na međunarodnoj konferenciji „INAKU” instituta posvećenoj kratkim književnim formama gdje je njena priča nagrađena sertifiktom. Zastupljena u Antologiji „Suvremeno tvoreštvo za deca i mladi”. Voli fotografiju i bavi se njom.

LJILJA ANĐELKOVIĆ

Rođena je 1961. godine u Vukovaru, Republika Hrvatska. Nastavnik razredne nastave. Radi i živi u Subotici, Republika Srbija.

MARIJANA LAZAREVIĆ

Rođena je 19.6..1995. godine. Živi u selu Kusadak. Završila je Srednju prehrambenu i Višu poljoprivrednu školu. Želja joj je da objavi svoju zbirku pesama. Do sada je učestvovala na dosta književnih konkursa uključujući i: *Zbornik deci s ljubavlju*, *Zbornik čuvara tradicije*, *Panonskom galebu*, *Zvezdanom kolodvoru*, *Zlatnom peru* i drugim.

JOVANA LJUBOJEVIĆ MILOVANOVIĆ

Rođena je u Beogradu 2000. godine, gde i sada živi. 2022. godine diplomirala je na Akademiji poslovnih strukovnih studija, a trenutno je II godina akademskih studija na Pravnom fakultetu. Zaposlena je, a u slobodno vreme piše pesme i kratke tekstove, čita, bavi se astrologijom i svim onim malim umetnostima u kojima se pronalazi. Udata je i ima sina (2). Voli da kaže da je upravo njen sin njena inspiracija, razlog zbog kog je postala bolja osoba i odlučila da prigrli život oberučke. On je njena motivacija, osnov, pokretač i početna tačka svih uspeha. Do sada je učestvovala na konkursu „Zbornik - Sindelićeve čegarske vatre”, gde je i objavljena njena pesma „Godine”. Na konkursu časopisa „Avlija” pesma „General” osvojila je prvo mesto i biće objavljena u 23. broju ovog časopisa.

НАДА ХАЦИ – ПЕРИЋ

Рођена је у Призрену, 1959. године. Дипломирани је правник, судија Апелационог суда у Београду. Аутор је збирки песама: *Враћам се* (2015), *Пођите са мном* (2016) *Надалишите* (2017), *Прибежишите* (2018), *Исходишите* (2019), *Песма на дар* (2021), *Сретечки поменик* (2022), као и монографије *Запис из Призрена, са извора* (2020). Њене песме и путописи су заступљени у часописима: *Стремљење*, *Жрнов*, *Жички благовесник*, *Летопис Матице Српске* и *Нова Зора*, у зборницима Удружења писаца *Поета* из Београда, Удружења књижевника *Уметнички хоризонт* из Крагујевца, Удружења *Дунавски венац* из Београда, удружења *Знакови поред пута* из Вишеграда, Културног удружења *Златна реч*, *Српска круна* из Беча, Зборницима *Креативне радионице Балкан*, као и Зборницима *Удружења српских писаца Швајцарске*. Песма „Молитва Светом Спасу”, објављена у *Алманаху Међународног фестивала поезије у Санкт Петербургу* освојила је награду читалаца. Иста песма добила је и специјалну награду на конкурс *Бешеновска приношења*, при манастиру Бешеново у чијем је зборнику такође заступљена. Члан је Удружења књижевника Републике Србије и члан Друштва књижевника Косова и Метохије. Живи и ствара у Београду, од 1999. године. Свом завичају се враћа с песмом, прозом, добротворним радом, љубављу...

МАРИЈА НЕСТОРОВИЋ

Рођена је 10. маја 2003. године. Студенткиња новинарства на Факултету политичких наука у Београду. Још од малих ногу библиотеке су њен луна парк, а бројне награде на такмичењима у креативном писању подстакле су развој њеног стваралаштва. У слободно време чита, путује и пише нове редове. Члан је Удружење МУК (Млади Уметници Културе).

ZVJEZDANA VOJNOVIĆ

Rođena je 13.06.1962. godine u Pakracu, u zapadnoj Slavoniji. Osnovnu i srednju školu završila je u Novskoj. Majka dve ćerke i

baka dve unuke. Osnovno zanimanje krojačica. Pisanjem pesama i proznih radova počela je još u osnovnoj školi. Preseljenjem u Beograd 1991. godine sve poetske aktivnosti prestaju. U njenim kasnim 50-im budi se želja za ponovnim stvaranjem poezije, kada počinje intenzivno da piše.

SLAVICA AGIĆ

Slavica Agić (Vlaisavljević) je rođena 29.03.1958. godine u Bačkoj Palanci. Piše poezije, prozu, aforizme, satiru i pesme i priče za decu. Zastupljena je u više desetina zbornika, antologija i časopisa u zemlji i inostranstvu. Dobitnica mnogih nagrada i pohvala u zemlji i inostranstvu. Radovi su joj prevedeni na strane jezike. Objavila je zbirku poezije „Bašta života”, knjigu aforizama „Cvet bez mirisa” i pesme za decu „Razigrani kišobrani”. Član je Udruženja književnika u otadžbini i rasejanju (USKOR) Beograd, Saveza književnika u otadžbini i rasejanju (SKOR) Novi Sad, Književnog kluba „Dis” Bačka Palanka i Književnog kluba „Zlatno pero” Knjaževac. Živi i stvara u Bačkoj Palanci.

ХЕЛЕНА ПЛАХЋИНСКИ

Рођена је 05. фебруара 2000. године. Студент је факултета за дипломатију и безбедност у Београду. Објавила је збирку поезије „Аваз”. А хоби који јој се увукао под кожу одвео ју је на пут којим је мислила да никад неће корачати. Пише за онлајн часопис „Манго и папаја”, а њена песма „Мелем за психу” објављена је у Е-Зборнику удружења МУК – уМУКни. Члан је Удружење МУК (Млади Уметници Културе)

ISKRA DEJANOVIĆ

Ljudi koji je vole i koje voli u Iskrinom su svetu književnosti otkad zna za sebe, a da piše je počela od 7. godine. Učestvuje u mnogim pesničkim susretima i na literarnim konkursima i takmičenjima, a do sada je nagrađivana na: „Pesničkom pozdravu proleću”, „Pesničkim susretima dece i mladih Čukarice”, konkursu „Ljubav i

vino", „Glubočica između obala", „Malom pobjedniku". 2019. godine objavila je roman „Buntovnica", u izdanju *Nove Poetike*.

MILENKO PETROVIĆ

Rođen je 20.02.1955.godine u mestu Osječani Gornji kod Do-
boja u Republici Srpskoj. Osnovnu školu završio u mestu rođenja,
Srednju školu unutrašnjih poslova u Sremskoj Kamenici, a zvanje
pravnika na Pravnom fakultetu u Kragujevcu. Od 1974.godine radio
u policiji u Kragujevcu, gde sada provodi penzionerske dane, baveći
se amaterski slikarstvom, duborezom i poezijom. Do sada bez po-
kušaja organizovanja izložbi i objavljivanja knjiga. Prodaju slika vrši
preko suvenirnice Turističke organizacije Kragujevca, a ikona nepo-
sredno u kontaktu sa kupcima. Veliki broj slika i ikona ovog autora
našlo je mesto u domovima naših ljudi širom sveta. Kao srednjoško-
lac osvajao nagrade na literarnim konkursima, a onda se u dužem
periodu nije bavio pisanjem. Trenutno u svom opusu ima preko 400
pesama različite tematike.

DUŠKA KONTIĆ

Rođena je 1958. godine u Zenici. Osnovnu i srednju školu zavr-
šila je u Nikšiću. Diplomirala je na Filozofskom fakultetu u Nikšiću
na odsjeku za srpskohrvatski jezik i jugoslovensku književnost. Pisa-
njem se bavi još od djetinjstva. Član je Književne zajednice „Mirko
Banjević" iz Nikšića u okviru koje je objavila zbirku poezije „Ne-
mirni smiraj". Takođe je član Međunarodnog udruženja književnih
stvaralaca i umjetnika „Nekazano" iz Bara i udruženja književnika
i umjetnika "Zenit" iz Podgorice sa kojima ima uspešnu sinergiju.
Sarađivala je u mnogim zbornicima i časopisima u regionu u okviru
kojih su zastupljene njene pjesme. Nosilac je mnogih nagrada i pri-
znanja. Pjesme su joj objavljivane u antologijama širom svijeta. Živi
i stvara u Nikšiću, država Crna Gora.

NENAD MAKSIMOVIĆ

Rođen je 27.02.1967 godine u Gnjilanu, sad živi u Grockoj. Član
je Beogradskog Aforističkog Kruga (BAK), izdao knjigu aforizama

Pao mi šećer, više puta učesnik satirične manifestacije *Satira Fest i Novogodišnji Satarikon* koje se održavaju svake godine u Kolarčevoj zadužbini u Beogradu. Objavljuje u mnogim časopisima i dnevnoj štampi kao što su *Politika*, *Večernje Novosti*, *Enigmatika*, *Literarni otisak* i mnogi drugi.

СОФИЈА ВЕЉКОВИЋ

Рођена је 13.04.1946. године у Рујевици општина Сокобања. Радни век је провела у просвети-наставник ликовне културе у Босни и Херцеговини и Србији. Радови сокобањских, њених, ђака налазе се у Србији, Словенији, Чешкој, Кини, Јапану, Египту, Индији и САД. Музеј дејче уметности из Њујорка је послао шест радова њених ученика на велику светску изложбу у Вашингтону која је била посвећена стваралаштву деце света на крају II и почетком III миленијума на планети Земљи. У Њу Делхију, од 57 хиљада радова, из 130 земаља света, њен ученик је освојио сребрну медаљу. Сарађивала је у стварању објављених Хроника сокобањских села и Монографије „Природне особине сокобањске котлине” припремљене за штампу. Илустровала је штампане збирке песама и заступљена је поезијом и илустрацијама у зборницима Књижевног клуба „Соколово перо” од 2017-2021. године. Писала је и осврт на стваралаштва у зборнику „Из пера аматера” Бечеј, промотивне осврте на сликарска дела са изложби, као и промотивни осврт о књизи „Благоверна Јелена Лазарева Балшић”, научно-истраживачког рада филозофкиње Марије Маје Д. Недељковић. Стваралаштвом је заступљена у три зборника *Креативне радионице Балкан*, 2020 и 2021. године, као и у Међународним сусретима песника „Између два света”, 2020 и 2021. године, Ниш и Зборнику „Златне нити породичне”, 2021. година, Бечеј. Тренутно се бави стваралачким радом као члан Књижевног клуба „Соколово перо”.

MARIJANA PAUNOVIĆ

Рођена је у Зaječару, по занимању фотограф. На тему нада изабрала је два портрета свог најбољег пријатеља, љупког и драгог бића,

Staford Terijera. Njeno ime je Seven. Sa nadom da kod ljudi probudi ljubav i poverenje prema ovoj rasi pasa, kao i svest o njihovoj ljubaznosti i dobroti. Kao i druga bića i oni uzvraćaju ono što od nas dobijaju, a često uzvrate više. Nepravедно su na лошем гласу. Заправо сваки пас је увек бољи пријатељ човеку, него сваки човек псу.

МИХАИЛО. М ЈЕРЕМИЋ

Рођен у Младеновцу, на Преображење 1959. године, растао у Рајковцу код Младеновца, у сељачкој породици, међ мотикама и њивама, где ЈЕ и образован. Знања стицао у младеновачкој гимназији и на Архитектонском факултету у Београду. Живи и ради у Рајковцу. Повремено покуша да се прелије у реч.

НАДИЦА ИЛИЋ

Рођена је 1948.г. у Пироту, факултетски правник. Након овог рата остала је сама и живи у Београду. Члан је Управног одбора Међународног удружења књижевника ОКЛАХОМА, САД / УИнтeрнатионал Литерари Унион УСА/ у Србији, *Културе сновa поезије* Загреб, Удружења књижевника *Зенит* Подгорица ЦГ, ДКБ Београд, и сарадник књижевних клубова бивших република СФРЈ и иностранства. Кандидат је за пријем у чланство Удружења књижевника Србије. Награђивана је за своја књижевна дела у групи аутора у нашој земљи и широј регији и иностранству. У Азији је објавила две песмарице „ПРОШЛОСТ” и „САДАШЊОСТ” на арапско-српском језику где је живела више од 25 година до овог рата, јер јој је супруг радио у дипломатији. У Србији - Београду објавила је 2 песмарице на српском језику „ЗАВЕТ СИНУ” и „ЗАГРЉАЈ” 2020 г. које је уредио Културни центар „МЕСОПОТАМИА” из Београда, Сабах Ал Зубеиди ирачко-српски новинар, преводиоц и књижевни стваралаца.

ЗОРАНА ГАВРИЛОВИЋ

Рођена: 07.07.1967.године. Дипломирани правник. Живи у Лесковцу, Република Србија. Објављене књиге: *Кестенова фуга* у издању Издавачке куће *Алма* 2009.године; Електронске књиге

Бадњи дан и Дипломци у издању ИА Нова поетика 20013.године; Електронска књига Судбине двојице Јована у издању ИА Нова поетика и Аргус букс магазинес 2014. године; Електронска књига Стабло у издању ИА Нова поетика и Аргус букс магазинес 2015. године. Електронске књиге се могу бесплатно прочитати путем интернета. Радови су јој заступљени у бројним зборницима и на интернет порталима.

FRANJO FRANČIĆ

Pisatelj, dramatik, prevajalec, živi in ustvarja v Istri. V slovenskem literarnem prostoru se je prvič pojavil leta 1983 s kratko zgodbo v almanahu *Mlada proza*, njegovo prvo samostojno delo – zbirka kratke proze z naslovom *Egotrip* – pa je izšlo leta 1984. Doslej je izdal že več kot trideset knjig, to so zbirke kratkih zgodb, romani, pesniške zbirke, otroška in mladinska dela, k temu pa je treba pridati še radijske igre in dramska besedila. Njegova dela so prežeta z mladostnimi travmatskimi spomini in poznejšimi življenjskimi izkušnjami. V svojih delih Frančič teži k upodabljanju realnega življenja, odkrito in neposredno govori o temah, ki po navadi ostanejo zamočlane. Junaki njegovih zgodb so praviloma ljudje, ki jih je življenje pahnilo na rob, marginalci, izročeni na milost in nemilost ostalim. V otroških in mladinskih delih pa se pogosto loteva problematike odraščanja v neurejenih socialnih razmerah. Za njegovo pisanje velja, da ima poseben, samosvoj jezik, ki je pravzaprav preplet dveh slogov – verizma in liričnosti. Z verizmom skuša čim bolj verno upodobiti realno življenje, z liričnostjo pa izraziti delež sanj in hrepenenja v njem. Franjo Frančič se uvršča med najbolj kritične avtorje svoje generacije.

ЕВА ДРОБНА-ГЕРЛИЦИ

Ева Дробна – Герлицы је рођена 1943, Трнава, Словачка, пеникиња и уредница. Радилa је као учитељица. Предавала је у неколико типова школа. На Универзитету Ст. Ђирила и Методија у Трнави радила је у редакцији као језички уредник. Била је статутарни представник Покрета хришћанских просветних радника у Словачкој и у том својству се бавила уређивачким

радом. Приредила је за објављивање неколико антологија са свесловачких књижевних конкурса. Као песникиња, углавном пише хаику, игра и хаигу. Ово дело је објавила у међународним часописима и антологијама у Енглеској, Индији, Швајцарској, Румунији и Канади. Тренутно објављује хаику у онлајн часопису Ундер тхе Басхо. Објавила је три збирке поезије: *Јесенне замислене* (2011), *Хаику у струји живота* (2016) и *Додири душе* (2018). Уредила и објавила такође књигу *Трагање у породичном стаблу Герлицзи/ци* (2015).

ENES TOPALović

Рођен је 10.03.1963. у селу Bare, општина Goražde, БиХ. Дипломирао је језик и књижевност на Педагошкој академији у Сарајеву и струку надогradio djelimičnim studijem у Норвешкој. Члан је *Друштва писача БиХ, Друштва писача Норвешке и Друштва БиХ писача и преводилаца Скандинавије*. Добитник је неколико књижевних награда и признања од којих су најзначајније: Књижевна награда „Srebrenica”, Књижевна награда „Zija Dizdarević”, Књижевна награда ICC „Behar” (USA). Његов роман „На крају свега” је, од 106 приспјелих на натјецај VBZ-a (Zagreb) за најбољи необјављени роман 2009., изабран међу пет најбољих рукописа са подручја цијеле бивше Југославије. Роман „Сјеме у очима” је изабран међу 5 најбољих djela за награду „Hasan Kaimija” 2021. Два posljednja romana, „Ime i duša” и „99 UMIRANJA”, као и збирка прича „PRECI i POTOMCI” „награђени” су рукописи од стране Фондације за издаваштво Федерације БиХ. 2022. је награђен и Књижевном наградом „Isnam Taljić” за причу „Crno i bijelo odijelo”. Роман „Сјеме у очима” преведен је на турски, а роман „Ime i duša” се преводи на арапски и енглески, као и неке приче. Писац тренутно живи и ради као проsvjetni радник у норвешком граду Bergenu.

СЛАВИЦА МАКСИЋ

Славица Максић (1957) је доктор психолошких наука, са звањем научног саветника Института за педагошка истраживања у Београду. Има објављене приче, афоризме, путописе и

песме у новинама, часописима и збиркама у земљи и окружењу. Објавила књигу афоризама (*Од лука до стреле*, 2020, Алма) и збирку кратких прича (*Моја прича*, 2022, Нова поетика).

СТЕКА ВАНРА

Стека Ванра (Стеван Карановић) је из Београда. До сада је објављивао на српском и енглеском кратке форме, за шта је био награђиван. Објављује под псеудонимом Стека Ванра или под својим именом. Његова друга песма на енглеском језику „Needs” је била на првом месту на песничкој страници www.gspoeetry.com Збирка песама „Closed poems” му је издата у Индији а његове збирке песама „Early sonnets” и „Poems for big children” објављује издавачка кућа „Surrenderedpress” из Америке. „Anatrapress” из Америке објављује његову збирку песама „Early works”. Књижевни часопис „Write bridge” за јесен 2022. је објавио његову песму „Harm”. Песма „Нада варалица” је из необјављене збирке песама „Рани радови”. Такође има спремну за штампу збирку љубавних прича „Љубав и оне ствари 1” са елементима еротике, где еротика није сама себи сврха, него је у функцији приче и љубави чије је исходиште. Ради на књизи „Љубав и оне ствари 2”. Нада се да ће имати успеха у објављивању ове збирке. Осим тога измислио је три нова начина писања песама, које је назвао „Растући стих”, „Опадајући стих” и „Четвртаста песма”. Још увек их нема довољно за збирку и објављивање. Створио је и нови облик писања сонета, у коме понавља стихове, али са промењеним редоследом речи. Такође има спремне за штампу песме непристојног садржаја, духовите али само за одрасле, пунолетне особе.

GORDANA SARIĆ

Profesorica francuskog i latinskog jezika, autor 23 knjige, čijih se 30 pjesama o slovima uče u drugom razredu Osnovne škole u izdanju ZAVODA za IZDAVANJE UDŽBENIKA, prevodilac, organizator i voditelj brojnih kulturnih manifestacija. Član je DRUŠTVA KNJIŽEVNIKA CRNE GORE i UDRUŽENJA KNJIŽEVNIKA SR-

BIJE kao i ČLAN UDRUŽENJA KNJIŽEVNIKA ZA DJECU CRNE GORE. DOBITNICA JE NAJVEĆE NAGRADE ZA KULTURU NIKŠIĆA, NAGRADE OSLOBODJENJA GRADA „18 SEPTEMBAR”. Dobitnica je najveće nagrade za Filantropiju u Crnoj Gori, nagrade „ISKRA” ZA OPŠTE DOBRO, a proglašena je i za VOLONTERA godine. Dodeljena joj je POČASNA DIPLOMA ZA DOPRINOS KULTURI SVIJETA od Unije profesionalnih pisaca, registrovane u Ministarstvu kulture Rusije. Takođe je dobitnica prestižne nagrade ZLATNI ORAO u Meksiku, Udruženja MIL MENTES POR MEXICO i Akademije za savremenu književnost. U Rimu je dobila počasnu nagradu od Udruženja VERBUMLANDI ART i SOCIETA DANTE ALIGIERI PREMIO INTERNAZIONALE D ECCELLENZA „CITA DEL GALATEO –ANTONIO DE FERRARIS” 2022 IX EDIZIONE-ROMA POESIA STRANIERI ENCOMIO D ECCELLENZA ALLA CULTURA STRANIERA. Dobitnica je dve medalje i nagrade za IZVRSNOST I POČASNE DIPLOME u RIMU DRUŠTVA VERBUMLANDI ART, gdje je i članica POČASNOG ODBORA a i ambasador je mira CETENA DONNA. Dobitnica je nagrade ZLATNI TRAG Umjetničkog Kluba „RASKOVNIK” iz Smedereva i proglašena je PRINCEZOM OTMENE POEZIJE. Dobila je i nagradu UDRUŽENIH IZDAVAČA SRBIJE i KNJIŽEVNE KRITIKE za njegovanje klasike u poeziji. Dobitnica je prestižne nagrade „ZALOGA” Književnog Kluba „VLADIMIR MIJUŠKOVIĆ” iz NIKŠIĆA. Njena knjiga „Kraljevstvo Šigi Migi” proglašena je za NAJBOLJU KNJIGU GODINE od stručnog žirija Udruženja književnika za djecu i omladinu Crne Gore. Učesnica je SVJETSKOG KONGRESA PJESNIKA U BUDIMPEŠTI, a pozvana je na SVJETSKI KONGRES PJESNIKA u EKVADOR, SVJETSKI KONGRES U ITALIJI i GRČKOJ, SVJETSKU KONFERENCIJU PJESNIKA U INDIJI i u EVROPSKI PARLAMENT U BRISELU da učestvuje u debati o mnogojezičju. Već treći put je pozvana na SVJETSKI FORUM ZA MIR Društva za kulturnu saradnju Belgije sa arapskim i evropskim državama. Od FONDACIJE TAKEC iz Bitolja dobila je sljedeće nagrade: NAJVOLJENIJA je ŽENA 21VIJEKA i dobitnica NAGRADE ZA NAJBOLJU POEZIJU I PJESNIČKI RUKOPIS od UDRUŽENJA PRIVREDNIKA SRBIJE, POČASNA TITULA KRALJICA POEZI-

JE za postignute vrhunske vrijednosti za poetsko djelo od bezvremene vrijednosti. PJESNIKINJA GODINE 2020, nagrada ZLATNI LOVOROV VIJENAC, NAJ ŽENA 2021 GODINE, dobitnica PLATINASTE MEDALJE kao i MEDJUNARODNOG PRIZNANJA ZA STVARALAŠTVO i dobitnica SPECIJALNE NAGRADE, ŠTAMPANJE KNJIGE 2021, FONDACIJE TAKEC iz Bitolja, Takođe je dobila nagradu „SVETLONOSAC”- LUČONOŠA, DOCTOR HONORIS CAUSA, za doprinos svjetskoj književnosti. Kao pjesnik je nastupala na svjetskim festivalima u Mađarskoj, Kanadi, Belgiji, Italiji, Rumuniji, Tunisu, Maroku, a kao glumica AKADEMSKOG POZORIŠTA „SLOBODAN PRINCIP SELJO” iz Sarajeva u Francuskoj i Poljskoj. AMBASADOR JE MIRA I LJUDSKIH PRAVA CATENA DONNA u ITALIJI, PRINCEZA SVJETSKOG MIRA BELGIJSKOG DRUŠTVA ZA KULTURNU SARADNJU SA ARAPSKIM I EVROPSKIM DRŽAVAMA U BRISELU, IKONA SVJETSKOG MIRA U MAROKU I EGIPTU.

JELENA JOVANOVIĆ

Rođena je 25.12.1998. u Požarevcu. Poeziju je počela da piše još kao devojčica. Svesku u kojoj je rimovala svoje prve stihove na najrazličitije teme nazvala je *Moja prva pesnička zbirka*. Prošlo je dosta vremena od tada i u međuvremenu je sazrela, a sa njom je sazreo i njen stil pisanja, te su nastale pesme koje će ovaj put zaista činiti prvu pravu pesničku zbirku. *Karta za večnost*, pesma po kojoj je zbirka dobila ime i kojom zatvara zbirku, možda najbolje progovara o glavnom motivu svih njenih pesama – ljubavi. Sve prethodne pesme govore o ljubavi na svoj način i pripremaju nas za tu najvažniju kartu, koja može da pobedi čak i smrt: *Ako želiš da prevariš smrt / Zasluži mesto u nečijem srcu*. Ljubav je vodi kroz život i otuda toliko ljubavi u njenim pesmama. Diplomirani je profesor srpskog jezika i književnosti i student master studija srbistike na Katedri za srpski jezik sa južnoslovenskim jezicima na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, smer: Srpska filologija. Već skoro godinu dana radi kao lektor za srpski jezik u kompaniji *LINKgroup*.

PAULINA VOZAR

Rođena je čuvene Orvelove 1984. godine u Novom Sadu. Pohađala je Srednju ekonomsku školu i kurs za sistem administraciju gde je stekla zvanje Microsoft System Administrator. Supruga je i majka koja uz ćerkicu gaji i baštu rascvetalih reči. Njene pesme su objavljivane u nekoliko zbornika i zahvaljujući izdavačkoj kući *Kreativna radionica Balkan* objavljena joj je i sopstvena zbirka poezije „Na krilima sna”.

STEVAN ŠARČEVIĆ

Rođen je u Subotici 1962, gde i danas živi i radi. Pored zbirki priča „Dolazak Tame” (2014) i „Viva la revolución”(2017) potpisuje zbirke poezije „Na tragu svetlosti” (2013) i „Mehanika žrtvenog obreda”(2016), roman „Kaurinova kletva” (2014) kao i serijal „Oni su ovde sa nama” u kolaboraciji sa Lazarom Janićem („Sam, ispod šljive” (2013), „Dan posle kraja” (2017) i „Šejtanove senke”(2018)), te najzad „Kolevkine hronike” u kolaboraciji sa Darkom Savićem (2016). Višestruko nagrađivan i objavljivan po svim zamislivim i nezamislivim publikacijama u regionu. Prevođen na slovenački, mađarski, ruski, francuski i engleski jezik.

МЛАДОМИР КНЕЖЕВИЋ

Рођен је у Липници код Чачка. Пише поезију и афоризме. Објављивао у домаћим и међународним часописима за књижевност. Заступљен у заједничким књигама, домаћим и међународним зборницима, као и више антологија, алманаха и лексикона. Поезија Младомира Кнежевића је преводјена на македонски, арапски, ромски, шпански и енглески језик. Објавио тринаест књига поезије.

РАТКО ПОПОВИЋ

Рођен је 12 маја 1964. у Шњеготини Средњој, Република Српска. Аутор је пет збирки пјесама: „Претакање живота”, „Путокази”, „Сунце у завичају”, „Не дамо светиње” и „Азбучна пјесмарица”. Поред поезије пише и афоризме. Заступљен је у осам-

десет зборника поезије. Више пута је награђиван и похваљиван на разним конкурсима поезије. Неколико пјесама му је музички обрађено, међу којима је и пјесма „Молитва Богородици” у извођењу Слађане Јоловић, спот је снимљен у Жичи.

КСЕНИЈА МУХАМЕДБЕГОВИЋ

Тридесет четири године ради као учитељица. Радила пуно тога, била сарадник разних дечијих часописа, објавила две радне свеске. Објављивала песме у два Зборника. Један је „Зборник деци с љубављу”. У току свог рада по потреби настајале су многе песме, представе и приче. Песме су углавном о природи и животињама.

Др ЖАКЛИНА МАНЧИЋ

Доктор електротехничких наука, аутор је једног романа и једне књиге поезије, добитник великог броја награда нарочито за поезију. Пише љУБАВну, роодољубиву, хаику, дечију, мисаону, духовну и поезију на дијалекту. У њеним радовима има много аутобиографског. У припреми је још једна збирка поезије и збирка поезије за децу. Заступљена је у многим часописима, зборницима, интернет порталима. Бави се превођењем духовне литературе са руског а помало и неком врстом новинарства, ради интервјуе са познатим духовницима, а и раније је прилично преводила руске текстове из православне психологије. Организатор је једног духовног конкурса „молитве и причешће” у Нишу. Дуго година је била појак у цркви, води групу *Учимо црквено појање* на интернету која броји више од 5000 чланова. Била је члан многих кк али њеном темпераменту то не одговара. За песме на дијалекту добила је у Нишу, нарочито на *Преображенском појању*, све награде које су постојале, ушла у Антологију „Оратим да не патим”, такође полако припрема књигу песама на дијалекту. Пише хаику поезију у последње време, успешно и дечје песме такпђе, заправо како је истраживачкиг духа, воли да се опроба у разним књижевним формама. У плану има један аутобиографски роман, јер је њен живот био испуњен

објективним професионалним успесима али је доживљавала ужасне неправде, као и приватне тешке али вредне да се у књи-зи нађу, ситуације.

ЕМИЛИЈА ХАЈИКОВА

Рођена је 1946. Завршила је Педагошки факултет Универ-зитета Коменски. Била је наставница словачког и француског језика. У пензији се посвећује својим хобијима. Воли да чита, воли поезију и прозу. Музика јој је највеће задовољство. Увече ужива и у слободном времену, присећајући се и записујући нај-лепша искуства из детињства и младости, као и из посматраног живота својих познаника, који су јој се урезали у срце. Објавила је песме под насловом *Време сећања* (2021) и збирке приповеда-ка *Ништа није бесплатно* (2021) и *Чекај ме* (2021) *Путовање ка сунцу* (2022). На 18. години свесловачког књижевног конкурса за награду „Доминика Татарка” освојила је бронзу за приповет-ке *Пани Јудит и Бабко Багола* (2021). Њена песма *Вона* (2021) из збирке *Време сећања* објављена је у „Зборнику успомена” *Креа-тивне радионице Балкан*, Београд – Србија.

ЂУРЂИЈА ПЕРУНИЧИЋ

Рођена је 06.05.1993. године, пише поезију, поезију за децу, прозу и прозаиде. Заступљена у многим зборницима, као и добитница више књижевних награда. Живи и ствара у Пожеги.

ИЛИНКА МАРКОВИЋ

Објављене збирке песама: „Између јуче и данас” 2014. (III награда на књижевном конкурс у „Пегаз”); „Право на живот” 2016. године и „Са свитањем” 2018. - издавач Књижевна омла-дина Србије. Њене песме су објављене и у више зборника, а по позиву учествује и на песничким манифестацијама. Мото: „Ко зна циљ, пут ће наћи.”

МАРТИН МАРЕК

Рођен је 22.09.1966. у Јаношику (Банат). Завршио је Математичку гимназију у Београду и летњу новинарску школу на Палићу. До сада је објавио пет својих збирака песама. Песме су му објављиване у многим зборницима. Члан је „Креативне радионице Балкан“, Удружења писаца ПОЕТА, Песничког друштва РАДЕ И ПРИЈАТЕЉИ, Удружења писаца ДУНАВСКИ ВЕНАЦ и МЕЂУНАРОДНЕ АСОЦИЈАЦИЈЕ књижевника Бугарске-Русије-Србије. Ожењен је, отац је двоје деце и деда свом првом унуку. Живи у Београду.

МАРКО БОШКОВИЋ (1992 – 2019.)

„Марко се догодио своме родном граду, блеснуо као свитац и обогатио својом памећу и добротом ово врлетно време. Дечак који је стасавао на белопољским ливадама где су пре скоро три века његови Бошковићи заорали своју прву бразду...” Даринка Бјелица. Марко је рођен 11. 2. 1992. године у Обреновцу. Последње три године живота је провео у Америци, у Чикагу, где је и трагично настрадао 20. октобра 2019. године. Након несреће, породица је по његовој идеји штампала збирку песама „Окрајак времена” коју је издала Градска библиотека „Влада Аксентијевић” из Обреновца.

MILEVA MIHAJLOVIĆ

Kao pesnik u duši, rođena je 6. maja 1948. u Smederevu. Mada diplomirani tehnolog po struci, Tehnološki fakultet završila je u Beogradu, duhom i senzibilitetom naklonjenija je umetničkim vodama. Literarni počeci bili su joj još u osnovnoj školi, nastavljeni u gimnaziji u Jagodini, gde je provela radni vek i stekla penziju. Danas sa suprugom živi u Beogradu. Njeni rani radovi bili su ne samo zapaženi, već i nagrađivani. Posle duže pauze vratila se pisanju, a poezija joj se nalazi u više zbornika.

IVO TORBICA

Rođen je u Mostaru, u Bosni i Hercegovini, 1981. godine. Trenutno živi u Vladimirovcu, opština Alibunar. Radi kao profesor matematike i informatike i računarstva u Osnovnoj školi Prvi maj” u pomenutom mestu. Član sam Saveza inženjera i tehničara Srbije. Iza sebe ima zbirke pesama „Gladni čoveka” (2021.) „Miljama daleko” (2022.), kao i zbirku kratke proze „Odsjaj tišine” (2023.).

TEREZA KALE

Živi i radi u rodnom Valjevu, gde je završila osnovnu školu i Valjevsku gimnaziju. Diplomirala je Menadžment u kulturi, na Fakultetu za kulturu i medije u Beogradu. Objavljuje pesme i kratke priče u književnim zbornicima i elektronskim časopisima. Učesnik je mnogih literarnih konkursa u zemlji i regionu.

ТОДЕ РИСТО БЛАЖЕВСКИ

Карикатурист, хуморист, јесеист и аниматор. Рођен је 06.05.1948 године у Скопљу. Дипломирао је на правном факултету Универзитета „Св. Кирила и Методија” у Скопљу. Уметничким радом почео се бавити од 1966 године, када је у новине *Студентски збор*, објавио своју прву карикатуру. Од тада црта карикатуре, цртеже и стрипове, пише хумористичке приче, афоризме и јесеје за карикатуру, израђује анимиране и цртане филмове и слика слике. Остварио је учешће на многим међународним фестивалима. Међу њима издвајају се наступи у Белгији (Кноке Хеист) Бугарској (Софија), Естонији (Талин), Словачкој (Братислава, Пиештани), Словенији (Љубљана), Србији (Београд, Ваљево, Јагодина, Зајечар, Златибор), Ирану (Техеран), Турској (Истанбул, Анкара, Акхшехир), Хрватској (Загреб, Блато, Бјеловар, Славонски Брод), Македонији (Битољ, Демир Капија, Велес, Винаца, Отешево, Скопље, Струмица) итд. Његове карикатуре, стрипове, цртеже, хумористичке приче, афоризме, јесеје, су објављиване у новине : *Студентски збор*, *Остен*, *Македонски Остен*, *Млад борец*, *Нова Македонија*, *Вечер*, *Бирлик*, *Република*, *Комунист*, *Трудбеник*, *Просветен*

работник, Металург итд., као и часописима: *Мит*, *МК ревија*, *Корени*, *Разглед*, *Тренд*, *Огледало*, *Современост*, *Свет*, *Стожер*, *Стремеж*, *Житие*, *Виц...* у Македонији, *Зборницима Креативне радионице Балкан*, (*Зборник успомена*, *Зборник деци с љубављу*, *Зборник чувара природе*, *Зборник машите...*) – Београд, *Најкраће приче* – Београд, *Цу бокс* (Београд), *Стришел* (Софија), електронских магазина: *Етна* и *Шипак*, (Београд - Србија), *Сатираскоп* – Смедерево, *Носорог* (Бања Лука – Република Српска), *Аха-ха* (Сплит – Хрватска), *Фенамизах* (Истанбул – Турска), итд. Објавио је следеће књиге: *Нула Вавилонска* (1995), албум карикатура, *Хомо балканикус ептен занесеникус* (1999), албум политичких карикатура, *Јас сум виновен за сѐ* (2008), збирка хумореске и афоризме, *Аспекти на карикатурата* (2014), јесеи о карикатури, и *Воинственото перце* (2015) албум антиратних карикатура. Године 2014 година збирка *Јас сум виновен за сѐ* је објављена и на француском језику, под називом *Mea culpa. Јас не сум виновен за ништо* – збирка хумореске и афоризме (2018)-преведена је и на руски језик. Његова дела на македонском, су преведена на енглески, бугарски, српски, турски, француски и руски језик. Добитник је десет специјалних награда за карикатуру и шест за цртани филм.

PETAR JOVANOVIĆ

Petar Jovanović (1950.), psiholog; Objavljivao je aforizme, karikature, pesme, priče i stručno-naučne radove. Zastupljen je u zbornicima, antologijama književnih radova i katalozima karikatura. Nagrađivan je za poeziju, kratku priču, aforizme i karikaturu. Objavio je knjige: *Kako vaspitavati dijete* (Sarajevo, 1988.), *Da direktore* (Aforizmi-Sarajevo, 1989.), *Malo caka naših đaka* (Aforizmi-Sarajevo, 1990.), *Kako učiti* (Sarajevo, 1991.), *Roditelji i dete* (Pančevo, 1995., 1996., 1997. i 1998.), *Da pukneš od smeha* (Aforizmi-Novi sad, 2002.) i *Saveti psihologa* (Beograd, 2006.). Živi u Beogradu.

RADICA POPOVIĆ

Devojačko Aksentijević, rođena je 06.12.1948. godine u Negotinu. Inženjer je mašinstva, sada penzioner i živi u Arandelovcu. Ljubav prema pisanju neguje još iz školskih dana. Učestvuje svojim radovima u mnogim zbornicima i antologijama kao i u časopisima. Objavljuje u Srbij i inostranstvu Kaže da su za nju najveći uspeh, njeni unuci: Dušan, Jana, Veljko i Dunja.

ЮЗЕФ ПОБОЧИК

Рођен 15. марта 1955. године у округу Брвниште у Поважској Бистрици, Словачка Република. У родном селу ишао је у основну школу и завршио средњу школу. У Средњој стручној школи за вино и воће у Модри. Радио је у пољопривреди. Од малих ногу писао је песме, текстове песама и посветио се музици. Прво у музичкој групи *Слза* у свом родном месту, касније је био опчињен фолклором. Основао је фолклорну групу *Буковина* у којој је свирао фујару и луле, виолину и хармонику-хелигон. Такође је надарен за уметност и занат. Израђује музичке инструменте, углавном фруле, које пластично украшава пасторалним и фолклорним мотивима. Производи цеви без рупа, тзв рифф, чиме се доприноси очувању традиције овог мало познатог инструмента. Ова лула је 2019. године уписана на Листу нематеријалног културног наслеђа Словачке. На књижевном пољу наставља да се посвећује поезији, у последње време епиграмима. Године 2022. објавио је збирку: МЕА ВИА – ЕПИГРАМОТЕРАПИЈА, тренутно припрема другу збирку епиграма који одражава нашу садашњост, наш живот и болести које га деформишу.

MIROSLAV FRANO JUKIĆ

Рођен је 20. јуна 1961. године у Завидовићима, Босна и Херцеговина. Након завршене гимназије завршава Војну Академију Копнене Војске у Београду и промовише се у професионалног oficira Југословенске Народне Армије. Због познатих несрећних догађаја деvedesetih година, своме рођеном имену додаје име Мiroслав, и од тада се у званичним документима води под тим именом. Од

1993-1995 vanredno studira na Pravnom fakultetu u Beogradu i nakon završetka treće godine studija, u junu 1995. napušta aktivnu vojnu službu, a u decembru 1996. sa porodicom se seli na Novi Ze-land. Godine 2009. preseljava se u Švajcarsku, tu zasniva novi brak i tu trenutno živi. Iz prvog braka ima jednu ćerku. Ima dara za peva-nje, glumu i pisanje. Godine 2017 objavio je autobiografsku knjigu, zbirku poezije i zbirku ekspresija (tri u jednoj) u vlastitom izdanju pod naslovom „Tajanstvena ljepota postojanja”. U izdanju *Kreativne radionice Balkan*, godine 2021. objavio je knjigu „Bijelo na crno”. U pripremi je roman, zbirka kratkih priča, i nova zbirka poezije. Nije nagrađivan za svoj rad.

ДРАГИЦА БЕКА САВИЋ

Рођена је 1958. године у банатском месту Сечањ. По зани-мању је дипломирани правник, а по вокацији песникиња. Као аутор је заступљена у више десетина Зборника поезије у Срби-ји и региону. Објавила је три збирке песама. Добитник је више похвала и награда. Члан је „Савеза књижевника у отаџбини и расејању” Нови Сад, Међународног удружења књижевника и умјетника „Горски видици” из Црне Горе те удружења књижев-ника Уметнички хоризонт Крагујевац. Живи и ствара у Бачкој Паланци.

АНА СТОЈАНОВИЋ

Ана Стојановић рођена је 1979. године у Прокупљу. Дипло-мирани је професор енглеског језика и књижевности. Ради као наставник енглеског језика у основној и средњој школи у Блатцу. Мајка је два дечака, који је инспиришу да ствара. Пише поези-ју за децу и одрасле. Њене песме објављиване су у зборници-ма радова *Креативне радионице Балкан*, „Зборник успомена”, „Зборник за незаборав”, „Зборник маште” као и у електронском часопису Филозофског факултета у Нишу под називом „Без ли-мита”. Збирку дечијих песама „Здраво се храним и тако се бра-ним” објавила 2023. године.

DRAGAN MILJKOVIĆ

Rođen je 1975. godine u Surdulici. Objavio je osam knjiga aforizama. Zastupljen u brojnim zbornicima i antologijama. Sarađuje sa časopisima i dnevnim listovima. Živi u Surdulici.

АНА ЈОВАНОВИЋ

Рођена у Љубовији, 1994. Студент Филолошког факултета Универзитета у Београду, смер српска књижевност и језик. Живи и ради у Београду. Објавила је једну збирку песама, која носи назив „Делузија поезије”, у издању издавачке куће *Нова Поетика*. Пише и поезију и прозу, воли писану реч у сваком облику. Речима постепено претвара мрак у светло, или обрнуто? Вечити песимиста, са оловком оптимисте. Кроз живот се води мантром: „Буди и ти Платон свог времена!”

ДРАГИША ЕРАКОВИЋ

Рођен и живи у Нишу. Члан УКС. До сада објавио књиге: ЗАДУЖБИНЕ, ПИЈАНА ВРЕМЕНА, ПЕРИВОЈ ЉУВЕЗНИ (Врт љубави), АЗБУЧНИК ПРАВОСЛАВНИХ МАНАСТИРА НА ТЛУ СРБИЈЕ, ДРУЖЕЊЕ СА ВЕКОВИМА (заједно са Ј.Ђурић и М.Митковић), АЗБУЧНИК СРПСКИХ ПРАВОСЛАВНИХ МАНАСТИРА ВАН СРБИЈЕ, ГРАФИТИ ЖИВОТА, ДУША СВЕТОСТИ, ЗАПИСИ. Радови су му објављивани у Србији и иностранству.

БРАНИМИР ПЕРИЋ

Пише и објављује од ђачких дана (у шали каже „од кад се у VI разреду ОШ заљубио у наставницу језика). Почео је као писац СФ-а па се окренуо савременој прози и поезији. Радови му излазе у магазинима, часописима, дневним новинама, преко друштвених мрежа. За своје радове је награђиван. Објавио је књигу приповедака „Алказар” и роман „Цртеж Бибер Јаноса”. Заступљен је у антологијама, зборницима, алманасима и монографијама. Уређивао је часописе и књиге, био у Програм-

ском савету Крушевачког позоришта. Коосновао је Књижевну омладину Крушевца и првих неколико година је усмеравао као председник. Био је члан књижевног клуба „Багдала”. Режирао је, водио и наступао на књижевним вечерима широм земље. Родио се у Крушевцу где је похађао основну школу и гимназију. Завршио је Електротехничком факултету у Београду и швајцарске МБА студије. Усавршавао се у земљи и иностранству. Писао стручне радове и излагао на конференцијама. Пословну каријеру је усмерио ка информационим технологијама, напредујући од инжењера до директора. Пасионирани је планинар и светски путник, чиме се његова књижевност додатно оплемењује. Живи и ствара на Копаонику, у Београду, где год да је.

ВОЈИСЛАВ КНЕЖЕВИЋ

Рођен је 04.02.1986. у Сарајеву. Од 1992 године живи у Пљевљима. Љубитељ савремене Поезије суштине, духовне и лирске поезије. Добитник многих признања из поетике а на Мултимедијалном фестивалу 2016 године у Пљевљима са пјесмом „Слобода ” освојио је прву награду у области поезије на републичком нивоу. Објавио 2 збирке пјесама: „Мирис времена” 2015 и „Неки нови стихови” 2017.

BRANKA POPIĆ

Rođena je 1966. godine u Visokom, BiH. Srednju i osnovnu školu završava u rodnom gradu, a potom upisuje Književnost na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Piše oduvijek, ali pravi preporod doživljava 2011. godine od kada redovno i intenzivno piše. Objavljivala je u različitim književnim časopisima, kao i u više zbornika i zajedničkih zbirki poezije, u nekim antologijama, na različitim internet portalima itd. Sama je objavila pet zbirki poezije, od 2018-2022. Danas živi u Bosanskoj Gradišci.

JOVAN MISIĆ

Rođen je 1985 godine. Živi i radi u Beogradu. Voli sve što vole mladi pa i malo više.

ЈОВАНА ДРАГОЈЛОВИЋ

Рођена је 5.1.1993. године у Београду. Завршила је основне студије новинарства и мастер студије политикологије на Факултету политичких наука у Београду. Пише поезију. Централна тема њеног стваралаштва је унутрашњи живот једног човека. Објавила је збирке хаiku песама „Тренутак” (2021) и „У потрази за вером” (2022). Члан је Удружења писаца Србије и Удружења српских књижевника у отаџбини и расејању од 2023. године.

ZERA PRINC

На првом месту је песник, а затим деџији аниматор и глумач, из Београда. До сада је објавио збирку поезије под насловом „Kada oстанеš sama”, а поезију је објављивао и у разним часописима и на portalima. До краја 2023. године у плану је и друга збирка под насловом „Ples sa kišom” и roman.

MILAN PENEZIĆ

Рођен је 20.04.1991. у Пожаревцу одрастао у Лјубићеву. Објавио је књигу, збирка поезије и прозе „Књига Времена” - издавачка кућа KOS.

NATALIJA PETKOVIĆ

Рођена је 1984. године у Loznici, где живи и ради као diplomirani farmaceut. Мајка је троје деце. voli umetnost i u slobodno vreme bavi se slikarstvom i pisanjem aforizama. Svoje radove je od nedavno počela objavljivati. Ima želju da objavi i svoju prvu knjigu aforizama.

GORDANA RADOVANOVIĆ

Рођена је 23. avgusta 1963. године у Mariboru. Gimnaziju i studije je završila u Banjaluci. Piše pesme, haiku i kratke priče. Više puta je nagrađivana na konkursima za поезију i kratku prozu. Nekoliko pesama joj je prevedeno na bugarski i na engleski, a pojedini haikui su joj objavljivani na engleskom, italijanskom, rumunskom, japanskom, nemačkom i kineskom jeziku. Autor je devet samostal-

nih knjiga: „Dok pevaju kapi svetlosti” – zbirka poezije, „Pet koprena sna” – priče, „Brodeći za maglinama” – pesme, „Lile u noći” – zbirka haiku poezije, „Kremen” – pesme, „Anđeli i oni drugi” – priče, „Mađioničar” – pesme, „Miholjske vatre” – zbirka haiku poezije i „Pesme za poletarce i malo veću decu” – zbirka pesama za decu. Po obrazovanju je diplomirani inženjer mašinstva, profesor informatike, profesor engleskog jezika i književnosti i diplomirani komunikolog. Živi u Banjaluci.

MAJA BOGAVAC

Rođena Šolević, 2. novembra 1993. godine u Beogradu. U istom gradu završila je osnovnu i srednju Građevinsku školu sa odličnim uspehom. Master rad odbranila je 2018. godine na Fakultetu političkih nauka. Govori, piše i čita engleski jezik, služi se španskim i italijanskim jezikom. Radi kao novinar, a profesionalni karijerni put odveo je u medijske i ostale kuće, gde je obavljala i druge poslove pored primarnog novinarstva. Ljubav prema istini i reči čuva pisajući razne književne forme. Uvrštena je u zbornicima Kreativne radionice Balkan: „Zbornik uspomena”, „Zbornik za nezaborav” i „Zbornik mašte”.

SAŠA MILIVOJEV

Rođen 08.01.1974.godine. Rodom iz mesta Melenci pokraj Zrenjanina, od oca Žive i majke Ivanke Milivojev. Objavio četiri knjige poezije za decu. Član „Kreativne radionice Balkan”- Beograd i „K.K. Branko Radičević” - Žitište. Proizvođač nagrađenih vina i rakija.

SVETLANA PRASKIĆ

Rođena je 22.12.1982 godine u Erdeviku. Udata u Kuzminu, supruga i majka jedinca Nemanje. Pisanjem se bavi amaterski, uz svesrdnu želju da njene pesme ostanu zapisane i dokumentovane. Učestvuje na takmičenjima, i rado svoje pesme čita onako kako ih je i prenela na papir.

NENAD SIMIĆ - TAJKA

Rođen je 10.1.1956. u Beogradu. Viši teniski trener, živi i radi poslednjih 24 godine na Floridi (Pompano Beach) kod Majamija, USA. Međunarodni bokserski AIBA sudija, bivši prvotimac Bokser-skog kluba *Partizan* i dugogodišnji teniski trener. Član Književnog udruženja *Književne vertikale* i KRK (klub književnika sa Korduna u dijaspori). Objavio 303 saveta za uspešan tenis (prevedeno na engleski i nemački), *Nokaut* sportske priče, roman *Nepročitana knjiga*, novelu *Nostalgija*, zbirku pesama *Samo pesme*, novelu *Amerika na sto strana*. Priče i pesme Nenada Simića Tajke objavljujane su u knjigama, zbornicima i dnevnoj štampi. Objavljivao članke o tenisu UK tennis i bio dopisnik *Vesti* iz Majamija. Oženjen suprugom Jasnom, ima ćerku Martu i sina Filipa i četvoro unučadi: Viktor (10), Helena (7), Andrea (6) i William (5).

BOŠKO SAVKOVIĆ

Rođen 1962. u Beogradu, gde je završio osnovnu i srednju školu, smer novinar saradnik. Upisao je prava, a po povratku iz vojske 1982. radio je kao novinar u radio-emisiji Index 202. Objavljivao je tekstove u političkom magazinu „Intervju“, a u leto 1996. postaje jedan od osnivača satiričnog lista „Naša krmača“. Kaže da je u isto vreme bio glavni i odgovorni urednik lista i „čovek zadužen da dobija batine od DB-a“. Kada je Slobodan Milošević pao sa vlasti, zaključio je da je „sve isto, samo njega nema“, pa je osnovao NVO Nekompromitovani intelektualci beogradski. Pre više godina režirao je film o Miroslavljevom jevanđelju „U početku beše reč“. Kasnije je osnovao agenciju *Alternativa*. U koprodukciji sa TV Politikom kao scenarista i koautor snimio je filmove „Na kraju sveta“, „Ko to tamo lepi“, „Beograd noću“... Kao osnivač i producent pokrenuo je 2009. SILA FEST, prvi domaći festival turističkog i ekološkog filma u Velikom Gradištu. Objavio pet knjiga. 2011. Kratki film „Plodovi zime“ reditelja Boška Savkovića osvojio je Gran pri za najbolji eko-turistički film na svetu u 2011. godini. 2013. Za film „Posle bombi“ Bošku Savkoviću u Beču je uručen Gran pri CIFFT-a, što je nagrada za najbolji turistički film u svetu za 2013. Za oba filma dobio je i najviše nagrade na Kanskom festivalu (zlatnog i srebrnog delfina) čije je replike poklonio gradu

Београду и симболично основао „дelfинаријум” у Градској скупштини нашег главног града. Теško да може да преброји све награде које је добио на mnogобројним фестивалима кратког филма šiром света, углавном све су биле „прве” или незнатно испод „прве”.

EDITA STRIEŽENCOVÁ

Као наставница словачког језика фокусира­ла се на књи­жевно стваралаштво ученика који су више пута били успешни на конкурс у *Књижевни кежмарок*. Касније сам својим радом учествује на литерарним конкурсима. Као пензионер, похађа књижевни клуб у Трнави. Добитник је више награда за поезију на републичким такмичењима за награду *Словачког ученог друштва*, *Трнавски књижевни салон* и награду *Доминика Татарка*. 2015. Награда председника Трнавске самоуправе. 2019. награда председника Матице словенске. 2020. награда Одежда Трнавског самоуправног краја. 2017. објавила је збирку песама *Под осмехом сунчаних сати*. Неке песме су објављене у часописима *Трети век* и постављене на КСИ изложби Скупштине ЈДС-а у Братиславском замку 2018. Такође је посвећена традиционалним облицима јапанске поетске уметности, хаикуйма објављеним у *Поетри Пеа*.

АННА ЈОНАСОВА

Рођена је 7. марта 1945. године у селу Брвниште у Хорни Поважи у Словачкој. После завршене основне школе, завршио је средњу општеобразовну школу у Поважској Бистрици. Уследиле су студије на Филозофском факултету Универзитета Коменски у Братислави на Одсеку за библиографију и научне информације. После дипломирања почео је да ради у Окружној библиотеци у Нове Замки, а од 1969. године у Галанту, где живим до сада. Положио је ригорозни испит 1984. године. Читав живот је радила са књигама као библиотекар, библиограф, регионалиста. Током обављања професије објавила је више стручних књига, приказа, студија и више библиографија словачких писаца и историјских радова о историји региона. Касније, исто-

ријски радови о историји штампања књига, књиге о женама из породице Естерхази I. и II. том, књиге за децу о девојчици Доротки, гласине о вилама и другим митолошким бићима из родног града. Лична библиографија броји скоро 300 објављених радова различитих жанрова и фокуса, од малих чланака, преко поезије, кратких прича, до стручне литературе и регионалних публикација. Држи доста предавања и иде на разговоре. И у пензији организује културни и књижевни живот у граду, основала је и води (од 2005) Удружење грађана *Галанта Литерарна*.

ЗОРИЦА ЈАНАКОВА

Левчанка пореклом, по занимању доктор биолошких наука, популациони генетичар, објавила пет књига прозе и поезије, ликовне радове излаже однедавно (13 групних изложби - тријенала наиве, УЛУС-ове изложбе и др.)

TATJANA TOMIĆ

Diplomirana komparativistica i bibliotekar, rođena je 1966. godine u Gradačcu, Bosna i Hercegovina, gdje je i zaposlena kao bibliotekar. Zastupljena u više od sto pedeset međunarodnih zbornika i antologija poezije i kratke priče. Pjesme su joj prevođene na engleski, francuski, makedonski, grčki i romski jezik. Objavila je samostalnu zbirku poezije „Lako je biti Rebeka”. Sudionica je brojnih regionalnih i međunarodnih pjesničkih festivala, za svoj pjesnički rad dobila je brojne nagrade i priznanja, spomenimo samo neke: Treća nagrada na Međunarodnom pjesničkom konkursu „Osvetljavanje 2013” (Niš), Treća nagrada na pjesničkom konkursu „Mesopotamija 2014” (Beograd) „za najbolju pesmu pesnika iz EX YU bez Srbije”, Treće nagrade na međunarodnom konkursu „Velimir Rajić” (Aleksinac); Treće nagrade za haiku ciklus na međunarodnom konkursu „Pesnik i zemljotres” (Beograd, 2017) ; Nagrade za najboljeg stranog učesnika Međunarodne manifestacije „Ohridski poetski biser” (Ohrid, 2019), Druge nagrade na Međunarodnom pjesničkom festivalu „Mesopotamija 2019” (Beograd, 2019), Prve nagrade za haiku na Međunarodnoj literarnoj manifestaciji „Literatopija 2020” (Skoplje,

2020), Prve nagrade za poeziju u kategoriji: strani autori na Trećoj međunarodnoj literarnoj, muzičkoj i likovnoj manifestaciji „Planetopija 2021” (Štip, 2021)... Objavljuje poeziju, kratke priče i književnu kritiku u brojnim časopisima za kulturu i umjetnost.

DR KATARINA KUKURUZOVIĆ

Po obrazovanju je doktor medicine, a po zanimanju pisac i administrator sadržaja web stranica. Rođena je u Zemunu 1976-te godine, gde je završila osnovnu školu i gimnaziju. Već u osnovnoj školi ispoljila je talent i interesovanje za literarno stvaralaštvo, a u gimnaziji je učestvovala i osvajala nagrade na konkursima za kratke priče, poeziju i zbirku pesama gimnazijalaca Srbije. Završila je Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu. Učestvovala je na više književnih manifestacija, radionica i pesničkih kampova. Kao novinar saradnik objavljuje tekstove u časopisu „PC Press”. Povremeno objavljuje u štampanim zbornicima, zajedničkim zbirkama pesama i kratkih priča, kao i online. Nagrađivana je i pohvaljivana na literarnim konkursima. Član je Mense i međunarodnog udruženja „Poetas Del Mundo”. Piše na srpskom i engleskom jeziku.

СНЕЖАНА ТОМИН

Рођена је 26.03.1972. Песме објављивала у многим зборницима и антологијама. Аутор четири збирке поезије и једне сликовнице за децу. Потпредседник клуба књижевника „Душко Трифуновић” из Кикинде. Живи и ради у Кикинди.

ЗОРКА ЧОРДАШЕВИЋ

Рођена у Модрану код Бијељине - Република Српска. Завршила Вишу туристичку школу у Београду. Пише родољубиву, љубавну, социјалну, духовну поезију, поезију за дјецу и хаику поезију. Више пута награђивана у домовини и дијаспори. Заступљена у више свјетских Антологија и зборника. Превођена на њемачки, енглески, јапански, руски, румунски, словеначки и македонски. До сада објавила десет књига.

СИДОНИЈА МАЦИКОВА

Рођена Скоршепова, 13.08.1958.године у Брезну. Проводи детињство у Завадка над/Хроном на Хорехрони. Расте у сложној породици као најмлађа од четворо браће и сестара. Ту похађа основну школу и пише песме са одушевљењем, наилази на не-разумевање, па ентузијазам опада. Са 14 година одлази у Ораву, где наставља студије у Сланичкој Осади. Ради у својој области већ неколико година. Касније упознаје свог садашњег супруга Ивана Мацика. После брака рађају им се две ћерке у лепој вези. 1988. године почиње да ради са супругом и интензивно учествује у развоју њиховог породичног бизниса. Бави се израдом сакралних скулптура. Касније ради у аустријској фирми. Самоостварење после педесете када Кристинка и Каролинка одрасту, она одлучује да настави студије. Средња стручна школа - заједничко угоститељство у Брезну је успешно завршила. Жеља за образовањем се наставља - УМБ - УТВ у Банској Бистрици и постаје нова алма матер. Од детињства је склона уметности различите природе. Похађа часове који је радују: аранжирање цвећа, ткање на разбојима, пливање, друштвени протокол, сликање, прављење сланих колача. Са супругом се баве балским плесом, похађају плесну школу ФДС у Брезну - касније са сопственом кореографијом чине пар у програмима на разним приватним и културним догађајима. Испуњава јој се и следећа жеља и прихвата позив да игра у позоришту. Често посећује оперу, позориште и поново се посвећује стварању песама и рецитовању. Ова страст се продубљује и чини срећном што је била чланица књижевних клубова *Литерара 2* у Банској Бистрици, *Цлуба поетикум новум* у Брезну и уметничког друштва *Калеидоскоп* у Брезну. Објављује своје песме, прозу, бајке и чланке у разним часописима, у Зборнику, на Интернету - *Књижевни клуб Озрен* и *ЛК Бернолак*. Учествује на такмичењима на којима успева да победи. У пензији је, живи у Валашки и у будућности би волела да објави књигу песама и роман на чему вредно ради.

MIRJANA MILAČIĆ BAJIĆ

Rođena u Beogradu 1945, završila gimnaziju, osnovne (1972) i specijalističke studije (1982) na stomatološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu kao i magistarske postdiplomske studije na medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu na katedri za ORL (1985) kao i stručna & naučna usavršavanja iz Akupunkturologije na VMA (1982). Paralelno studirala i svetsku književnost sa nemačkim jezikom na filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Radila u Beogradu, Švajcarskoj i Regionu u svojoj struci. Od 2010 u starosnoj penziji, ali i dalje, dopunski, radno aktivna. Piše poeziju i prozu. Publikovala dve knjige pesama „Romansa zvana...” 2019 – *Književni salon poezija Stenka* i „Iz dnevnika jednog vremena dok klatno svojoj senci beži I” 2021- SKOR. Knjigu satiričnih i drugih priča „Očevi i deca”, publikovala 2022 – *Srpsko umetničko društvo* Beograd. Već neko vreme se bavi svojim prvim romanom zapravo romansiranom autobiografiom, koja je u završnoj fazi rada, kao i rukopisima za dve zbirke poezije. Zastupljena u preko 60 zajedničkih izdanja. Osvojila čitav niz značajnih nagrada i pohvala... Pored pisane forme bavi se, multimedijalno, i umetničkim oblikovanjem minijatura i nakita od prirodnih materijala, prevashodno gline, umetničkom fotografijom i kompjuterskom grafikom.

MARIJA ČIROVIĆ

Rođena Galat 1963. u Zemunu kraj Beograda. Diplomirala na slikarskom odseku Fakulteta likovnih umetnosti u Beogradu. Povremeno učestvuje na grupnim izložbama, a poeziju pišem odnedavno. Potiče iz porodice učitelja i bavi se pedagoškim radom.

MIRJANA DANILOVIĆ

Rođena Živanović 1953. godine u Velikoj Plani. Lekar, specijalista za plućne bolesti i tuberkulozu. Objavila dve zbirke poezije: „San o ptici” i „Snevač”, zbirku pesama za decu „Baš neću” i roman „Jorgovan za Čajkovskog”. Pesme i priče objavljivane su u mnogim zbornicima i periodici. Zastupljena u „Antologiji boemske poezije”, „Najlepše ljubavne pesme srskih pesnikinja” kao i „Jabuka u srp-

skoj поезiji” i drugim zbornicima поезije i прозе. Један од оснивача Удружења лекара писача - *Vidar*. Члан Удружења књижевника Србије. Живи у Београду.

DRAGAN TRIFUNOVIĆ

Рођен 1971. у Београду, где је завршио основну и средњу електротехничку школу. Од малих ногу поред свог оца заволео фотографију и током школовања учествовао на mnogobrojnim републичким и савезним такмичењима у старој СФРЈ. Након завршене средње школе одлази у војску и током те године креће распад Југославије и ратови. Почетак '90. година као и већина проводи у разним „преживљаванјима и сналажењима”. 1995. почиње да ради на БК телевизији прво као возач, затим планер, касније видео montažer и 3D animator. 2000. прелази на YU info канал на којем ради исте послове видео монтаже и 3D анимације. Од 2002. до 2012. ради на Pink телевизији као montažer, animator и фотограф. 2004. открива свет stock фотографије и уз редован посао креће са тиме активно да се бави. Zahvaljujući све бржем интернету садржаји почињу полако да се менјају и stock видео постаје све траженији садржај у stock базима. То је покренуло идеју да се опроба у снимању из ваздуха tzv. dronovima који су тада били тек у раном повоју. 2010. оснива фирму „Helivideo”. Уз озбиљна улагања у опрему и знање, посао са dronovima и снимањима из ваздуха се веома брзо шири и то Draganу donosi велики број занимљивих пројеката и снимања širom света, сарадњу са mnogobrojnim svetskim и домаћим продукцијима и право уживање у послу.

МАРИЈА СТОПКОВА

Рођена 1952. Радила је као наставница математике и хемије у основној школи. Живи на Орави у Чимхови. Пише поезију. Објавила је збирке песама: *Од љубави до љубави, Кораџи љубави, Љубав као грана, Капљица, У хоризонту љубави, Божур, Снежне капе, Пре снега, У даху лаванде, Једна суза мање*. Духовна поезија: *У сјају милосрђа, Твоја и моја мајка, Мозаик пролеће, За срце у путиру, Брдо до неба, Конопци за радост*. За свој књижевни рад добила је следеће награде: Литерарни конкурс: За на-

граду Орава 2. и 3. место, Чалупково Брезно више пута сребрни и бронзани оркестар, Два пута на такмичењу Чалупково Брезно уврштен у Златни бенд, За награду словачког ученог друштва Почасно признање и 2. место, Књижевни салон Трнава 2. место, Дилонг перо 1. место.

SANDRA PAUNOVIĆ

Rođena 17.03.1998. u Zaječaru, sa suprugom i dvoje dece živim u Boru. Još kao dete gajila je veliku ljubav prema crtanju i većinu slobodnog vremena posvećivala tome.

СРБО ГАЛИЋ

Србо Галић је рођен 1971-е године у Њемачкој. 1983-е године, његови родитељи се одлучују на повратак у тадашњу Југославију, тачније у Босанско Грахово. Објавио је неколико прича у тадашњим популарним магазинима „Вен“, „Треће Око“ као и у „Политици“ и „Ослобођењу“. 1990-е уписује филолошки и теолошки факултет у Београду али га одлазак у војску исте јесени и грађански рат спречавају да заврши студије. 1995-е године се преселио у Канаду где је данас ради и живи са супругом и ћерком. До сада је објавио двије књиге, збирку приповјетки „Булевар Порушених Снова“ и роман „Траговима Августа“, а у току су радови на следећем роману.

МИРЈАНА СТЕВОВИЋ

Рођена Ристић 21.09.1963 године у Краљеву. Удата је, мајка је дивног младића. По занимању је доктор медицине и професор медицинских предмета за рад у средњој школи. Ради у медицинској школи „Београд“, Делиградска 31 у Београду. На пољу писане речи је од свог детињства. До сада је објавила књиге: „Племићу“, прво штампано и друго, ел. издање; „Грлим те“ - ел. издање; „У росном јутру“ - ел. издање; „Под мојим срцем“ и „Лане на кеју“ – штампано издање; „Опет сањам“, „Румен“ и „Теби“ ел. издање. Учествовала је на великом броју конкурса, на којима је завредила две друге награде за родољубиву поезију и

више похвала. Њене песме су објављене у већем броју зборника: у Београду, Новом Саду, Нишу, Вршцу, Кикинди, Петровцу, Лесковцу, Туприји, Скопљу, као и на Крфу и у Швајцарској. Члан је књижевне секције УРМВИ Београд, Друштва „др Саша Божовић”, УЛП „Видар” са седиштем у Београду и УП „Чегар” Ниш.

MINJA PETROVIĆ

Rođena je 21.8.1997. godine u Zrenjaninu, autorka „tankog pera” i još tanjih živaca. Studira engleski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu. Voli da piše kratke i šaljive pesmiće, ali ponekad se uozbilji i napiše nešto vredno čitanja.

LELA VUČKOVIĆ RADMANOVIĆ

Rođena je 1973. u Koprivnici, Republika Hrvatska, gdje i sad živi i radi. Srednju školu upravno pravnog smjera završava u Koprivnici, a 1995. godine diplomirala je na Visokom gospodarskom učilištu u Križevcima. Agronom po struci. Majka dvoje već odrasle djece. Piše od najranije mladosti, a ozbiljnije se pisanju posvećuje zadnjih nekoliko godina. Pjesme, kratke priče i eseji objavljene su joj na više portala, te u više od 30 zbornika i zajedničkih zbirki: *Trojica iz Gradišta*, *Zbornik čuvara tradicije*, *Zbornik čuvara prirode*, *Zbornik deci s ljubavlju*, *Zbornik za nezaborav*, *Zbornik mašte*, *U srcu gazele*, *Zlatna kočija stihova na putu za Očaravanje*, *Panonski galeb*, *Sremskokarlovački pesnički brodovi*, *Eho poezije*, *Tragovi pjesme*, *Dozivanje stihova*, *Mirisi lipe*, *Tajna pjesme*, *Riječi iznad svega...* Aktivno sudjeluje na promocijama i susretima književnika. Krajem 2022.godine objavljuje svoju prvu samostalnu zbirku poezije i proze „Zvona s Kamenika” u izdanju *Kreativne radionice Balkan*.

ПЕЂА РИСТИЋ

Рођен је у Београду 1953. где је дипломирао на Електротехничком факултету. Радио је као ИТ аналитичар, консултант, директор и маркетинг стручњак у Србији, Аустрији, Русији, Енглеској и Америци пре него што се коначно 2002. населио у Базелу у Швајцарској где је био на позицији ИТ менаџера у фар-

мацеутској фирми *Хофман ла Рош*. Још као млад, имао је широк дијапазон интересовања и, поред основне струке, бавио се компоновањем, писањем песама, организацијом забавних догађаја, глумом и певањем. Седамдесетих је компоновао хит композицију „Горо моја” са групом *Заједно* и друге шлагере. Певао је у *Атељеу 212* у рок-опери „Исус Христос Суперстар”. Отишавши из Југославије при њеном распаду, објавио је аутобиографски роман „Пијанино у блату” (Прометеј, 1998). о интелектуалцима који масовно напуштају домовину. Крајем 2017. објавио је свој други роман „Срећан човек” (Чигоја, 2017) о македонским Јеврејину који јаком, позитивном вољом и веселом природом успева да прегрми недаће 20-ог века. У лето 2018 објавио је збирку песама „Гитара у снегу” а у јесен 2019. је изашао његов трећи роман, „Ковш” о епском путовању сребрне *Фабер-же* чиније са двора Романових, кроз цео XX век. Постоје аудио верзије романа „Срећан човек” (чита Рада Ђуричин) и „Ковш” (чита Пеђа) као и енглеско и немачко издање романа „Срећан човек” и еКњиге. Крајем 2021 је издао мултимедијалну књигу „Речи&Ноте”, са 6 контоверзних прича о моралним дилемама данашњице, сценаријом за мјузикл *Сан о Боки* (sanoboki.com) који успешно изводе у Херцег Новом и по региону, и преводом двадесетак популарних поп и рок хитова. Пеђа свира гитару и пева, неколико година је водио акустичарски трио *3 Лафа*. Од лета 2016. је у пензији и за себе каже да је пуно радно време писац. Супруга Смиља ради као лекар на развоју лекова а син Бора је завршио докторске студије у Лондону. Пеђа живи и креира у Београду и Херцег Новом, пишући нове романе. www.pedjaristic.com www.youtube.com/user/Pedja2672 www.facebook.com/pedja.ristic.5 [instagram.com/mjuzikl.sanoboki](https://www.instagram.com/mjuzikl.sanoboki)

DRAGAN KRSTIĆ

Рођен је 1976. године у Лjubовији (Република Србија), пише поезију и заступљен је у антологији савремених песника 21. века „James Joyce на Медитерану - Лjubав и музика”. Добитник је Дžојсовог KNJIGOSLOVA за песму *Поглед njen* и *Акростих*, такође, добитник је и бројних захвалница, plaketa и повелја. Заступљен је у зборницима

poezije „Zbornik uspomena“, „Zbornik mašte“, „Bila je jedna jesenja noć“, „Ljubavi od stakla“, „Šraf 2020“, „Delić raja“, kao i u brojnim elektronskim zbornicima. Dobitnik je priznanja za poeziju autora čijim je učešćem u projektu „Mili Dueli“ omogućena međunarodna saradnja autora iz Srbije sa autorima balkanskih zemalja, autorima iz dijaspore i stranim autorima poezije kao i za promociju internacionalnog dijaloga kroz poeziju i doprinosa mira u svetu. Pesme Dragana Krstića svojom pronicljivošću, očekivanim i neočekivanim zaokretima upućuju čitaoce da sami odluče kako će ih razumeti. Same poente pesama su skrivene i duboke tako da svako svoj sud donosi na osnovu posebnih i ličnih prioriteta. Pesnikove metafore i lako poigravanje rečima svedoče o njegovoj težnji da se napusti puka pesnička tradicija i krene u neke nove, začarane krugove nepoznatog.

МАЈА БОГОСАВЉЕВ

По професији је професор српске књижевности, запослена на радном месту наставника српског језика и књижевности. Има објављене две ауторске збирке песама: „Сјaj – вечита љубав“ и „Пробуђења“. Учествовала је са своје две песме у зборнику „Лирска круна“ издавача „Уметнички хоризонт“. Песме објављује по књижевним групама друштвене мреже *Facebook*.

DRAGAN MITIĆ

Рођен у Нишу, почео је да објављује 2020. године: награђиван за победничку кратку причу на тему времена, најбоља кратка прича на српском језику је добила 3. награду „Milovan Vidaković“ 2021., прича преведена на хрватски је освојила 2. награду „Stjepko Težak“ у организацији *Gradske knjižnice Ozalj* и *Ogranka Matice Hrvatske* 2021., најбоља прича на slovenačkom је добила награду *Slavističkog društva Dolenjske i Bele krajine* 2021., награду стручног жирија „Medmet“ за причу. На међународном конкурс *Pisci i književnost - Poezija zlatnih stihova* је песма освојила прво место, књижевну награду „Musa Čazim Čatić“ за најbolju pesmu 2020. године је био награђен plaketom. На међународном конкурс *„Pjesme nad pjesmama“* добио је награду *Najlepši diptih ljubavnih pjesama 2021, Zlatni triptihon*

ljubavnih pesama 2023., za nagradu „Zlatno pero Ljubljana 2022”, dobio je prvu posebnu nagradu 2022., pesma je osvojila 1. mesto na konkursu *Balkanska pjesnička unija - Poezija godine*, deveti ciklus, 2022., a na 51. literarnem natečaju 2022 *Mladike* iz Trsta je dobio nagradu za objavljivanje ciklusa pesama. Na mnogim međunarodnim konkursima u čitavom regionu su njegove pesme, priče, aforizmi i satira bili nagrađivani prvim i vodećim mestima, a dela objavljivana u zbirkama i antologijama. Za svoja literarna dela objavljena u više od dvesto knjiga u čitavom regionu, a neka prevedena na slovenački, makedonski, bugarski, ruski i engleski jezik, je od 2020-2022 godine dobio veći broj pohvala i diploma.

СОФИЈА КУЗМАНОВСКА

Софија Кузмановска е родена во 1958 година во Скопје, Република Македонија, дипломирала на Факултет за чиста и применета хемија, работела во Сојузен завод за мери и скапоцени метали, Биро за метрологија и Министерство за економија. Има богата професионална кариера, многу патувања низ светот, вера во Бога, посветеност кон духовноста и бројното семејство, го сака животот, природата, уметноста, особено сликање со акрил на платно.

PETAR BACIO

Rođen u Sloveniji, 1978 godine. Danas živi u Ilirskoj Bistrici, Slovenija. Radio je kao novinar, fotoreporter, urednik informativnog programa, glavni i odgovorni urednik regionalnog medija. Danas je poznat kao publicista, humanista, fotograf. Voli da putuje, upoznaje ljude, njihovu kulturu i običaje. Piše različite književne žanrove. Njegov književni material, nakupljen u fiokama, polako će ugledati svet. Međunarodni konkurs ZBORNIK NADE *Kreativne radionice Balkan* je njegova prva književna saradnja u Srbiji.

LARA MATICKI

Rođena u Beogradu 1998. godine. Studentkinja Italijanistike na Filološkom fakultetu u rodnom gradu. Počela da crta i pre nego što

je postala svesna sebe. Učestvovala na više grupnih izložbi. Zaljubljenik u književnost, film i pozorište. Nada se da će se profesionalno ostvariti u kombinaciji italijanskog jezika, pisanja i slikarstva.

МАРИЦА ВУЛЕТИЋ-НАУМОВИЋ

Рођена је у Земуну 1962. године, када је снег био до крова куће и кроз тунел у снегу се пролазило до кућних врата. Добила је име по жељи старијег брата, који је највише волео бајку „Ивица и Марица”. Ивица је умро са 8 месеци, а Марица остала да се кроз живот бори са „вештицом”. По професији дипломирани драмски уметник – глумица; дипломирани позоришни и радио редитељ; редовни професор сценског покрета; ванредни професор позоришне и радио режије; домаћица, куvariца, чистачица, по потреби молер, кројачица, сценограф, драматург, новинар, социјални радник, антрополог... У души филантроп и хуманиста. Воли живот, људе, уметност, путовања, море, облаке, цвеће и нова сазнања. Члан неколико професионалних и стручних удружења. Осим у Београду, учила, живела и радила у Паризу, Цириху, Кардифу, Холстеброу, Венецији, Бања Луци, Требињу, Новом Саду... Гостовала на многим домаћим и међународним позоришним, филмским и студенстким фестивалима. Видела свет и радила са добрим и сјајним ствараоцима. Бивши студенти јој пишу из разних земаља и она се радује њиховим успесима. У браку већ 30. година са добрим и лепим човеком, једним од најцењенијих и најбољих антрополога на овим просторима. Мајка два принца који обећавају. Пријатељ деце, добрих људи и несрећних душа, увек спремна да саслуша и помогне. Преживела камен у бубрегу, трн у оку, менингитис, два порођаја, пет карцинома, болове у души, а и даље воли живот и људе, и даје све од себе да се бори за доброту. Среће се, дружи и ствара са људима из различитих социјалних миљеа, различитих професија и дели са њима животна и професионална искуства. То је Марица Вулетић Наумовић!

БОГДАН ЈЕВТИЋ

Рођен 21.08.1965. године у Крушевцу, где и живи. Члан Удружења песника *Поезија СРБ* из Крушевца, *Српског уметничког друштва Београд*, *Савеза књижевника у отаџбини и расејању* из Новог Сада. Песме објављиване у више од тридесет међународних Зборника, Алманасима и Антологији најбољих љубавних песама. Такође су песме објављиване у часопису за поезију – *Поезија СРБ*, у часопису за уметност и културу „Звездани Колодвор” и листу за књижевност, уметност и културу „Помак”. 2020. године објавио збирку љубавних песама „Рајска птица”, 2021. године објавио збирку духовних и родољубивих песама „Јутарња звона”.

ČEDISLAVKA POPOVIĆ

Рођена 1953. Вaspитач у пензији. Супруга, мајка, бака, тетка, цјна, pesnik...

ЧЕДОМИР Б. ШОПКИЋ

Рођен је 1959. године у Смедерево, Република Србија. По завршетку основног и средњег своје образовање је наставио на Економском факултету у Скопљу. Од 2014. године ради у Националној и универзитетској библиотеци „Св. Климент Охридски” у Скопљу на радном месту Уредник програма издавачке делатности. Пре тога радио је као новинар, водитељ и уредник у Македонском радију, Радио Скопље. Поета и писац и преводилац је значајних књижевних достигнућа. Поезију пише још од ране младости али његова прва књига збирка поезије „Чувар сна, анђеле мој” је објављена 2018. године. Поред ове до сада је објавио и следеће књиге: „Унапређење библиотечних услуга за особама са тешкоћама у читању”. (2019), „Времепплов бесконачности” поезија (2020) у штампаној и у аудио верзији, „Невидљива присутност” поезија (2022) и „Вео чежње* (2023). Учествовао је на бројних песничким фестивалима и манифестацијама у Македонији и земљама Балкана и Европе. Његове песме су објављиване у многим часописа, збиркама поезије, зборника, алма-

наха и антологија. Пише афоризме и хумористично - сатиричне текстове, који су објављивани у часописима бивше Југославије, и у више радио емисија. За своје стваралаштво је награђиван и добитник диплома, медаља, захвалница...

LJUBICA KOŠULJANDIĆ

Rođena je 1978. godine u Sremskoj Mitrovici. Udata i majka dvoje dece. Zaljubljenik u poeziju. Ljubav prema knjigama i pisanoj reči neguje od detinjstva. Njene prve pesme datiraju još iz školskih dana. Životni moto - „...i, svaki put kad budeš komadić sebe dao, ličiće svet na tebe više nego na druge...” *Mika Antić*.

PETAR MIHAILOVIĆ

Petar Mihailović, 38 godina, šegrt u jednom vulkanizerskom servisu nadomak Beograda.

СНЕЖАНА ОСТОЈИЋ МЕКАРДЛ

Рођена у Београду, вечити пионир и трагач за душом. По професији мама. Бави се графичким и веб дизајном, астрологијом, понекад напише неку песму или текст. Пише од кад зна за себе, а прву песму је објавила са 8 година у школском часопису, да би тај низ био настављен и кроз Пету београдску гимназију. Неке њене текстове су певали Џеј, Злата Петровић, Шеки Турковић, Маринко Роквић, Гоца Божиновска, Игор Ђуровић, Ванеса и многи други. Из њеног пера је изашао текст песме „Циганин сам, ал' најлепши”. Већ две године редовно објављује у зборницима поезије „Шраф”, „Трагови на песку”, „Кирка - међународни уметнички алманах”, *Неказано*, „Златно перо” и многи други.

МАРИНА НИКОЛИЋ

Рођена у Ваљеву 1989. године, мастер професор енглеског језика и књижевности, живи и ради у Шапцу. Завршила Ваљевску гимназију, дипломирала на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Поезију објављује од 2022. године, на-

грађена другом наградом на конкурс НВО „Светлост” на тему „Жена данас” првом наградом на конкурс за најбољу песму посвећену ћирилици у организацији манифестације „Ћирилична баштина” Бајина Башта, другом наградом на конкурс за најлепшу песму намењену деци за 2022. годину од стране КУД *Грбовац*, Трстеник, првом наградом на шестом међународном распису родољубиве и епске поезије КК „Вуково перо” из Лознице, специјалном похвалом на конкурс „Можда спава у долини заборава” у организацији НВО „Идејна мрежа” из Новог Сада, похвалом „Речи на песку” КК *Петар Стокић*, Бечеј 2023. и наградом *Најлепши златни триптихон*, зборник *Овоцвет љубави*, Мркоњић Град, БиХ, 2023. Песме заступљене у „Зборнику маште” *Креативне радионице Балкан* и другим зборницима и часописима.

СНЕЖАНА МАРКО - МУСИНОВ

Рођена од мајке Емилије и оца Адама, у окриљу словачке породице, у Банату, у селу Падина, 1958.г. Живи у Земуну. Стална је сарадница „Звезданог колодвора” и присутна у часописима: „Авлија” (12), „Књижевне вертикале” (2, 3, 4/5, 7/8, 13, 17, 18/19, 27/28), „Креативни магазин”, „*Hlas ľudu*” (6/4581/), „Буктиња”, „Звездани колодвор” (1, 2, 3, 4, 5, 6-7, 8-9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25), „Воштанице” (2, 3), „Књижевни преглед” (9 и 13), „Свитац” (Јесен-Зима 2016. 88-89, Пролеће 2019-Лето 2020. 98-102, Јесен-Зима 2020. и Пролеће 2021. 103-104-105, Лето 2021-Пролеће 2022. 106), „Афирматор” (36, 38, 44, 46, 48, 49, 50, 52, 54, 55, 59, 62, 63, 64, 66, 69, 75, 79, 92, 95, 99), „Културни мозаик” (1 и 2), „Словословље”, „Кутија љубави”, „Трагови”, „Култ”, „Шипак” (55-56, 57-58, 59-60, 65-66, 68, 69, 70-71, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92), „Суштина поетике” (38, 40/41, 42/43, 48/49, 54/55, 58/59, 61, 64, 70), „Чупава келераба”, „Акт” (троброј 71-72-73; 74-75-76, 77-78-79), „Поезија СРБ” (10,16,18,19), „Показивач”, „Башта Балкана”, „Зелени коњ” (24), „Седма сила”, „ЗП магазин”, „Сатиргора”, „Сатираскоп” (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10), „Етна” (190,191,193,194), „Неказано” (6), „Дискурс” (10,13,15), „Осмијех” (6).... Ради у ЗП Лабораторији. Удата. Мајка троје деце. Пише

из унутарњег порива и личног задовољства. Поезијом (за децу и одрасле), хаikuом, хаигом, кратким причама, афоризмима, критичким приказима и есејима, заступљена је, поред часописа, у многобројним (око 300) зборницима/антологијама/лексиконима, у земљи и региону и на интернет медију, од 2013.г. када се први пут огласила јавно. Стваралаштво јој је објављено што у папирној, што у електронској верзији, on-line часописима и веб порталима. Фрагментално превођена на арапски (Сабах-Ал-Зубеиди) и словачки језик. Награђивана је у више наврата (дипломе, похвалнице, повеље, специјалне награде за промоцију и развој културно уметничких вредности, књиге, статуета царице Теодоре, „Мала паприка“, победница је „Конкурсно 2022“ и сл.) у Београду, Рожајама, Мркоњић граду, Тителу, Сокобањи, Књажевцу, Крушевцу, Леђу-Италија (за фото поезију), Горњем Милановцу, Младеновцу, Суботици, Нишу, Великој Иванчи, Подгорици, Гроцкој, Крагујевцу и Пожеги. 2018.год. објављена јој је, у 300 примерака, збирка песама „Заустављен ток“, и била у конкуренцији за награду *Пегаз*.

ЈАСМИНА ИСАЈЛОВ

Пензионерка живи у Црепаји са породицом. Учествовала је на конкурсима „Ковачичког мозаика“ и освојила награде за прозу: 2009. 2012. 2013. 2014. 2015. 2020. год. У „Писму из Баната“ објављене су јој две традиционалне приче Чикаго (2014.) Прву награду „Златну медаљу“ освојила је на конкурс (2017.) *Михајло И. Пупин, научник, родољуб и хуманиста*. Прву награду „Златну медаљу“ освојила је на конкурс „Век победника 1918.-2018.“ *Михајло И. Пупин и наслеђе за уметничку креацију*. Другу награду „Сребрну медаљу“ освојила је на конкурс *Михајло И. Пупин научник и наслеђе*, за уметничку креацију (2019.). Са другим ауторима је заступљена у књизи Завичајних писаца Ковачице „Песме и приче из банатске равнице“ (2017.) Аутор је књиге „Јоца“ (2018.) и књиге „Сећање XX века“ (2022.) Члан је групе „Банатске петице“ – поезија и проза од 2019. год. Добитник је захвалница, сертификата и диплома од Прве виртуелне свемиријаде. Добитница је специјалне награде „Златне плаке-

te” у области књижевног стваралаштва у 2022. год. Општине Ковачице. Добитница је Повеље у категоризацији одабраних 5 најбољих књижевника за 2023. год. и Повеље - прво место у специјалној категоризацији „Носталгична проза” од *Удружења слободних уметника Аустралије* за 2023. Учесник је у зборницима „Завештања” *Удружења српских писаца Швајцарске* и у тридесетак других зборника.

GALINA TUVALJEVIĆ

Рођена је 1995. у Сарајеву, тренутно живи у Брчко Distriktu са sinom Vukom и ćerkom Anom. Uporedo са Gimnazijom је похађала четворогодишњу школу Ikonopisa „Nebeska Carica”, bavila се plesom, folklorom, Realnim Aikidom, pisanjem и као сви balkanci humorom. Kad се све то spoji у jednu osobu dobijete расплесаног писца и смијешног сликара са пар Stieven Seagal poteza у rukavu али док се nije udebljao. Slika има hiljadу riječi зато би ми било лакше biografiju oslikati uljem на platnu али се бојим да би је protumačili drugačije. Osvojila је прво и друго мјесто у такмичењу у Aikido-у и пар награда за crteže, такође имала изложбе на којим су купљене слике које сада крсе nada се zidove кућа а не ladice ormara. Osim по kafanama излазила је и по novinama и reportažama dnevnika и emisija као sportista и slikarka. На свим jezicima можете наруčiti слике иако govori три (srpski, njemački и engleski) а uskoro завршава и први roman.

ŽIVANA JOVANOVIĆ

Život је тако udeseo да putује и upoznaје ljude širom sveta što joj је pomoglo у spoznaji да smo svi мање-више isti, podeljeni на one с дуšом и bez. Pisala је и пише pesme, priče, beleške са putovanja... Neke су pesme objavljivane у „Zborniku čuvara prirode”, „Zborniku uspomena”, zborniku „Panonski galeb”, zborniku „Srpsko bugarsko prijateljstvo”, у „Zbirci pesama о ljubavi и vinu” vinarije Drašković, zbirci pesama poetskog kluba „Znakovi” из Višegrada.... I ако ima skoro 57 godina strast prema putovanjima и ljubav prema pisanoj reči је ne napуšta и misli да nikad neće!

SRĐAN PETROVIĆ

Rođen je u gradu Zaječaru. Nakon završene gimnazije upisuje rudarsko tehnički Fakultet u Boru. Jedan je od autora u Zborniku uspomena , Zborniku za nezaborav i Zborniku mašte. Svoje misli, šale i aforizme za sada objavljuje na društvenoj mreži Tviter (pod nikom - Lepo smo ti govorili) i na Instagramu.

JOVANA MIŠIKIĆ

Jovana je iz Brčko Distrikta, studentkinja je treće godine Ruskog jezika i književnosti i međunarodnih političkih odnosa na Univerzitetu u Istočnom Sarajevu, Filozofski fakultet Pale. Pored fakulteta bavi se omladinskim aktivizmom i podsticanjem kreativnog aktivizma u Bosni i Hercegovini. Od rane mladosti bavi se pisanjem poezije ali nije imala hrabrosti ni prilike da je do sada negdje objavi.

JOVANA БЈЕЛАНОВИЋ

Рођена је 2001. у Београду. Као студенту медицине, емпатија јој је веома важна, стога је она срж њених радова. Члан је Удружења МУК - Млади уметници културе, у чијем је зборнику „Време је за МУК“ заступљено неколико њених радова.

САДРЖАЈ – SADRŽAJ

ТРАКТАТ О НАДИ – Пеца Петровић – Марш	5
5 ДО 12 – Душан Стојковић	9
МОЛИТВА – Бојана Марковић	10
ТВИТОВИ – Стефан Вучевски	11
ОПТИМИЗАМ – Стефан Вучевски	12
PORODICA – Jasminka Nikolić ex Brdarević	13
ИЗНАД ОБЛАКА – Јован Бајц	14
КОРОНА – Јован Бајц	15
ОКО МОГ ОКА – Марија Миљуш	16
НАДА – Марина Раичевић	17
ESPERANZA – Marina Raičević	18
ЖИВИМ ДА ТЕ ВОЛИМ – Милош Бабовић	19
ВРЕМЕ ЈЕ ЗА ЉУБАВ – Ана Миливојевић	20
ČEMU SVE... – Jasmina Kokot	21
LEPOTA – Mirjana Đapo	22
VREME I INES – Mirjana Đapo	23
NA POLA RATOVANJA – Aleksandra Vukić	24
KADA SI MI NEDOSTAJAO – Aleksandra Vukić	25
TI SI MOJE SVE – Azemina Dokaza Klobodanović	26
HOĆU DA ŽIVIM – Azemina Dokaza Klobodanović	27
SLIKE – Zorica Manojlović	28
OTIĆI ĆU – Biba Mujačić	29
GRADIMO MOSTOVE SREĆE – Cvija Peranović Kojić	30
SVE JE BOG – Dijana Paunović	31
BERAČI SNOVA – Dijana Paunović	32

NO NAME – Радивоје В. Фемић	33
NEĆU – Sara Petrović	34
HAIKU – Sofija Damčević	35
SAKRIJ ME – Tamara Dragić	36
НЕСТВАРНА НОЋ – Верица Милосављевић	37
МАЈКА – Христина Ђоргиевска.....	38
SLOBODA – Mile Lisica.....	39
ZA TVOJU LJUBAV (DRAGANI) – Vladan Stevanović	40
БОЕМИМА – Гордана Илић.....	41
СЕМЕ ЖИВОТА – Гордана Илић.....	42
NADA JE LEPTIR – Amer Softić.....	43
ПОНОЋ – Анђела Стефановић	44
ULIČNA SVJETILJKA – Samir Suljić	45
МОЏДА СПАВА – Veselin Mandarin.....	46
KASNO POZNANSTVO – Dr Nataša Dimitrijević.....	47
LJUBAV MOJA – Dinko Osmančević.....	49
НЕВИДЉИВИ ОЖИЉАК – Марина Матић	50
SOKAK – Snežana Raković.....	51
SLIKE – Arijana Stanković.....	52
СЕТИ СЕ ДА УВЕК ИМАШ МЕНЕ – Јелица Мирковић	54
O, ČUDNO ČUDO MOJE – Violeta Penić	55
МАСЛАЧАК – Тања Петковић	56
TADIJA – Milan Milutinović.....	57
ЈА, ПЈЕСМА – Маријана Бабовић.....	58
ТЕМЕЉ ЖИВОТА – Јована Бјелановић.....	59
MISAONI TEKST – Alisa Hamza Alijević	60
НИЈЕ МИ ТЕ БИЛО DOVOLJNO – Alisa Hamza Alijević.....	61
LETIM I PADAM – Alisa Hamza Alijević.....	62
IZ DNEVNIKA – Alisa Hamza Alijević.....	64
ЈАНУАР – Теодора Станковић	66

ЗА МЕНЕ И МОЈЕ – Јована Бабовић	67
SKRIVANJE – Katarina Pešić	68
АФОРИЗМИ – Жељко Марковић	69
ПЕРОН БЕЗНАЂА – Јелена Сарић Цветковић	70
МЕЋУГОРЈЕ – Miodrag Stojanović - Krle	71
VJERA HRANI NADU – Miodrag Stojanović - Krle.....	72
RECITE MI... – Miodrag Stojanović - Krle	73
NADA... – Miodrag Stojanović - Krle	74
NESTALA JE BOL – Miodrag Stojanović - Krle	75
ILUZIJA – Miodrag Stojanović - Krle	76
OPUŠAK – Miodrag Stojanović - Krle.....	77
HAIKU – Krle Miodrag Stojanović – Krle.....	78
BEZ OSVRTANJA – Indira Omerhodžić Baković.....	79
DOČEK – Jelena Jeka Kočović	80
ЈА И ЦАРИЦА МИЛИЦА – Марица Лукић.....	81
МЕДАЉА СА ДВА ЛИЦА – Марица Лукић.....	82
БУДИМО ДВА ЛЕПТИРА – Марица Лукић	83
НОВА НАДА – Весна Зазић	84
НАДА – Весна Зазић	85
SMOR – Mileta Stamatović.....	86
STAZE NADE – Mileta Stamatović	87
ZABORAVLJENA – Vesna Đukanović	88
СЛИКЕ – Мирослава Мира Динић.....	90
ПУКОТИНЕ ЉУШТУРЕ – Петар Орозовић	92
BEZNAĐE – Suzana Knežević	93
ОЧИ ЗАБОРАВА – Душко Р. Недовић	94
MISLI – Ankica Palić	95
ZANIMA LI NAS SREĆA ILI DRUŠTVENO NAMETNUTA PRAVILA? – Ankica Palić.....	96
SLIKE – Irena Vučković.....	98

PUTOVANJE DUŠA – Ilda Arnautović.....	99
СВЕЋА ЗА БОЉЕ СУТРА – Моника Урошевић.....	100
AFORIZMI –Marina Rakić.....	101
ИДУ ДАНИ – Јарослав Комбиљ	102
МОЈА OSTVARENA ŽELJA – Danijela Vuksanović.....	103
JUTRO – Milan Nedić.....	104
POGREŠNA – Valentina Berić.....	105
NEMOJ MI NIŠTA REĆI – Ljilja Anđelković.....	106
VOLIM TE – Ljilja Anđelković	107
ZA SVE ONE DETINJSTVA DANE – Ljilja Anđelković	108
MOŽDA SE VRATI – Marijana Lazarević.....	109
IRIS – Jovana Ljubojević Milovanović.....	110
GENERALE – Jovana Ljubojević Milovanović	111
НАДА – Нада Хаџи - Перић	112
РИКОШЕТ – Марија Несторовић.....	113
VERA – Zvezdana Vojnović	114
ZLA KRV BISTROUMNO – Zvezdana Vojnović.....	115
МОЋ – Zvezdana Vojnović.....	116
FOTOGRAFIJA – Zvezdana Vojnović.....	117
LJUBAV - OSTANI – Zvezdana Vojnović.....	118
LEPOTA – Slavica Agić	119
МЕЛЕМ ЗА ПСИХУ – Хелена Плахћински	120
I TREBA – Iskra Dejanović.....	121
SLIKA I DUBOREZ –Миленко Петровић	122
СУВИШНЕ СУ РЕЧИ – Миленко Петровић.....	123
НАПУШТЕНА КУЋА – Миленко Петровић	124
PLAVOBOL – Duška Kontić	126
AFORIZMI –Nenad Maksimović	127
КАПИ НОЋИ – Софија Вељковић	128
РУМЕНЕ СУЗЕ – Софија Вељковић.....	129

FOTOGRAFIJE – Marijana Paunović.....	130
ЧЕКАЊЕ – Михаило М. Јеремић.....	131
NADANJA – Nadica Ilić	132
VINER/BROKER – Zorana Gavrilović	133
O ZVITEM KMETU – Franjo Frančić.....	134
ХАИКУ –Ева Дробна – Герлици	135
VRATA U VAZDUHU – Enes Topalović	136
НАДА УМИРЕ ПОСЛЕДЊА – Славица Максић	137
НАДА ВАРАЛИЦА – Стека Ванра.....	138
OSTADON TE ŽELJNA – Gordana Sarić	139
O ONIMA KOJE ČEKAMO – Jelena Jovanović	140
MIR – Paulina Vozar.....	141
I NOĆ JE PROŠLA – Stevan Šarčević.....	142
БУДИ МИ – Младомир Кнежевић.....	143
БЕРБА – Младомир Кнежевић	144
СРПСКОЈ ХЕРОИНИ МАЈИ КОВАЧЕВИЋ – Ратко Поповић	145
ДУГА – Ксенија Мухамедбеговић.....	146
КОРЕН – Ксенија Мухамедбеговић.....	147
ХРАСТ – Ксенија Мухамедбеговић	148
ЖИВОТ – др Жаклина Манчић	149
OPRI SA O MŇA – Emilia Hájiková.....	150
НАСЛОНИ СЕ НА МЕНЕ – Емилиа Хајикова	150
ТИШИНА – Ђурђија Перуничкић.....	151
НЕК МЕ ЖЕЉА НОЋАС МИНЕ – Илинка Марковић.....	152
VLČIA NÁDEJ – Мартин Марек	154
ВУЧЈЕ НАДАЊЕ – Мартин Марек.....	155
ПЕСНИКУ – Марко Бошковић.....	156
ПРОЛЕЋЕ ЗА КРАЈ – Марко Бошковић.....	157
U NADI JE SPAS – Mileva Mhajlović.....	159

TVOJA HALJINA – Ivo Torbica.....	160
CVET IZ RAJA – Ivo Torbica	161
КАРИКАТУРЕ – Тоде Ристо Блажевски.....	162
ВОЛИМ – БЕСПЛАТНО – Тоде Ристо Блажевски.....	163
KAMEN – Tereza Kale	165
PET DO DVANAEST OTKUČAVA – Petar Jovanović.....	166
MAGLA – Radica Popović.....	167
HAIKU ZA KOSOVO – Radica Popović.....	168
МИМЕ – Јозеф Побочик.....	169
МИМ – Jozef Pobočik	170
AFORIZMI –Miroslav Frano Jukić.....	171
МАМА RUŽA – Miroslav Frano Jukić	172
PIJANSTVO – Miroslav Frano Jukić.....	175
ЕКСПРЕСИЈЕ, ДНЕВНИЧКИ ЗАПИСИ – Miroslav Frano Jukić..	176
РАЂАЊЕ НАДЕ – Драгица Бека Савић.....	178
САН – Ана Стојановић.....	179
AFORIZMI –Dragan Miljković.....	180
ЗАГОНЕТКА – Ана Јовановић	181
ПОЛУБОГ – Ана Јовановић	182
СВЕТИОНИК – Драгиша Браковић.....	183
УЗДАХ – Бранимир Перић	184
СТАРА ПЈЕСМА – Војислав Кнежевић	185
UVIJEK SE VRAĆAM – Branka Popić	186
NIJANSE – Jovan Misić.....	187
ХАИКУ –Јована Драгојловић.....	188
ТИ МЕ OSTAVLJAŠ BEZ ДАНА – Zera Princ.....	189
PITANJA – Milan Penezić.....	190
AFORIZMI –Natalija Petković.....	191
HAIKU – Gordana Radovanović	192
VREME PEPELA – Gordana Radovanović	193

TRI JABUKE ZELENIKE – Gordana Radovanović	195
PISMO BEBI – Maja Bogavac.....	199
PISMO BEBI 2 – Maja Bogavac.....	200
OBOJITE SVET – Saša Milivojev.....	201
POMIRI SE SVETE – Saša Milivojev	202
DRUGAČIJI – Svetlana Praskić.....	203
BESKUĆNIK S LJUBAVLJU – Nenad Simić - Tajka.....	204
NA TRET'OM POSCHODI – Edita Striežencová	205
АНЂЕО – Анна Јонасова.....	206
ЦРТЕЖИ – Зорица Јанакоска.....	208
САЊАМ ДА САМ ЖЕНА – Зорица Јанакоска	209
PROZOR U DVORIŠTE – Tatjana Tomić	210
KRAJ PRESTOLA – Dr Katarina Kukuruzović.....	211
ТАКО ТРЕБА – Снежана Томин.....	212
ДЈЕДОВ ВИШЊАК – Зорка Чордашевић	213
ДОБРА НАМЕРА – Сидонија Маџикова.....	214
U IME ČOVEKA... – Mirjana Milačić Bajić.....	216
MATMATA – Mirjana Milačić Bajić	217
ASTRALNA PROJEKCIJA – Marija Ćirović.....	218
HAIKU – Marija Ćirović.....	219
OHRIDSKA PESMA – Marija Ćirović.....	222
TRAŽIM – Marija Ćirović	223
KAD DUNAV CVETA – Marija Ćirović.....	224
МОЋ PODSVESTI – Mirjana Danilović	225
ČEKAM – Marija Stopkova	226
SLIKE – Sandra Paunović.....	227
ТЕБИ, ПРВА ЉУБАВИ – Србо Галић	228
У ЈУТРУ ЦВЕТАЊА – Мирјана Стевовић	230
TEBI II – Minja Petrović	231
SVJETLOSNE GODINE – Lela Vučković Radmanović.....	232

MJESTO POD SUNCEM – Lela Vučković Radmanović	233
BUĐENJE – Lela Vučković Radmanović	234
NEVASPITANJE – Peđa Ristić	235
BOEMSKE VEČERI – Dragan Krstić.....	236
РЕНОВИРАЊЕ – Мaja Богосављеv	237
ILIJEVKA – TO JE IME NAŠE NADE – Dragan Mitić	238
MOJA NADA U NEŽNU RAVNOTEŽU SVETA – Dragan Mitić.....	239
СЛИКА – Софија Кузмановска.....	240
VOLITE ŽIVOT – Petar Bacio	241
NA RUBU MORA – Lara Maticki	242
КЛУПА ИСПОД БАГРЕМА – Марица Вулетић- Наумовић	243
ОСМЕХ СУНЦА – Богдан Јевтић	244
NADAM SE – Čedislavka Popović	245
ПОРТРЕТ ПУСТИЊЕ – Чедомир Б. Шопкић.....	246
SPOKOJ – Ljubica Košuljandić	247
АМАЈЛИЈА ЗА ПРОШЛА VREMENA – Ljubica Košuljandić..	248
NADANJA JEDNOG VETROPIRA – Petar Mihailović.....	249
РАСКРШЋЕ – Марина Николић	250
ХАИГА – Снежана Марко – Мусинов	252
СВАКА ЗБИРКА - ПИТКА – Снежана Марко-Мусинов .	253
ЛЕПТИРИЋИ – Јасмина Исајлов	254
ОЦАЧАР – Јасмина Исајлов	255
CRTEŽI – Galina Tuvaljević	256
OSMEH – Živana Jovanović	258
NIJE DA NIJE – Živana Jovanović.....	259
MISLI – Srđan Petrović	260
PROSIDBA – Jovana Mišikić.....	262
КРАЈ БЕЗ ДАТУМА – Снежана Остојић Мекардл	263

SADRŽAJ QR KODA:

TO JE KR BALKAN ... - Snežana Petrović

ВРЕМЕ ЈЕ ЗА ЉУБАВ – Ана Миливојевић

ZA TVOJU LJUBAV (DRAGANI) – Vladan Stevanović

ПЕРОН БЕЗНАЂА – Јелена Сарић Цветковић

SREBRNO JEZERO – 4 GODIŠNJA DOBA – Boško Savković

SVE JE BOG/BERAČI SNOVA – Dijana Paunović

BABIN ZUB, STARA PLANINA – Dragan Trifunović

САДРЖАЈ АУТОРА – SADRŽAJ AUTORA

Aleksandra Vukić	24, 25, 270
Alisa Hamza Alijević.....	60, 61, 62, 64, 282
Amer Softić.....	43, 276
Ankica Palić	95, 96, 288
Arijana Stanković	52, 53, 280
Azemina Dokaza Klobodanović.....	26, 27, 271
Ана Миливојевић.....	20, 268, 343
Ана Стојановић.....	179, 310
Ана Јовановић.....	181, 182, 311
Анна Јонасова.....	206, 316
Анђела Стефановић.....	44, 276
Biba Mujačić.....	29, 272
Boško Savković	315, 343
Branka Popić	186, 312
Богдан Јевтић.....	244, 348
Бојана Марковић	10, 265
Бранимир Перић	184, 311
Valentina Berić.....	105, 291
Veselin Mandarin	46, 276
Vesna Đukanović.....	88, 286
Violeta Penić	55, 280
Vladan Stevanović.....	40, 275, 343
Верица Милосављевић.....	37, 274
Весна Зазић	84, 85, 286
Војислав Кнежевић	185, 312, 344

Galina Tuvaljević	256, 257, 332
Gordana Radovanović	192, 193, 195, 313
Gordana Sarić	139, 300
Гордана Илић.....	41, 42, 276
Danijela Vuksanović	103, 291
Dijana Paunović.....	31, 32, 272, 343
Dragan Krstić.....	236, 324
Dragan Miljković.....	180, 311
Dragan Mitić.....	238, 239, 325
Dragan Trifunović.....	321, 343
Duška Kontić.....	126, 295
Динко Османчевић	49, 278,
Драгица Бека Савић.....	178, 310
Драгиша Ераковић	183, 311
Душан Стојковић.....	9, 265
Душко Р. Недовић.....	94, 288
Ђурђија Перуничих	151, 305
Edita Striežencová	205, 316
Emilia Hájková / Емилиа Хајикова	150, 305
Enes Topalović	136, 299
Ева Дробна – Герлици	135, 298
Živana Jovanović	258, 259, 332
Жаклина Манчић.....	149, 304
Жељко Марковић	69, 283
Zera Princ.....	189, 313
Zorica Manojlović	28, 271
Zvezdana Vojnović.....	114, 115, 116, 117, 118, 293
Зорана Гавриловић.....	133, 297
Зорица Јанакова.....	208, 209, 317
Зорка Чордашевић	213, 318

Ilda Arnautović.....	99, 289
Indira Omerhodžić Baković.....	79, 284
Irena Vučković.....	98, 289
Iskra Dejanović.....	121, 294
Ivo Torbica.....	160, 161, 307
Илинка Марковић.....	152, 305
Jasmina Kokot.....	21, 269
Jasminka Nikolić ex Brdarević.....	13, 266
Jelena Jeka Kočović.....	80, 285
Jelena Jovanović.....	140, 302
Jovana Ljubojević Milovanović.....	110, 111, 292
Jovana Mišikić.....	262, 333
Jovan Misić.....	187, 312
Јарослав Комбиљ.....	102, 290
Јасмина Исајлов.....	254, 255, 331
Јелена Сарић Цветковић.....	70, 283, 343
Јелица Мирковић.....	54, 280
Јована Бабовић.....	67, 283
Јована Бјелановић.....	59, 333
Јована Драгојловић.....	188, 313
Јован Бајц.....	14, 15, 266
Јозеф Побочик.....	169, 309
Katarina Kukuruzović.....	212, 318
Katarina Pešić.....	68, 283
Ксенија Мухамедбеговић.....	146, 1463, 148, 304
Lara Maticki.....	242, 326
Lela Vučković Radmanović.....	98, 232, 233, 234, 289
Ljilja Anđelković.....	106, 107, 108, 292
Ljubica Košuljandić.....	247, 248, 329
Maја Bogavac.....	199, 200, 314

Marijana Lazarević	109, 292
Marijana Paunović.....	130, 296
Marija Ćirović.....	218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 320
Milan Milutinović	57, 281
Milan Nedić.....	104, 291
Milan Penezić.....	190, 313
Mile Lisica	39, 275
Milenko Petrović	122, 123, 124, 295
Mileta Stamatović.....	86, 87, 286
Mileva Mihajlović.....	159, 306
Minja Petrović.....	231, 323
Miodrag Stojanović – Krle	71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 284
Mirjana Danilović	225, 320
Mirjana Milačić Bajić.....	216, 217, 320
Mirjana Đapo.....	22, 23, 270
Miroslav Frano Jukić.....	171, 172, 175, 176, 309
Марина Матић	50, 278
Марина Николић.....	250, 329
Марина Раичевић	17, 268
Марица Вулетић-Наумовић.....	243, 327
Марица Лукић.....	81, 82, 83, 285
Марија Миљуш	16, 267
Маријана Бабовић.....	58, 282
Марија Несторовић	113, 293
Марија Стопкова	226, 321
Марко Бошковић.....	156, 157, 306
Мартин Марек.....	154, 155, 306
Маја Богосављев	237, 325
Милош Бабовић.....	19, 268
Мирослава Мира Динић	90, 91, 287

Мирјана Стевовић.....	230, 322
Михаило М. Јеремић	131, 297
Младомир Кнежевић.....	143, 144, 303
Моника Урошевић.....	100, 290
Natalija Petković	191, 313
Nataša Dimitrijević	47, 277
Nenad Maksimović	127, 295
Nenad Simić - Tajka	204, 315
Нада Хаџи – Перић	112, 293
Надица Илић	132, 297
Paulina Vozar	141, 303
Petar Bacio.....	241, 326
Petar Jovanović	166, 308
Petar Mihailović.....	249, 329
Петар Орозовић	92, 287
Пеца Петровић – Марш (Чика Пеца)	7
Пеђа Ристић.....	235, 323
Radica Popović	167, 168, 309
Радивоје В. Фемић.....	33, 273
Ратко Поповић	145, 303
Samir Suljić.....	45, 276
Sandra Paunović	227, 322
Sara Petrović.....	34, 273
Saša Milivojević	201, 202, 314
Slavica Agić	119, 294,
Snežana Petrović.....	343
Snežana Raković	51, 279
Sofija Damčević	35, 273
Srđan Petrović.....	260, 261, 333
Stevan Šarčević.....	142, 303

Suzana Knežević	93, 288
Svetlana Praskić	203, 314
Сидонија Мацикова	214, 319
Славица Максић	137, 299
Снежана Марко - Мусинов	252, 330
Снежана Остојић Мекардл	262, 329
Снежана Томин	212, 318
Софија Вељковић	128, 129, 296
Софија Кузмановска	240, 326
Србо Галић	228, 322
Стека Ванра (Стеван Карановић)	138, 300
Стефан Вучевски	11, 12, 265
Tamara Dragić	36, 273
Tanja Petković	56, 281
Tatjana Tomić	210, 317
Tereza Kale (Katarina Terzić)	165, 307
Теодора Станковић	66, 282
Тоде Ристо Блажевски	162, 163, 307
Franjo Frančić	134, 298
Хелена Плахћински	120, 294
Христина Ђоргиевска	38, 274
Cvija Peranović Kojić	30, 272
Čedislavka Popović	245, 328
Чедомир Б. Шопкић	246, 328

ПРЕНУМЕРАНТИ – DONATORI

Јован Бајц, Аранђеловац, Србија – 1 примерак
Jasminka Nikolić ex Brdarević, Aleksinac, Srbija – 1 primerak
Mirjana Đapo, Beograd, Srbija – 6 primerka
Vladan Stevanović, Beograd, Srbija – 1 primerak
Dr Nataša Dimitrijević, Leskovac, Srbija – 1 primerak
Гордана Илић, Београд, Србија – 1 примерак
Milan Milutinović, Beograd, Srbija – 1 primerak
Марина Раичевић, Бор, Србија – 1 примерак
Весна Зазић, Алексинац, Србија – 1 примерак
Vesna Đukanović, Kikinda, Srbija – 1 primerak
Mileta Stamatović, Beograd, Srbija – 1 primerak
Alisa Hamza Alijević, Luksemburg – 5 primeraka
Miodrag Stojanović – Krle, Novi Sad, Srbija – 7 primeraka
Azemina Dokaza Klobodanović, Zenica, BiH – 1 primerak
Марица Лукић, Зворник, РС – 2 примерка
Мирослава Мира Динић, Бор, Србија – 1 примерак
Јована Бабовић, Београд, Србија – 1 примерак
Milan Neđić, Beograd, Srbija – 1 primerak
Ankica Palić, Štuttgart, Nemačka – 2 primerka
Dijana Paunović, Bor, Srbija – 1 primerak
Zvezdana Vojnović, Beograd, Srbija – 4 primerka
Ljilja Anđelković, Subotica, Srbija – 2 primerka
Софија Вељковић, Сокобања, Србија – 1 примерак
Marina Rakić, Ćuprija, Srbija – 2 primerka

Миленко Петровић, Крагујевац, Србија – 3 примерка
 Jovana Ljubojević Milovanović, Zemun, Srbija – 1 primerak
 Илинка Марковић, Београд, Србија – 1 примерак
 Младомир Кнежевић, Пожега, Србија – 1 примерак
 Мартин Марек, Београд, Србија – 1 примерак
 Ксенија Мухамедбеговић, Београд, Србија – 2 примерка
 Ивана Гаврић, Обреновац, Србија – 3 примерка
 Miroslav Frano Jukić, Lucern, Švajcarska – 6 primeraka
 Христина Ђоргиевска, Крива Паланка, Северна Македонија
 – 1 примерак
 Ivo Torbica, Vladimirovac, Srbija – 1 primerak
 Маја Богавас, Београд, Србија – 1 primerak
 Saša Milivojević, Zrenjanin, Srbija – 1 primerak
 Branka Popić, Bosanska Gradiška, RS – BIH – 1 primerak
 Radica Popović, Arandelovac, Srbija – 1 primerak
 Тоде Ристо Блажевски, Скопје, Северна Македонија – 2
 примерка
 Зорица Јанакова, Јагодина, Србија – 1 примерак
 Paulina Vozar, Crna Bara (Čoka), Srbija - 1 primerak
 Ана Јовановић, Београд, Србија – 1 примерак
 Arijana Stanković, Bor, Srbija – 1 primerak
 Jovana Dragojlović, Beograd, Srbija – 1 primerak
 Mirjana Milačić Bajić, Beograd, Srbija – 1 primerak
 Снежана Марко-Мусинов, Земун, Србија – 1 примерак
 Aleksandra Vukić, Niš, Srbija – 1 primerak
 Gordana Radovanović, Banjaluka, RS – 7 primeraka
 Јасмина Исајлов, Црепаја, Србија – 1 примерак
 Marica Ćirović, Dobanovci, Srbija – 6 primeraka
 Minja Petrović, Klek, Srbija – 1 primerak
 Marina Nikolić, Šabac, Srbija – 1 primerak

Ljubica Košuljandić, Šid, Srbija – 1 primerak
Živana Jovanović, Zrenjanin, Srbija – 1 primerak
Lara Maticki, Beograd, Srbija – 1 primerak
Galina Tuvaljević, Brčko district, BIH – 1 primerak
Slavica Agić, Bačka Palanka, Srbija – 1 primerak
Srđan Petrović, Novo Korito, Srbija - 1 primerak
Dragan Krstić, Beograd, Srbija – 1 primerak

Ukoliko nemate instaliran **QR code reader** na svom telefonu možete ga besplatno preuzeti sa:

Google play, Windows Phone store или App store.

Klikom na QR code reader možete pogledati video materijal koji je do sada postavljen, čime se ova knjiga sem čitanja može slušati i gledati.

Zahvaljujući QR kodu i naši slepi i slabovidi prijatelji ^moći će da čuju ovu knjigu.

